

AD „KOMUNALAC“ BIJELJINA
BIJELJINA

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2017. GODINU

Bijeljina, mart 2018. godine

SADRŽAJ

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU.....	2
1.1. Osnivanje i registracija.....	2
1.2. Osnovni identifikacioni podaci.....	2
1.3. Akcije i akcionari Društva.....	4
1.4. Djelatnost Društva.....	4
1.6. Organi upravljanja.....	6
1.7. Organizacija Društva.....	7
2. OSNOVA ZA IZRADU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTVA.....	8
3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I PROCJENA.....	9
3.1 Nematerijalna ulaganja.....	9
3.2 Nekretnine, postrojenja i oprema.....	9
3.3 Dugoročni finansijski plasmani.....	11
3.4 Zalihe.....	12
3.5 Kratkoročna potraživanja i plasmani.....	12
3.6 Greške iz prethodnog perioda.....	13
3.7 Priznavanje prihoda.....	13
3.8 Priznavanje rashoda.....	14
3.9 Finansijske obaveze.....	14
3.10 Dugoročna rezervisanja.....	14
4. REZULTAT POSLOVANJA DRUŠTVA.....	15
PROIZVODNO - TEHNOLOŠKI SEKTOR.....	15
1. Služba komunalnih usluga.....	15
1.1 Odvoz i deponovanje čvrstog otpada.....	Error! Bookmark not defined. 15
1.2 Održavanje javno-prometnih površina.....	19
1.3 Usluge specijalnim komunalnim vozilima.....	21
2. Služba održavanja gradskog zelenila.....	24
3. Služba pijačnih usluga.....	24
SEKTOR EKONOMSKO - FINANSIJSKIH, PRAVNIH I OPŠTIH POSLOVA.....	26
1. Služba za pravne, kadrovske i opšte poslove.....	26
2. Služba ishrane radnika.....	27
3. Služba za finansijske i računovodstvene poslove.....	27
3.1 Prihodi.....	27
3.2 Rashodi.....	33
3.3 Neto gubitak.....	41
3.4 Rezultat poslovanja po Službama Društva.....	43
ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA DRUŠTVA.....	47
1. ANALIZA FINANSIJSKE RAVNOTEŽE.....	47
2. ANALIZA ZADUŽENOSTI.....	49
IMOVINSKI POLOŽAJ DRUŠTVA.....	53
PRINOSNI POLOŽAJ PREDUZEĆA.....	56
ZAKLJUČAK.....	60
MJERE ZA UNAPREĐENJE POSLOVANJA.....	61

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

1.1. Osnivanje i registracija

Osnovno javno državno preduzeće (OJDP) **"Komunalac" Bijeljina**, Ulica Miloša Crnjanskog broj: 7. osnovano je Odlukom Skupštine opštine Bijeljina 05.06.1995. godine, broj 01-022-8/95 izdvajanjem iz tada postojećeg **KRO "4. juli" Bijeljina**.

Preduzeće je kao akcionarsko društvo „Komunalac“ Bijeljina sa sjedištem u Bijeljini, Ul. Miloša Crnjanskog broj: 7. (u daljem tekstu Društvo) upisano u sudski registar pravnih lica kod Osnovnog suda u Bijeljini, Rješenjem broj registarskog uložka registarskog suda: 1-121, oznaka i broj upisnika suda: Fi-254/05 od 07.09.2005. godine.

Istim rješenjem upisana je i promjena svojine državnog kapitala ODP „Komunalac“ sa p.o. Bijeljina, kada je preduzeće promijenilo i oblik organizaovanja u akcionarsko društvo "Komunalac" Bijeljina, sa postojećom adresom, shodno odredbama „Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima“ („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 24/98, 62/02, 38/03 i 65/03) i „Zakona o javnim preduzećima“ ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 75/04) kao i promjena oblika organizovanja od državnog preduzeća u akcionarsko društvo.

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj 059-0-Reg-16-000 900 od 18.11.2016. godine, upisana je promjena statusa lica ovlašćenog za zastupanje Akcionarskog društva „Komunalac“ Bijeljina, ul. Miloša Crnjanskog broj 7, pa je kao vršilac dužnosti direktora, tj. lice ovlašćeno za zastupanje upisan:

Ratomir Draganić iz Velike Obarske

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-17-000 352 od 12.04.2017. godine upisana je promjena statusa lica ovlašćenog za zastupanje, a na osnovu Odluke Nadzornog odbora broj: 2059/2017 od 24.03.2017. godine, pa je kao lice ovlašćeno za zastupanje upisan:

***Milenko Vićanović, diplomirani inženjer elektrotehnike
Bijeljina***

1.2. Osnovni identifikacioni podaci

Prema raspoloživoj dokumentaciji skraćeni naziv Društva je:

***AD „Komunalac“ sa p.o. Bijeljina,
Ulica Miloša Crnjanskog broj: 7.***

Matični broj Društva: **1028421** (prema Rješenju o registraciji: **MBS 1-121**)

Obavještenjem o razvrstavanju poslovnog subjekta po djelatnostima Republičkog zavoda za statistiku broj: 8193 od 28.06.2013. godine Društvo je razvrstano kao:

- Oblik organizovanja: Akcionarsko društvo - 03
- Oblik svojine: Dva ili više oblika svojine – 4

- Sjedište: 76300 Bijeljina, Miloša Crnjanskog 7.
- Opština/Grad: Bijeljina – 10057,
- Osnovna djelatnost: Prikupljanje neopasnog otpada – 38.11

Istim Obavještenjem izvršeno je i razvrstavanje Poslovnih jedinica, a vrsta promjene je usklađivanje sa zakonom i promjena ostalih podataka.

U pravnom prometu sa trećim licima Društvo istupa bez ograničenja, a za svoje obaveze odgovara cjelokupnom imovinom kojom raspolaže. Osnivači odgovaraju do visine uloženi sredstava. Svoje finansijsko poslovanje Društvo obavlja preko transakcionih računa i to:

- 555-001-00000700-03..... Nova banka a.d. Bijeljina
- 554-001-00000055-13 Pavlović banka a.d. Bijeljina
- 551-030-00000425-40..... Komercijalna banka
- 567-343-10000007-48..... Sberbank a.d. Banja Luka
- 562-003-81253484-23..... NLB banka a.d. Banja Luka

Devizno poslovanje Društvo obavlja preko deviznih računa i to:

- 554-780-0003360-111.....Pavlović banka (EUR)
- 554-780-0003360-111.....Pavlović banka (USD)

Poreska uprava Ministarstva finansija Republike Srpske izdala je Potvrdu o registraciji poreskog obveznika broj: 453/01 od 20.09.2005. godine i dodijelila broj:

4400305650008

Uvjerenjem Uprave za indirektno oporezivanje broj: o4/1-UPRJ/1-3545-2/07 od 05.07.2007. godine dodijeljen je identifikacioni broj:

400305650008

Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske upisala je svojim Rješenjem broj: 01-03-PE-2515/05 od 20.09.2005. godine Društvo u registar emitenata sa podacima:

➤ **oznaka i registarski broj emitenta 04-693-101/05**

Sa Centralnim registrom hartija od vrijednosti AD Banja Luka zaključen je Ugovor o registraciji hartija od vrijednosti broj: 01-04-7354/05 od 03.10.2005. godine, kojim se regulišu međusobni odnosi iz osnova vođenja računa emitenta i čuvanja nematerijalizovanih hartija od vrijednosti. Rješenjem o registraciji hartija od vrijednosti Centralnog registra hartija od vrijednosti, broj: 06-32/05 od 04.11.2005. godine izvršena je registracija hartija od vrijednosti emitenta „Komunalac“ a.d. Bijeljina.

Banjalučka berza a.d. Banja Luka donijela je Rješenje broj: 08-2534/2005 od 07.11.2005. godine o uvrštavanjau hartija od vrijednosti na slobodno berzansko tržište.

Sve navedene aktivnosti u periodu od upisa usklađivale su se i usaglašavale u skladu sa izmjenjenim okolnostima.

1.3. Akcije i akcionari Društva

Statutom Društva - prečišćeni tekst od 10.08.2011. godine (član 17.) definisano je da osnovni kapital Društva iznosi 3.748.014 KM i predstavlja zbir nominalnih vrijednosti akcija Društva koje su akcionari stekli u postupku vlasničke transformacije.

Ukupan broj akcija (broj računa kod Centralnog registra je: 15904617) iznosi 3.748.014 komada, nominalne vrijednosti po jednoj akciji 1,00 KM, odnosno, ukupno u nominalnom iznosu 3.748.014,00 KM. Na osnovu Rješenja o registraciji hartija od vrijednosti broj: 06-32/05 (prva emisija), upisano je 2.559.403 akcija, zatim po Rješenju 01-UP-031-1318/06 od 18.04.2006. godine upisana je 101.571 obična akcija (druga emisija) i po Rješenju broj: 01-UP-031-2300/06 od 30.06.2006. godine upisano je 1.087.040 akcija (treća emisija).

Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka dostavio je Izvještaj – knjigu akcionara, od 31.12.2017. godine sa podacima o vlasnicima hartija od vrijednosti na taj dan. Prema ovom Izvještaju, oznaka HOV je: KMBJ-R-A. Sve akcije su sa pravom glasa. Pojedinačno posmatrano, najznačajniji akcionari su:

<i>Naziv akcionara</i>	<i>Tekući period</i>		<i>Prethodni period</i>	
	<i>Nominalni iznos</i>	<i>% učešće</i>	<i>Nominalni iznos</i>	<i>% učešće</i>
GRAD BIJE LJINA	2.436.256	65,00%	2.436.256	65,00%
OKTAN PROMET	1.118.745	29,85%	1.118.745	29,85%
STANKOVIĆ MIHAİLO	70.820	1,89%	70.820	1,89%
OSTALI AKCIONARI	122.193	3,26%	122.193	3,26%
UKUPNO:	3.748.014	100,00	3.748.014	100,00

Značajni akcionari (prva tri) na dan 31.12.2017. godine raspolažu sa 96,74% akcija Društva, i sve akcije su sa pravom glasa. Preostali akcionari raspolažu sa 3,26% akcija. U tekućem periodu nije bilo promjene podataka.

1.4. Djelatnost Društva

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-11-000 646 od 13.12.2011. godine upisano je usklađivanje djelatnosti, prema kome je upisana djelatnost Društva:

- 01.30 - Gajenje sadnog materijala i ukrasnog bilja,
- 37.00 - Kanalizacija
- 38.11 - Prikupljanje neopasnog otpada,
- 38.12 - Prikupljanje opasnog otpada,
- 38.21- Obrada i odlaganje neopasnog otpada,
- 38.22 - Obrada i odlaganje opasnog otpada,
- 38.32 - Reciklaža (prerada) razvrstanih materijala,
- 39.00 - Djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine i ostale usluge upravljanja otpadom,

- 41.10 - Organizacija izvođenja projekta za zgrade,
- 45.20 - Održavanje i popravka motornih vozila,
- 45.32 - Trgovina na malo dijelovima i priborom za motorna vozila,
- 46.22 - Trgovina na veliko cvijećem i sadnicama (rastinjem),
- 47.76 - Trgovina na malo cvijećem, sadnicama, sjemenjem, đubrivom, kućnim ljubimcima i hranom za kućne ljubimce u specijalizovanim prodavnicama,
- 47.81 - Trgovina na malo hranom, pićem i duvanskim proizvodima na tezgama i pijacama,
- 47.82 - Trgovina na malo tekstilom, odjećom i obućom na tezgama i pijacama,
- 47.89 - Trgovina na malo ostalom robom na tezgama i pijacama,
- 49.41 - Drumski prevoz robe,
- 68.10 - Kupovina i prodaja sopstvenih nekretnina,
- 68.20 - Iznajmljivanje i poslovanje sopstvenim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (lizing),
- 81.29 - Ostale djelatnosti čišćenja,
- 81.30 - Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina,
- 96.03 - Pogrebne i pripadajuće djelatnosti.

Istim Rješenjem upisano je da Društvo u spoljnotrgovinskom prometu može da obavlja sve djelatnosti upisane u sudski registar kao u unutrašnjem prometu.

1.5. Normativna osnova organizovanja

Na osnovu člana 181. i 442. *Zakona o privrednim društvima* ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 127/08, 58/09 i 100/11) *Zakona o javnim preduzećima* ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 75/04) Skupština akcionara **a.d. "Komunalac" Bijeljina**, je na sjednici održanoj dana 10.08.2011. godine usvojila „Statut akcionarskog društva „Komunalac“ Bijeljina – prečišćeni tekst“ kojim se definiše:

- pravna forma, firma, sjedište i matični broj Društva,
- pravni promet, zastupanje, predstavljanje i potpisivanje Društva,
- djelatnost Društva (makro organizacija i unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta),
- organizacija društva,
- osnovni kapital, način uplate akcija, nominalna vrijednost, vrsta i kalsa izdatih akcija,
- povećanje i smanjenje osnovnog kapitala Društva,
- rezerve Društva,
- raspolaganje imovinom velike vrijednosti,
- upravljanje Društvom,
- sukobi interesa,
- etički kodeks,
- plan poslovanja,
- računovodstvo i revizijski standardi,
- odbor za reviziju,
- odjeljenje za internu reviziju,
- javne nabavke,
- raspodjela dobiti i snošenje gubitka,
- nedopuštene aktivnosti,

- ograničene aktivnosti,
- način promjene oblika Društva,
- vrijeme na koje se Društvo osniva i prestanak Društva,
- zaštita životne sredine,
- učešće zaposlenih u upravljanju Društvom,
- poslovna tajna,
- opšti akti Društva i
- druga pitanja od značaja za rad Društva u skladu sa Zakonom.

Statutom je predviđeno (član 109. – 110.) da se opštim aktima Društva smatraju: Statut, pravilnici, poslovnici, smjernice, uputstva i odluke kojima se na opšti način utvrđuju određena pitanja.

Opšti akti moraju biti usklađeni sa Statutom, a sva ostala pojedinačna akta usaglašena sa opštim aktima Društva.

Za regulisanje pojedinih pitanja u Društvu su doneseni Pravilnici, kao što je:

- Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza (broj: 8709/2017 od 15. decembra 2017. godine),
- Pravilnik o procedurama za praćenje naplate potraživanja, ispravku vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja i otpis nenaplativih potraživanja (broj: 8710/2017 od 15.12.2017. godine),
- Pravilnik o računovodstvu (broj: 5860/2012 od 27.12.2012. godine),
- Pravilnik o računovodstvenim politikama (broj: 5861/2012 od 27.12.2012. godine), i drugi.

Značajan dio pitanja reguliše se pojedinačnim odlukama organa Društva u skladu sa njihovim nadležnostima u funkciji organizovanja i izvršavanja registrovane djelatnosti i njihov pregled može biti ilustrativnog karaktera (odluke, uputstva i sl.).

1.6. Organi upravljanja

Društvom upravljaju vlasnici akcija, odnosno predstavnici vlasnika, srazmjerno broju akcija, izuzev u slučajevima predviđenim zakonom i statutom. Organi upravljanja (član 31. Statuta) Društva su:

1. *Skupština akcionara, kao organ vlasnika kapitala,*
2. *Nadzorni odbor Društva, kao organ nadzora nad radom Uprave društva i*
3. *Uprava Društva (menadžment) koju čine direktor i dva izvršna direktora.*

Statutom Društva definisane su nadležnosti pojedinačno za svaki od navedenih organa Društva.

Prema Odluci o imenovanju članova Nadzornog odbora koju je donijela Skupština akcionara, članovi Nadzornog odbora su:

a) Ispred akcijskog kapitala Opštine Bijeljina:

1. Goran Marković,
2. Srđan Stanojević,
2. Zoran Vasić.

b) Ispred „Oktan promet“ d.o.o. Bijeljina:

1. Vojin Mitrović,
2. Zoran Pribišić.

1.7. Organizacija Društva

Statutom Društva definisana je organizacija Društva, prema kojim odredbama mikro organizaciju Društva čini:

1. Uprava Društva,
2. Sektor za ekonomsko – finansijske, pravne i opšte poslove,
3. Proizvodno tehnološki sektor, i
4. Odjeljenje za internu reviziju.

Upravu Društva čine:

1. Direktor Društva,
2. Izvršni direktori za :
 - ekonomsko finansijske pravne i opšte poslove,
 - proizvodno - tehnološke poslove.

Sektor za ekonomsko finansijske, pravne i opšte poslove čine:

1. Služba za finansijske i računovodstvene poslove,
2. Služba za pravne, kadrovske i opšte poslove,
3. Služba ishrane radnika.

Proizvodno tehnološki sektor čine:

1. Služba komunalnih usluga,
2. Služba za organizaciju pijačnih usluga,
3. Služba održavanja gradskog zelenila,

Odjeljenje za internu reviziju čine:

1. Direktor odjeljenja,
2. Interni revizor.

1.8. Zaposleni i kadrovska struktura

Prema podacima iz Bilansa uspjeha za posmatrani period Društvo je iskazalo prosječan broj zaposlenih kako slijedi:

<i>Osnov izračunavanja</i>	<i>2010. godina</i>	<i>2011. godina</i>	<i>2012. godina</i>	<i>2013. godina</i>	<i>2014. godina</i>	<i>2015. godina</i>	<i>2016. godina</i>	<i>2017. godina</i>
Prosječan broj zaposlenih u periodu na osnovu sati rada	135	134,66	143,34	147,96	159,56	152,20	152,92	161,60
Prosječan broj zaposlenih u periodu na osnovu stanja na kraju mjeseca	135	134,58	143,08	148,33	159,67	152,50	153	161,75

2. OSNOVA ZA IZRADU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTVA

Finansijski izvještaji Društva su pripremljeni u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske. Polazni okvir za sastavljanje finansijskih izvještaja preduzeća čine pozitivni zakonski propisi Republike Srpske, usvojeni MSFI i MRS. Poslovni događaji i transakcije klasifikovane su prema Pravilniku o kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike koji vode dvojno knjigovodstvo.

Za izradu finansijskih izvještaja za 2016. godinu aktivirani su sljedeći Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja i Međunarodni računovodstveni standardi:

- MSFI 1 Prva primjena međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja,
- MSFI 3 Poslovne kombinacije,
- MSFI 4 Ugovor o osiguranju,
- MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja,
- MRS 2 Zalihe,
- MRS 7 Izvještaj o novčanim tokovima,
- MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške
- MRS 10 Događaji nakon dana bilansiranja,
- MRS 12 Porez na dobit,
- MRS 14 Izvještavanje po segmentima,
- MRS 16 Nekretnine, postrojenja, oprema,
- MRS 18 Prihodi,
- MRS 19 Primanja zaposlenih,
- MRS 21 Efekti promjene kursa stranih valuta.
- MRS 23 Troškovi pozajmljivanja,
- MRS 24 Objelodanjivanje o povezanim stranama,
- MRS 36 Obezvrjeđenje sredstava,
- MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva,
- MRS 38 Nematerijalna sredstva i
- MRS 40 Ulaganja u nekretnine

U primjeni i sprovođenju poslovne politike Društvo je primjenjivalo opšta akta, kao što su:

- a) Statut Društva,
- b) Poslovnik o radu Nadzornog odbora,
- c) Pravilnik o radu,
- d) Pravilnik o računovodstvu,
- e) Pravilnik o računovodstvenim politikama,
- f) Pravilnik o platama i drugim zaradama zaposlenih,
- g) Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I PROCJENA

3.1 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su prava i druga neopipljiva sredstva koja pravno lice koristi u isporuci usluga, nad kojim Društvo ima kontrolu i od kojeg se očekuju buduće ekonomske koristi.

Nematerijalna ulaganja čine:

- ulaganje u koncesije,
- ulaganje u razvoj novih proizvoda i unapređenje postojećih,
- ulaganje u naučno-tehnička znanja,
- ulaganja u nabavku licenci ili sticanje prava na intelektualnoj svojini
- ulaganja u istraživanje tržišta.

Mjerenje prilikom i nakon početnog priznavanja dugoročne nematerijalne imovine će se vršiti metodom nabavne vrijednosti.

Nematerijalna stalna sredstva se amortizuju na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe, odnosno na osnovu procjene pritanja ekonomskih koristi po osnovu njihovog korištenja.

Vijek trajanja sredstva se procjenjuje prilikom svake nabavke.

Amortizacija nematerijalnih sredstava se vrši linearnom metodom.

Za nematerijalna sredstva čiji je vijek trajanja nemoguće utvrditi, obavezno se vrši testiranje sredstva na umanjene, upoređivanjem njegovog nadoknativog i knjigovodstvenog iznosa.

Testiranje na umanjene se vrši najmanje na svaki dan bilansa stanja.

3.2 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su sredstva koja pravno lice drži za korištenje u isporuci usluga, iznajmljivanje drugima ili za administrativne i druge svrhe, za koje je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane s tim sredstvom priticati u pravno lice i da se nabavna vrijednost/cijena koštanja tog sredstva može pouzdano odmjeriti.

Sredstvo će biti priznato kao nekretnina, postrojenje i oprema i kada se zna da to sredstvo neće direktno povećavati buduće ekonomske koristi, ali je nabavka tog sredstva neophodna da bi se dobile ekonomske koristi od drugih sredstava.

U opremu svrstavaju se i rezervni dijelovi kada se isti koriste uz opremu i kada se očekuje da će njihova upotreba biti duža od jedne godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema se početno vrednuju i iskazuju po trošku nabavke.

Trošak nabavke nekretnine, postrojenja i opreme sačinjavaju:

- fakturna vrijednost dobavljača,
- troškovi prevoza, uključujući i vlastiti prevoz,
- troškovi pripreme mjesta,
- troškovi špeditera, ako se stalno sredstvo nabavlja iz inostranstva,
- uvozne dažbine (carine i dr.),
- nepovratni porezi i druge dažbine,
- troškovi montaže i naknade stručnjacima (arhitekte, inženjeri i sl.),
- troškovi utovara, pretovara, istovara i sl.,
- interni troškovi,
- ostali troškovi direktno i isključivo vezani za dovođenje sredstava u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

U trošak nabavke nekretnine, postrojenja i opreme se uračunavaju i troškovi pozajmljivanja vezani za nabavku konkretnog sredstva, do momenta dovođenja sredstava u stanje za upotrebu.

Sredstva koja se izrađuju u sopstvenoj režiji vrednuju se po cijeni koštanja, pod uslovom da nije veća od neto prodajne vrijednosti.

Početno iskazivanje nekretnine, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrijednosti/cijeni koštanja dok se naknadni izdaci, prema opštem principu priznavanja, definisanom u paragrafu 7. MRS 16, naknadna ulaganja u stavku nekretnina, postrojenja i opreme, mogu kapitalizovati, odnosno uključiti u knjigovodstvenu vrijednost sredstva, ako i samo ako:

- je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa naknadnim ulaganjima priticati u pravno lice; i
- se nabavna vrijednost/cijena koštanja naknadnih ulaganja može pouzdano odmjeriti.

Troškovi svakodnevnog održavanja nekretnina, postrojenja i opreme se ne kapitalizuju, već predstavljaju rashod perioda.

Izuzetno, novougrađeni rezervni dijelovi i ulaganje u sredstvo se može kapitalizovati ukoliko će takvo ulaganje:

- produžiti korisni vijek upotrebe sredstva,
- povećati njegov kapacitet,
- dogradnja dijelova značajno poboljšati kvalitet usluga, i
- značiti usvajanje novih poslovnih usluga koje omogućuje značajno smanjenje prethodno procijenjenih troškova.

S obzirom da zamjena rezervnog dijela dovodi do promjene knjigovodstvene (sadašnje) vrijednosti sredstva, potrebno je preispitati procijenjeni korisni vijek upotrebe sredstva, jer od njega zavisi obračun amortizacije.

Naknadno vrednovanje sredstva se vrši prema modelu revalorizacije.

Prema modelu revalorizacije, nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti, nekretnine, postrojenja i opreme čija se fer vrijednost može pouzdano odmjeriti, obuhvataju se po revalorizovanom iznosu, koji predstavlja njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjenu za naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Osnovni principi prilikom primjene politike revalorizacije su:

- fer vrijednost zemljišta i zgrada utvrđuje se procjenom, koju vrše stručno osposobljeni procjenjivači, na bazi tržišnih dokaza;
- fer vrijednost postrojenja i opreme vrše stručno osposobljeni procjenjivači ili zaposlena stručna lica u Društvu, koja imenuje direktor odlukom;
- učestalost revalorizovanja zavisi od promjena fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme koje se procjenjuju;
- kada se knjigovodstvena vrijednost povećava, kao rezultat revalorizacije, to povećanje se evidentira kao revalorizaciona rezerva;
- kada se knjigovodstvena vrijednost sredstva smanji usled revalorizacije, to smanjenje treba priznati kao rashod. Međutim, smanjenje treba direktno knjižiti na teret revalorizacionih rezervi, do iznosa postojeće revalorizacione rezerve koji se odnosi na to sredstvo;
- pozitivni i negativni efekti procjene različitih stavki sredstva ne mogu se međusobno prebijati, već se odvojeno evidentiraju;
- u okviru računa revalorizacionih rezervi preduzeće je dužno da obezbijedi analitiku revalorizacionih rezervi.

Cjelokupna revalorizacijska rezerva, formirana za konkretno sredstvo se može prenijeti na neraspoređenu dobit prilikom prodaje, rashodovanja ili otuđenja tog sredstva.

Korištenjem sredstva u preduzeću, iznos realizovane revalorizacijske rezerve koja može da se prenese na neraspoređenu dobit, čini razlika između amortizacije zasnovane na iskazanom revalorizovanom iznosu sredstva i amortizacije zasnovane na prvobitnoj nabavnoj vrijednosti/cijeni koštanja sredstva.

Amortizacija se obračunava za stavke nekretnine, postrojenja i opreme koji su priznati kao stalno sredstvo i koji imaju ograničen vijek upotrebe.

Amortizacija se ne obračunava za sredstvo, koje je klasifikovano kao sredstvo koje se drži za prodaju ili dok čini dio raspoložive grupe klasifikovane kao grupa koja se drži za prodaju.

Amortizacioni period počinje od momenta kada je sredstvo raspoloživo za korišćenje, što znači da obračunu amortizacije ne podliježu nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi.

Za dan početka obračuna amortizacije primjenjuje se slijedeće pravilo:

- ako je sredstvo stavljeno u upotrebu od 01. do 15. u mjesecu, obračun amortizacije počinje od prvog dana tog mjeseca;
- ako je sredstvo stavljeno u upotrebu u periodu od 16. do kraja mjeseca, obračun amortizacije počinje od prvog dana narednog mjeseca.

Amortizacija se vrši sve do isknjižavanja, čak iako se u nekom periodu sredstvo ne koristi, osim ako nije potpuno amortizovano.

Obračun amortizacije prestaje kada je sredstvo otuđeno na bilo koji način, kada je u potpunosti otpisano i kada je reklasifikovano kao stalno sredstvo namijenjeno prodaji, u skladu sa MSFI 5.

Korisni vijek upotrebe utvrđuje se procjenom. Procjena korisnog vijeka upotrebe sredstva vrši se na osnovu profesionalnog prosuđivanja na osnovu iskustva preduzeća sa sličnim sredstvima u prethodnom periodu i isključivo zavisi od poslovne politike preduzeća sa nabavkom i trošenjem konkretnih sredstava.

Prilikom obračuna amortizacije primjenjuje se proporcionalni (linearni) metod obračuna amortizacije, što znači da se koristi jedna utvrđena stopa tokom cijelog procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstva.

Stopa amortizacije izračunava se na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe koji je izražen brojem godina, na sledeći način:

$$\text{Godišnja stopa amortizacije} = \frac{100}{\text{broj godina}} (\%)$$

Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme obračunati prema linearnom metodu obuhvataju se na računu 540 - Troškovi amortizacije, u korist ogovarajućih analitičkih računa ispravke vrijednosti nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava u okviru grupe računa 01 i 02.

3.3 Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročne finansijske plasmane Društva čini:

- učešće u kapitalu drugih pravnih lica,
- dugoročne hartije od vrijednosti,
- dugoročni krediti, i
- ostali dugoročni plasmani.

Početna procjena se vrši po njihovoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja poštnu nadoknadu koja je data za njih dok se naknadno priznavanje vrši po revalorizovanoj ili procijenjenoj vrijednosti.

3.4 Zalihe

U domenu politike zaliha materijala spada:

- utvrđivanje politike nabavne vrijednosti zaliha,
- definisanje cijena po kojima se vode zalihe,
- metod obračuna vrijednosti izlaza zaliha,
- eliminisanje skrivenih gubitaka u zalihama.

Zalihe Društva predstavljaju sredstva koja se troše u procesu proizvodnje ili realizacije usluga a to su zalihe:

- osnovnog i pomoćnog materijala,
- rezervni dijelova,
- auto-guma,
- sitnog inventara u upotrebi.

Zalihe osnovnog i pomoćnog materijala iskazuju se po nabavnoj vrijednosti u skladu sa MRS 2-zalihe.

Nabavnu vrijednost materijala čini:

- fakturna vrijednost dobavljača umanjena za sve popuste,
- carine i poreske dažbine,
- troškovi prevoza, osiguranja i špeditorske usluge,
- drugi troškovi koji su nastali do dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje.

Obračun izlaza utroška zaliha materijala vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene koja se stalno i automatski izračunava.

Zalihe rezervnih dijelova i auto guma se iskazuju po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu cijenu dobavljača uvećanu za troškove nabavke. Izdavanje rezervnih dijelova se vrši po prosječnim ponderisanim cijenama i njihov otpis se vrši odmah u istom obračunskom periodu.

Na dan bilansa takođe se vrši poređenje cijena materijala na zalihi sa nabavnim cijenama na tržištu i ako se utvrdi da je cijena materijala na zalihi po kojoj se vodi u knjigovodstvu veća od tržišne cijene na dan bilansa, vrši se smanjenje vrijednosti materijala na teret rashoda.

Stvarima sitnog inventara smatraju se predmeti čiji je vijek upotrebe kraći od jedne godine.

Terećenje troškova prilikom stavljanja sitnog inventara u upotrebu obavlja se metodom jednokratnog otpisa.

Isknjižavanje sitnog inventara se vrši kada je sredstvo rashodovano.

3.5 Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja Društva obuhvataju potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje roba i usluga.

Kratkoročna potraživanja iskazuju se po vrijednosti iz originalne fakture. Ako se vrijednost iz fakture iskazuje u stranoj valuti vrši se preračunavanje u izvještajnu valutu po važećem kursu na dan transakcije, a na dan bilansa preračunava se prema važećem kursu a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod obračunskog perioda.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospjeća odnosno prodaje do godine dana od dana činidbe odnosno dana bilansa.

Kratkoročni plasmani koji se ne drže radi trgovanja iskazuju se po amortizovanoj vrijednosti ne uzimajući u obzir namjeru Društva da ih drži do dospjeća.

„Potraživanja se procjenjuju po nominalnoj vrijednosti, umanjenoj indirektno za iznos vjerovatne nenaplativosti potraživanja, a direktno ako je nemogućnost naplate potraživanja izvjesna i dokumentovana.

Direktan otpis nenaplaćenih potraživanja podrazumijeva da se vrši konačan pojedinačan otpis vrijednosti potraživanja na osnovu vjerodostojnog dokumenta (izgubljen sudski spor, likvidacija dužnika, korekcija po zapisniku o usklađivanju potraživanja koja su u korist dužnika i sl.) na teret rashoda.

Indirektno umanjenje vrijednosti nenaplaćenih potraživanja podrazumijeva ispravka potraživanja na teret rashoda, onda kada je nemoguće predvidjeti koja konkretna potraživanja neće biti naplaćena u trenutku izrade bilansa.

Procjenu nenaplativosti potraživanja vrši Uprava Društva na osnovu objektivnih informacija proizašlih iz ozbiljne analize zasnovane na iskustvu iz prethodnih obračunskih perioda, uz razmatranje tekuće privredne situacije.

Indirektno umanjenje potraživanja vršit će se metodom procjenjivanja krajnjeg salda računa ispravke vrijednosti potraživanja, koji indirektno koriguje račun potraživanja na procijenjenu fer vrijednost.

Ispravka vrijednosti potraživanja izračunavat će se po metodi zastarjelosti potraživanja.

Ispravka vrijednosti će se vršiti za sva potraživanja za koja Uprava procjeni da su nenaplativa, a koja ne prelaze krajnji rok zastare u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima.

3.6 Greške iz prethodnog perioda

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period i koja, pri tom, ima značajan uticaj na finansijske izvještaje jednog ili više prethodnih perioda, zbog koje se ti, prethodno objelodanjeni finansijski izvještaji ne mogu više smatrati pouzdanim, obuhvata se kao greška iz prethodnog perioda u skladu sa MRS 8-*Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*.

Greška iz prethodnog perioda ispravlja se tako što se za iznos greške vrši korekcija početnog stanja prethodnog rezultata, odnosno odgovarajuća pozicija bilansa stanja, ako je greška takve prirode da ne utiče na rezultat.

U slučaju iz prethodnog stava, prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja uporedni podaci koji se odnose na godinu u kojoj je greška nastala iskazuju se u prepravljenim iznosima.

Materijalno beznačajne greške priznaju se kao prihod ili kao rashod tekućeg perioda.

Materijalnost greške procjenjuje se u svakom konkretnom slučaju kada je greška otkrivena.

3.7 Priznavanje prihoda

Prihodi Društva obuhvataju svu fakturisanu prodaju izvršenih usluga kao i prihoda od osnovnih sredstava, subvencija, donacija i vraćenih dažbina po osnovu ostvarene prodaje, prihode

od aktiviranja učinaka, od doprinosa i članarina kao i drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi nezavisno od vremena naplate.

Dobici predstavljaju prihode koji nisu proistekli iz uobičajenih aktivnosti i predstavljaju povećanje ekonomske koristi iz prodaje osnovnih sredstava i po osnovu revalorizacije.

Prihode predstavljaju i ostala primanja po osnovu naplate otpisanih potraživanja, kamata na depozit, kursne razlike i druge finansijske prihode.

3.8 Priznavanje rashoda

Rashodi Društva obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti i gubitke.

Priznavanje rashoda se vrši u zavisnosti od pojedinih vrsta i predstavljaju:

- troškove materijala, goriva i energije koji pokazuju namjeru trošenja,
- neto zarade i naknade zarada, porezi i doprinosi na zarade priznaju se u visini obračunatih iznosa za rad zaposlenih za provedeno vrijeme na poslu i odsustvovanje sa posla na teret Društva,
- troškovi amortizacije se obračunavaju po proporcionalnim stopama koje se utvrđuju na osnovu korisnog vijeka osnovnih sredstava i njihove sadašnje vrijednosti,
- troškovi proizvodnih usluga i nematerijalnih troškova obračunavaju se na osnovu faktura za izvršene usluge i vjerodostojnih dokumenata za pojedine nematerijalne troškove,
- troškovi poreza i doprinosa se priznaju na osnovu izdataka u skladu sa obavezama utvrđenim zakonom,
- troškovi pozajmljivanja nastaju u vezi pozajmica finansijskih sredstava i obuhvataju kamate na dozvoljena prekoračenja na žiro računu i kratkoročne pozajmice, troškove finansijskog lizinga i kursne razlike.

Ovi troškovi se priznaju kao rashod perioda u kome su nastali.

3.9 Finansijske obaveze

Finansijskim obavezama Društva smatraju se:

- dugoročne obaveze-kredit, hartije od vrijednosti i ostale dugoročne obaveze,
- kratkoročne obaveze-kratkoročni kredit, obaveze prema dobavljačima, obaveze za poreze i doprinose, obaveze za plate i doprinose i porez na plate te ostale kratkoročne obaveze (dospjeća u roku do godinu dana, odnosno od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansa).

Finansijska obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovornu obavezu u cilju predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom pravnom licu ili razmjene finansijskih instrumenata.

Početno priznavanje finansijskih obaveza vrši se po njihovoj nabavnoj vrijednosti u koju su uključeni i troškovi njihovog pribavljanja. Smanjenje obaveza se vrši direktnim otpisom.

3.10 Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja Društva, za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih) nastalih kao rezultat prošlih događaja za koje je vjerovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi radi njihovog izmirivanja i koji

se mogu pouzdano procijeniti (npr. sporovi u toku) kao i rezervisanja za izdate garancije i druga jamstva.

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama a njihovo smanjenje odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda.

Dugoročna rezervisanja se priznaju u slučajevima:

- obaveza nastalih kao rezultat ranijih obaveza;
- obaveza koje će nastati u budućem periodu;
- obaveza koje se mogu pouzdano procijeniti.

Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni rezervisanje se ne priznaje a takođe rezervisanje se ne priznaje ni za buduće poslovne gubitke.

Svi ovi troškovi se prate analitički po vrstama i namjeni i prilikom svakog bilansiranja vrši se njihovo preispitivanje.

4. REZULTAT POSLOVANJA DRUŠTVA

U sljedećem pregledu prikazan je rezultat poslovanja Društva u periodu 01.01.-31.12.2017. godine po pojedinim službama, koje posluju u okviru „Proizvodno-tehnološkog sektora“ i „Sektora ekonomsko - finansijskih, pravnih i opštih poslova“.

PROIZVODNO - TEHNOLOŠKI SEKTOR

U okviru „Proizvodno - tehnološkog sektora“ posluju sljedeće službe:

1. Služba komunalnih usluga;
2. Služba održavanja gradskog zelenila;
3. Služba pijačnih usluga;

Izvještaj o poslovanju pojedinih službi u 2017. godini, dat je u sljedećem pregledu:

1. Služba komunalnih usluga

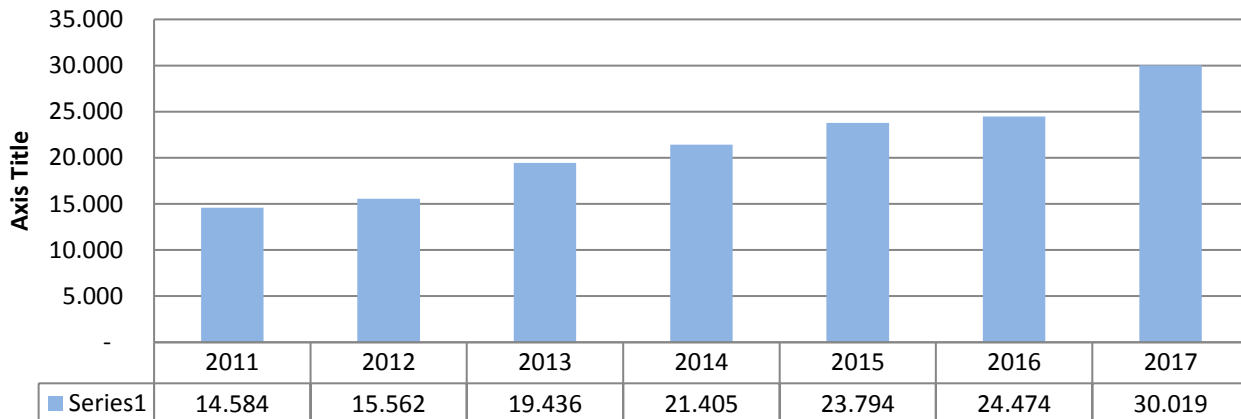
U službi komunalnih usluga obavljaju se sljedeće vrste poslova:

- Odvoz komunalnog otpada,
- Prikupljanje ambalažnog otpada (papir, karton, transparentni najlon, mješani ili šareni najlon, staklenu ambalažu, aluminijske limenke i pet ambalaža),
- Održavanje javno - prometnih površina i
- Usluge specijalnim komunalnim vozilima.

1.1 Prikupljanje i odvoz čvrstog komunalnog otpada

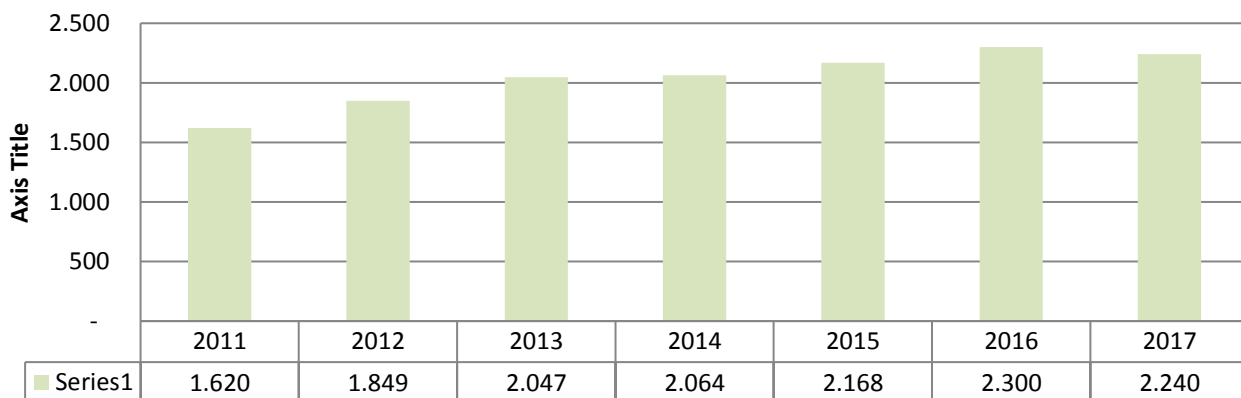
Prikupljanjem i odvozom čvrstog komunalnog otpada obuhvaćeni su svi korisnici usluga – fizička i pravna lica na području grada Bijeljine i dijelu prigradskih naselja. Prikupljanje i odvoz čvrstog komunalnog otpada se vrši za 30.019 korisnika – fizička lica i 2.240 korisnika – pravna lica.

Fizička lica

Grafikon 1-1 – Pregled korisnika od kojih se vrši prikupljanje i odvoz čvrstog komunalnog otpada – fizička lica

Pravna lica

Grafikon 1-2 – Pregled korisnika od kojih se vrši prikupljanje i odvoz čvrstog komunalnog otpada – pravna lica

Prema Programu prikupljanja i odvoza čvrstog komunalnog otpada, prikupljanje i odvoz čvrstog komunalnog otpada se vrši na sljedeći način:

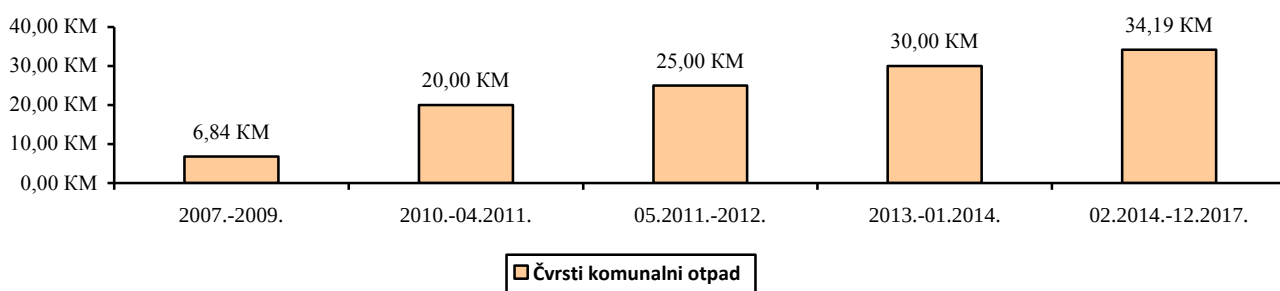
- za korisnike u individualnim stambenim objektima – prikupljanje i odvoz se vrši jednom sedmično;
- za korisnike koja žive u stambenim zgradama, gdje se otpad odlaže u kontejnere – prikupljanje i odvoz se vrši više puta nedeljno, a u užem gradskom području i dva puta dnevno;
- za pravna lica – prikupljanje i odvoz se vrši jednom sedmično, a u užem području grada svakodnevno.

Od 01.07.2007. godine gazdovanje nad deponijom preuzelo je Javno preduzeće Regionalna deponija „EKO-DEP“ d.o.o. Stalni rast troškova deponovanja direktno je uticao na poslovne rezultate Društva. Početna cijena deponovanja iznosila je 6,84 KM bez PDV-a po jednoj toni čvrstog komunalnog otpada, dok je od 01.01.2010. godine cijena povećana i iznosila je 20 KM bez PDV-a po jednoj toni čvrstog komunalnog otpada. Od 16.aprila 2011. godine cijena deponovanja iznosila je 25 KM bez PDV-a po jednoj toni čvrstog komunalnog otpada. Od 01. januara 2013. godine cijene deponovanja otpada su znatno povećane i iznosile su za:

- čvrsti komunalni otpad 30,00 KM (bez PDV-a)
- klaonički otpad 50,00 KM (bez PDV-a)
- fekalni otpad 20,00 KM (bez PDV-a)

Cijena deponovanja čvrstog komunalnog otpada u 2017. godini iznosi 34,19 KM bez PDV-a (cjenovnik u primjeni od 01.02.2014. godine). Cijena deponovanja klaoničkog otpada iznosi 100 KM bez PDV-a, počev od 01.09.2015. godine. Cijena deponovanja fekalnog otpada je ostala na nivou iz 2013. godine.

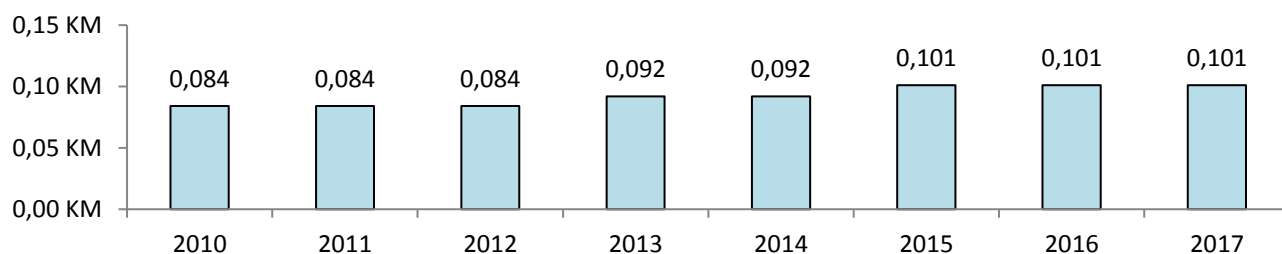
Značajan dio sredstava se izdvaja za troškove deponovanja čvrstog komunalnog otpada, koji imaju veliko učešće u ukupnim troškovima Društva. Rast cijene usluga deponovanja čvrstog komunalnog otpada prikazan je na grafikonu broj 2-1.

Grafikon broj 2-1 - Kretanje cijene deponovanja čvrstog komunalnog otpada

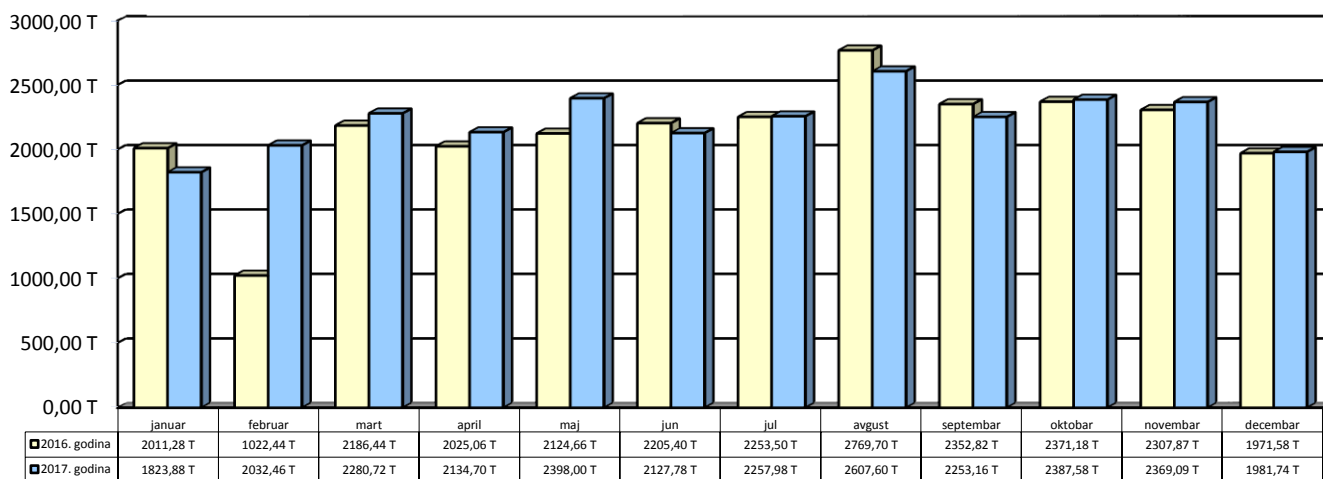
Cijene usluga prikupljanja i odvoza čvrstog komunalnog otpada fizičkim i pravnim licima nisu ekonomski opravdane, prvenstveno zbog cijene usluge deponovanja čvrstog komunalnog otpada. Cijena usluge prikupljanja i odvoza čvrstog komunalnog otpada korisnicima usluga – fizička lica je od 01.01.2015. godine povećana za 10%, ali je nedovoljna da pokrije visoke troškove deponovanja otpada.

Cijena odvoza otpada po m2 stambenog prostora

Grafikon broj 2-2 – Kretanje cijene usluga prikupljanja i odvoza čvrstog komunalnog otpada

U 2016. godini na regionalnu deponiju ukupno je deponovano 25.601,93 T otpada, od čega: 25.120,57 T čvrstog komunalnog otpada, 60,40 T otpadnih voda i 420,96 T klaoničkog otpada. U 2017. godini ukupno je deponovano 26.654,69 T otpada, od čega: 26.602,43 T čvrstog komunalnog otpada i 52,26 T klaoničkog otpada. Do povećanja količine deponovanog otpada u 2017. godini u odnosu na prethodnu godinu, došlo je zbog povećanog broja korisnika usluga odvoza čvrstog komunalnog otpada. Na grafikonu 3 prikazane su količine deponovanog otpada u 2016. i 2017. godini.

Grafikon 3 - Količine deponovanog otpada u 2016. i 2017. godini

Na odvozu čvrstog otpada svakodnevno je angažovana sljedeća mehanizacija:

RB	Marka vozila	Registarska oznaka	Tip vozila
1	Iveko podizač	036-M-291	150E16K
2	Iveko smečar	E30-A-603	50C13
3	Iveko smečar	745-M-226	Euro.Cargo
4	Iveko smečar	T18-A-848	9x153x
5	Mercedes smečar	M08-A-545	Benz 1717
6	Mercedes smečar	A57-O-122	Benz 1617
7	Mercedes smečar	704-E-978	18-20
8	Mercedes smečar	O82-M-417	18-20
9	Mercedes podizač	071-J-504	36-1213
10	MAN	E56-T-218	M39
12	MAN smečar	O58-E-505	E63
13	Mercedes smečar	T90-M-562	957.65
14	Mercedes smečar	K59-T-024	2227
15	Volvo smečar	O26-M-670	FS 10
16	Mercedes smečar	T26-M-023	950.60
17	Mercedes smečar	E36-J-035	950.53
18	Iveko	M19-A-029	2C3C

Prikupljanje ambalažnog otpada (karton i najlon)

AD „Komunalac“ Bijeljina vrši prikupljanje ambalažnog otpada, odnosno najlona i kartona i od istog ostvaruje određeni prihod po osnovu prodaje.

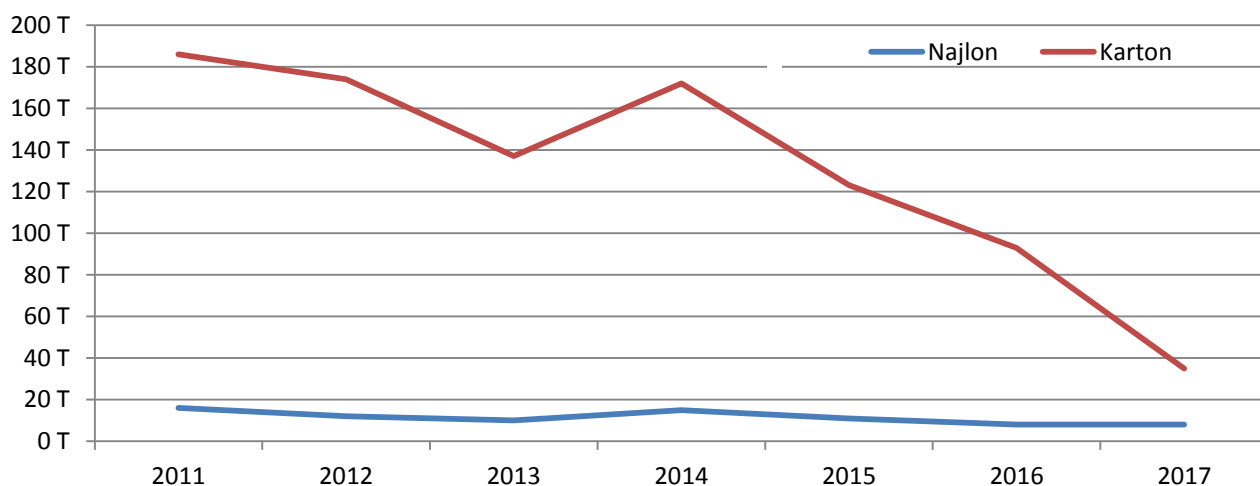
U 2017. godini prikupljeno je 43,40 T ambalažnog otpada, dok je u 2016. godini prikupljeno 100,12 T ambalažnog otpada.

U 2017. godini prikupljeno je 35,45 tona kartona, dok je u 2016. godini prikupljeno 92,52 tona kartona, što je za 57,07 tona manje u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna prodajna cijena jedne tone kartona u 2017. godini iznosi 195 KM bez PDV-a.

U 2017. godini prikupljeno je 7,95 tona najlona, što je za 0,35 tona više u odnosu na 2016. godinu, u kojoj je prikupljeno 7,60 tona. Prosječna prodajna cijena jedne tone šarenog najlona u 2017. godini iznosi 300 KM bez PDV-a, dok prodajna cijena jedne tone bijelog najlona u 2017. godini iznosi 620,00 KM bez PDV-a.

Ukupno ostvareni prihod od prodaje ambalažnog otpada za izvještajni period 2017. godine iznosi 10.344,10 KM, dok je za isti period 2016. godine ostvaren prihod od 22.420,30 KM. Smanjenje prihoda od prodaje ambalažnog otpada uzrokovano je manjim količinama prikupljenog ambalažnog otpada u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu.

Na grafikonu broj 4 prikazana je prikupljena količina ambalažnog otpada u posljednjih sedam godina, zaključno sa 31.12.2017. godine.

Grafikon broj 4-Prikupljeni ambalažni otpad

1.2 Održavanje javno-prometnih površina

Održavanje javno-prometnih površina se obavlja na području grada Bijeljine i Mjesne zajednice Janja.

Na raspisani tender od strane Gradske uprave Grada Bijeljina, dobili smo posao i zaključili ugovor za čišćenje javno-prometnih površina. Po prikazanim evidencijama, ovjerenim od strane kontrolnih službi Gradske uprave Grada Bijeljina i prema utvrđenom Programu rada za LOT br.1, u periodu 01.01. - 31.12.2017. godine, realizovano je sljedeće:

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2017. GODINU

BIJELJINA								
			2017. godina		2016. godina		2015. godina	
RB	Opis usluge	MJ	Količina	Iznos bez PDV-a	Količina	Iznos bez PDV-a	Količina	Iznos bez PDV-a
1.	Ručno ili mašinsko čišćenje trotoara	m ²	8.759.634	148.983,85	11.368.330	181.677,57	9.104.050	154.772,01
2.	Ručno ili mašinsko čišćenje rigola	m ²	2.436.178	92.657,59	3.209.780	113.775,30	2.201.966	83.677,77
3.	Ručno struganje rigola	m ²	-	-	-	-	-	-
4.	Pročišćavanje trotoara i rigola	n/č	3.054	21.378,00	3.751	24.594,92	4.032	28.224,00
5.	Rad pauka	sat	4	200,00	6	281,25	5	250,00
6.	Mašinsko prskanje makadamskih ul	tura	-	-	-	-	-	-
7.	Mašinsko pranje ulica i trotoara	m ²	-	-	-	-	-	-
8.	Rad TMV za vanr. potrebe n-2t	tura	43	2.939,88	47	3.033,84	106	7.247,20
9.	Rad spec.vozila za odvoz smeća	tura	-	-	6	1.749,96	4	1.196,56
10.	Rad spec.voz.za odv.sm.sa ruč.ut.	tura	6	1.794,87	4	1.129,24	9	2.692,26
11.	Rad KV bravara na razn.brav.posl	n/č	53	519,40	142	1.286,52	276	2.704,80
12.	Spec.vozilo.fekalna cisterna	tura	-	-	-	-	-	-
13.	Rad auto-pod.kontejnera 5m ³	tura	3	351,00	10	1.099,76	2	234,00
14.	Rad specijalnih mašina	sat	5	105,00	153	3.213,00	225	4.725,00
15.	Rad kamiona na odvozu snijega	m ³	218	2.071,00	307	2.916,50	470	4.465,00
16.	Rad radnika na utov.snijega	sat	751	4.656,20	672	4.166,40	363	2.250,60
17.	Čišćenje snijega i posipanje soli	kg	10.500	2.205,00	21.150	4.441,50	18.300	3.843,00
18.	Ručno čišćenje otpada sa obale kan.	sat	-	-	-	-	-	-
Ukupno				277.861,79		343.365,76		296.282,20

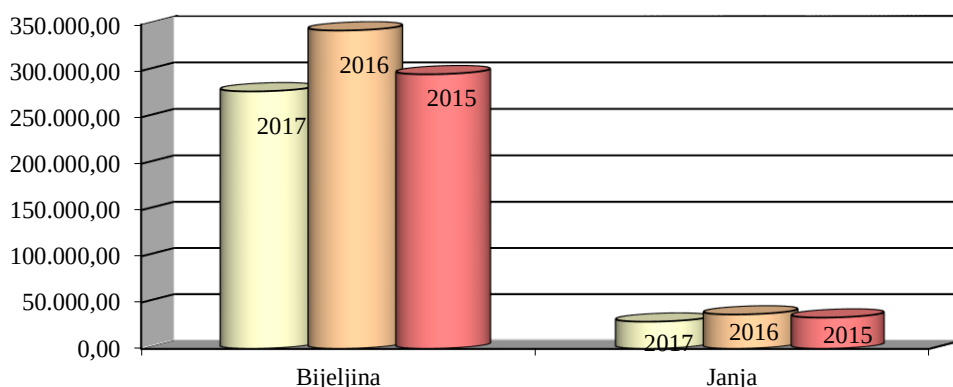
Tabela broj 4 – Održavanje javno – prometnih površina na području grada Bijeljine

JANJA								
			2017. godina		2016. godina		2015. godina	
RB	Opis usluge	MJ	Količina	Iznos bez PDV-a	Količina	Iznos bez PDV-a	Količina	Iznos bez PDV-a
1.	Ručno čišćenje trotoara	m ²	874.040	14.866,11	1.242.750	20.126,06	980.700	16.672,60
2.	Ručno ili maš.čišćenje rigola	m ²	338.695	12.193,02	478.150	16.057,65	378.140	13.613,04
3.	Ručno struganje rigola	m ²	-	-	-	-	-	-
4.	Pročišćavanje trotoara i rigola	n/č	253	1.821,60	112	801,50	350	2.520,00
5.	Mašinsko pranje ulica i trotoara	m ²	-	-	-	-	-	-
6.	Rad TMV za vanr. potrebe n-2t	tura	7	455,00	2	120,60	14	910,00
Ukupno				29.335,73		37.105,81		33.715,64

Tabela broj 5 – Održavanje javno – prometnih površina na području Mjesne zajednice Janja

U 2017. godini, u okviru LOT-a broj 1, realizovan je odvoz otpada iz mjesnih zajednica Ljeljenča i Brijesnica za 170 domaćinstava. Po tom osnovu ostvaren je prihod od 1.162,44 KM, dok je u prethodnoj godini za isti broj domaćinstava ostvaren prihod od 12.010,50 KM.

Program rada i održavanja javno-prometnih površina realizuje se u šestodnevnoj radnoj sedmici, po nalogima Odjeljenja za stambeno-komunalne poslove i zaštitu životne sredine Grada Bijeljine.

Grafikon broj 5-Ostvareni prihodi po osnovu realizacije po LOT-u br.1 u posljednje tri godine

1.3 Usluge specijalnim komunalnim vozilima

Specijalno vozilo za prevoz nepropisno parkiranih vozila („pauk“) angažovano je za potrebe Centra javne bezbjednosti Bijeljina - Odjeljenje saobraćajne policije, za uklanjanje nepropisno parkiranih vozila, a povremeno se koristi i za pružanje usluga drugim fizičkim i pravnim licima. Rad ovog vozila regulisan je posebnim Uputstvom, koje je donijelo MUP Republike Srpske.

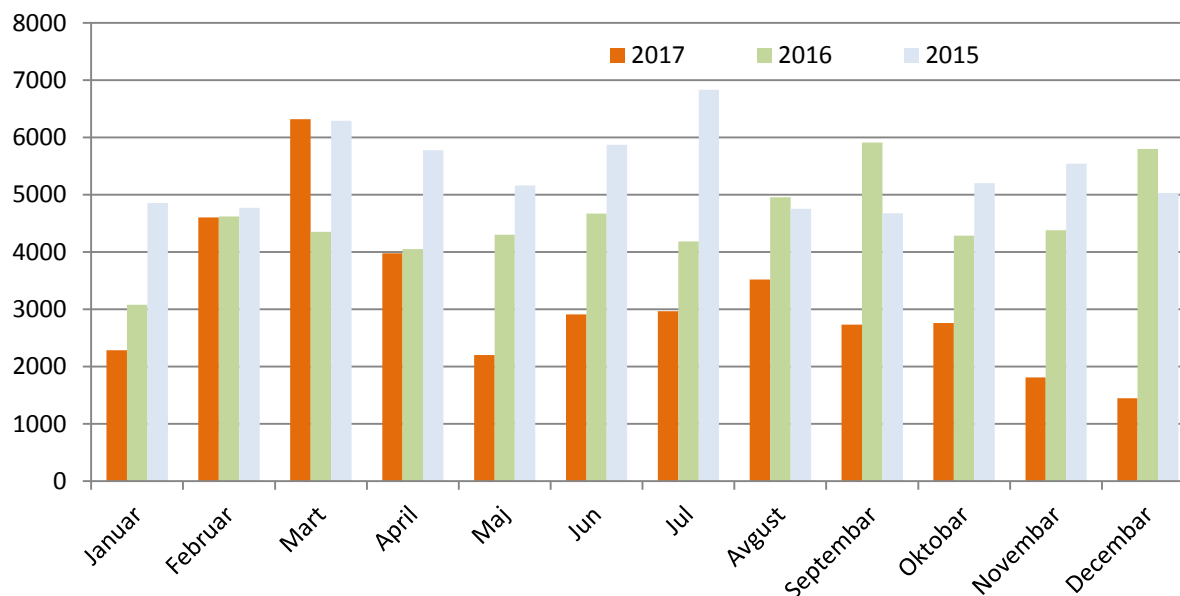
Prihod od usluga specijalnog vozila za prevoz nepropisno parkiranih vozila, ostvaren u tekućoj godini, iznosi 37.557,14 KM.

U Cjenovniku komunalnih usluga (po pozivu), broj 5894/2012 od 31.12.2012. godine, koji je u primjeni od 01.01.2013. godine, navedene su sljedeće cijene usluga:

- cijena utovara i istovara (sa prevozom) vozila iznosi 30,00 KM bez PDV-a,
- naknada za pređene kilometre iznosi 1,28 KM bez PDV-a po jednom kilometru,
- naknada za ležarinu vozila iznosi 2,99 KM bez PDV-a po jednom danu.

Za period od 01.01.-31.12.2017. godine, „pauk“ je prevezao ~1.252 vozila, što je za 568 vozila manje u odnosu na isti period prethodne godine u kom je „pauk“ prevezao ~1.820 vozila i ostvario prihod od 54.612,10 KM.

OSTV. MJESEC	PRIHODI					BROJ PREVEZENIH VOZILA				
	2017.	2016.	2015.	IND 1/2	IND 2/3	2017.	2016.	2015.	IND 1/2	IND 2/3
	1	2	3			1	2	3		
Januar	2.287,65	3.082,22	4.856,84	74	63	76	103	162	74	63
Februar	4.607,70	4.621,80	4.772,22	100	97	154	154	159	100	97
Mart	6.319,66	4.356,50	6.291,20	145	69	211	145	210	145	69
April	3.979,57	4.054,36	5.781,28	98	70	133	135	193	98	70
Maj	2.204,36	4.304,53	5.163,25	51	83	74	144	172	51	83
Jun	2.912,56	4.671,45	5.871,11	62	80	97	155	196	62	80
Jul	2.969,40	4.187,69	6.883,93	71	61	99	140	229	71	61
Avgust	3.522,22	4.954,91	4.756,50	71	104	117	165	159	71	104
Septembar	2.735,13	5.910,43	4.676,58	46	126	91	197	156	46	126
Oktobar	2.760,77	4.287,01	5.202,14	64	82	92	143	173	64	82
Novembar	1.809,40	4.379,49	5.544,45	41	79	60	146	185	41	79
Decembar	1.448,72	5.801,71	5.029,74	25	115	48	193	168	25	115
UKUPNO	37.557,14	54.612,10	64.829,24	69	84	1.252	1.820	2.162	69	84

Ostvareni prihodi od usluga „pauka“ u tekućoj godini niži su za 31%, odnosno za 17.054,96 KM u odnosu na prihode ostvarene u prethodnoj godini. Broj prevezenih vozila u periodu od 01.01.-31.12.2017. godine manji je za 568 vozila u odnosu na isti period 2016. godine.

Ostvareni rashodi tekuće godine su veći od ostvarenih prihoda tekuće godine za 46,39%. Potrebno je prihode dodatno povećati da bi se omogućio izlazak iz zone gubitka poslovanja, odnosno ostvario neutralan poslovni rezultat.

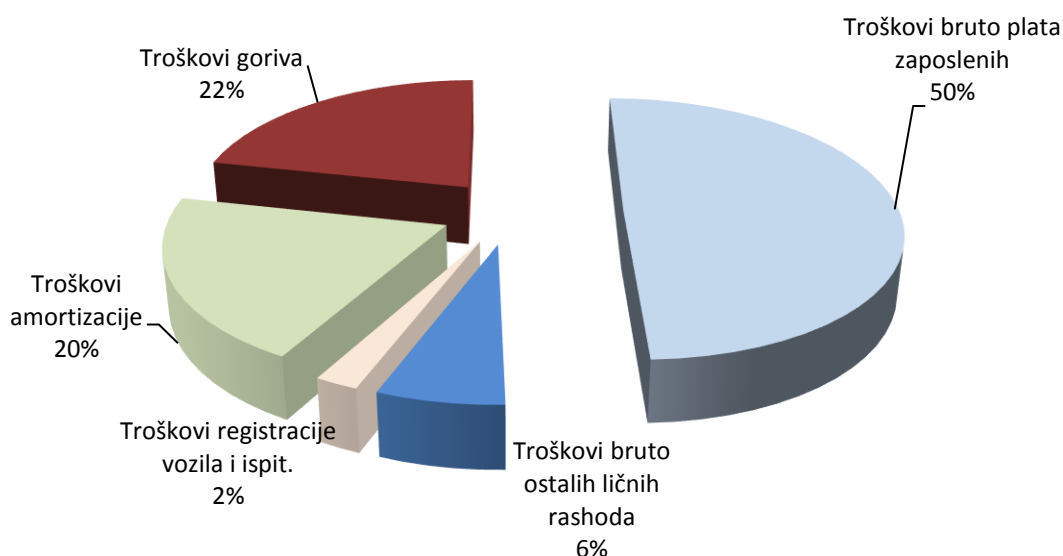
Broj prevezenih vozila u određenom vremenskom periodu zavisi isključivo od broja upućenih „naloga za prevoz nepropisno parkiranih vozila“ od strane saobraćajne policije, te po osnovu navedenog AD „Komunalac“ Bijeljina nije u mogućnost da utiče na povećanje prihoda preko broja prevezenih vozila u određenom vremenskom periodu.

Cijena prevoza nepropisno parkiranih vozila, koja iznosi 30,00 KM bez PDV-a (Cjenovnik komunalnih usluga (po pozivu), broj 5894/2012 od 31.12.2012. godine), nije pravilno utvrđena, jer ne postoji kategorizacija vozila po ukupnoj težini praznih vozila, po osnovu koje bi se cijene odvoza nepropisno parkiranih vozila utvrđivale u određenom rasponu, zavisno od težine vozila. Na osnovu postojećeg cjenovnika ista je cijena prevoza manjeg putničkog automobila od 1.000 Kg i velikih terenaca, čija težina iznosi i preko 2.000 Kg. Takođe, trenutna cijena prevoza nepropisno parkiranih vozila nije ekonomski opravdana, jer je kalkulacijom utvrđen veći rashod od ostvarenog prihoda od usluga prevoza nepropisno parkiranih vozila..

Analiza rashoda svodi se na analizu ukupnih i pojedinačnih rashoda.

Analizu rashoda treba početi sa izvođenjem konstatacije o obimu ostvarenih rashoda u tekućoj godini i trendu njihove dinamike u odnosu na ostvarene rashode u prethodnoj godini.

Vrsta rashoda	Iznos			Struktura (%)			Indeks
	2017.	2016.	2015.	2017.	2016.	2015.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Troškovi bruto plata (4 radnika) u 2017.-2 radnika	27.240,92	60.693,98	59.773,04	49,55	64,14	61,70	102
Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda (regres, topli obrok, prevoz i sl.)	3.498,38	6.530,26	6.401,40	6,36	6,90	6,61	102
Troškovi registracije i ispit.	1.200,00	1.890,20	1.741,72	2,18	2,00	1,80	109
Troškovi amortizacije	11.146,20	11.812,80	14.836,00	20,27	12,48	15,31	80
Troškovi goriva	11.895,34	13.705,94	14.123,95	21,64	14,48	14,58	97
UKUPNI RASHODI	54.980,84	94.633,18	96.876,11	100,00	100,00	100,00	98

Ukupni rashodi „pauka“, za period 01.01.-31.12.2017. godine, iznose 54.980,84 KM, dok su za isti period prethodne godine ostvareni u iznosu od 94.633,18 KM.

Potrebno je istaći da u navedene rashode nisu uključeni troškovi održavanja vozila (auto-gume, rezervni dijelovi, ulje, pranje vozila i sl.), jer se navedeni podaci nisu mogli identifikovati u evidenciji ukupnih trošova održavanja stalnih sredstava.

Specijalno komunalno vozilo „fekalna cisterna“ vrši usluge svim fizičkim i pravnim licima kod kojih se pojavi takva potreba.

U toku 2017. godine fekalna cisterna imala je 16 interventnih usluga, po osnovu kojih je ostvaren prihod od 2.400 KM, što je za 6 usluga manje nego u 2016. godini, u kojoj je bilo 22 interventne usluge, po osnovu kojih je ostvaren prihod od 3.300 KM.

Cisterna za vodu je u periodu 01.01.-31.12.2017. godine imala 42 interventne usluge, što je za 16 više od ukupno 26 interventnih usluga iz istog perioda 2016. godine.

Sve pripreme servisiranja i garažiranja vozila, kao i kompletna Služba komunalnih usluga, smješteni su u uređenom prostoru površine 5.000 m² i objektima poslovno - tehničkog sadržaja (garaže, servisne radionice, magacinski prostor i dr.) u Mačvanskoj ulici u Bijeljini.

2. Služba održavanja gradskog zelenila

Za potrebe Službe održavanja gradskog zelenila korištena je postojeća savremena mehanizacija, i to: mašinske kosačice, traktori, samohodne mašinske kosačice, mašinske testere, vozilo Zastava nosivosti do 2 t, korpa, dostavno vozilo tipa Kedi i cisterna za osoku kapaciteta 3.200 litara.

U toku 2017. godine izvršena je nabavka motorne kose FS 120, motornog čistača snijega VST-130/P, pumpe za baštu JGP 1500 B/P i čeone kose 87 cm za VMM 1918R.

Služba održavanja gradskog zelenila radila je po planu i programu, na osnovu dobijenog posla na tenderu, koji je raspisala Gradska uprava Bijeljine.

Služba održavanja gradskog zelenila je u 2017. godini imala sljedeću realizaciju:

	Iznos realizacije radova na javnim zelenim površinama		Iznos realizacije od prodaje sadnog materijala u proizvodnom sektoru	
	Tekuća godina	Prethodna godina	Tekuća godina	Prethodna godina
Januar	Nema specifikacije	3.962,00 KM	10,00 KM	158,12 KM
Februar	Nema specifikacije	3.670,50 KM	392,00 KM	775,21 KM
Mart	10.684,49 KM	11.580,03 KM	2.962,00 KM	2.337,61 KM
April	21.816,42 KM	19.800,98 KM	2.535,00 KM	1.627,78 KM
Maj	37.478,32 KM	20.177,73 KM	3.071,01 KM	2.557,95 KM
Jun	33.078,08 KM	22.114,26 KM	1.268,34 KM	1.343,68 KM
Jul	32.675,01 KM	20.048,79 KM	1.444,27 KM	1.337,27 KM
Avgust	25.944,30 KM	16.266,46 KM	1.016,43 KM	822,73 KM
Septembar	16.771,71 KM	14.642,67 KM	1.052,50 KM	801,45 KM
Oktobar	17.036,55 KM	13.213,00 KM	1.371,55 KM	1.013,67 KM
Novembar	13.051,27 KM	20.512,10 KM	1.845,40 KM	2.617,95 KM
Decembar	5.701,41 KM	22.915,00 KM	227,94 KM	230,77 KM
UKUPNO	214.237,56 KM	188.903,52 KM	17.196,44 KM	15.624,19 KM

S obzirom na trenutni kapacitet postojećih staklenika, plastenika, leja, obradivog zemljišta, mašina za obradu i broja zaposlenih radnika, moguće je i uvećati obim proizvodnje, ali je najveći problem plasman proizvoda na tržište.

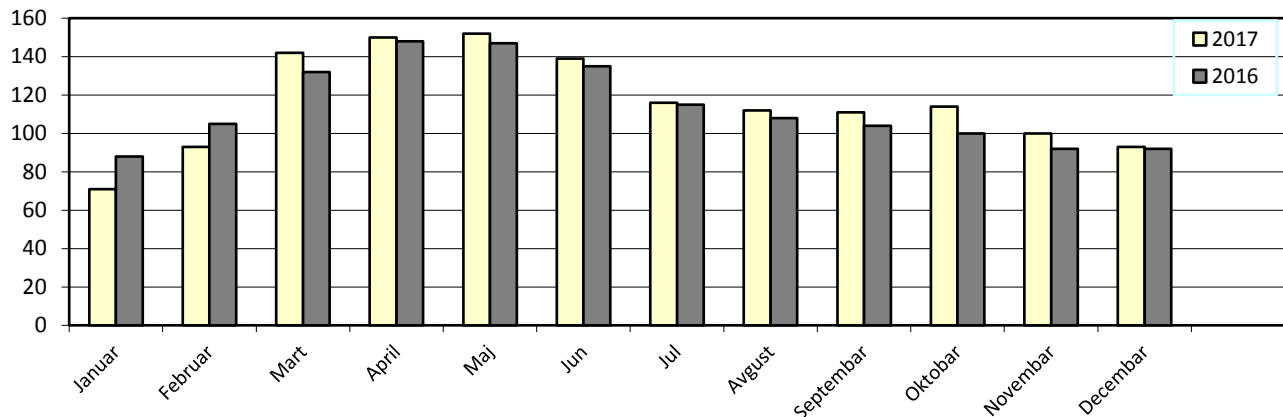
3. Služba za organizaciju pijačnih usluga

Pijaca je organizovano i uređeno mjesto na kome se na uobičajan način obavlja trgovina na malo poljoprivrednim, prehrambenim i drugim proizvodima između prodavca i kupca. Na pijaci se trgovina obavlja na prodajnim stolovima. Sprovođenje pijačnog reda je obaveza svih zaposlenih, posebno radnika na radnom mjestu – redari pijace. U sprovođenju reda dužni su sarađivati sa nadležnim inspekcijским službama i radnicima CJB Bijeljina, vezano za eventualne probleme oko rada i unutrašnjeg reda u pijacama. Preduzeće je dužno da pijačne tezge postavi i rasporedi na način kojim se obezbijedi funkcionalnost i estetski izgled pijace i omogućuje kupcima nesmetana kupovina.

Zelena pijaca raspolaže sa 303 pijačna stola, a od toga se u centralnoj ulici nalazi 48 stolova. Ovaj broj stolova zadovoljava sve potrebe korisnika usluga zelene pijace. Na “Malom buvljaku” u Ulici 27. marta, nalazi se 33 stola. Naplata dnevne placarine se vrši isključivo utorkom i petkom.

Od 1. decembra 2015. godine, na osnovu Odluke Skupštine Grada Bijeljine, broj 01-022-84/15, AD “Komunalac” Bijeljina je dodijeljena na raspolaganje javna pijaca u Dvorovima, Karađorđeva bb.

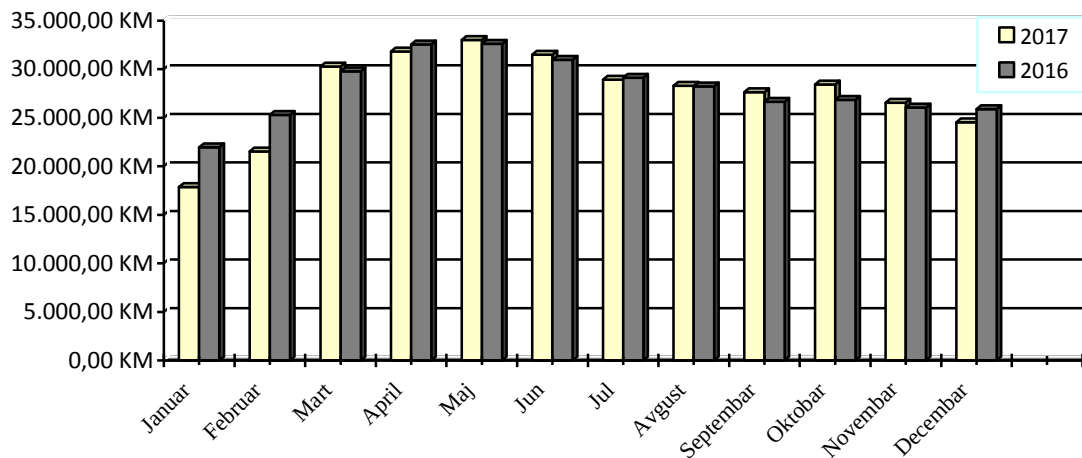
Na grafikonu broj 6, uporedno je prikazan broj zakupljenih stolova u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu.

Grafikon broj 6-Pregled zakupljenih stolova po osnovu Ugovora o zakupu

U 2017. godini, prihod Službe za organizaciju pijačnih usluga, koji se ostvaruje po osnovu dnevnog i mjesečnog zakupa stolova u zelenoj pijaci, ostvaren je u iznosu od 282.277,92 KM i isti je smanjen u odnosu na 2016. godinu za 1,66%, u kojoj je ostvaren prihod od 287.034,09 KM.

Na grafikonu broj 7 prikazana je realizacija prihoda od mjesečnog i dnevnog zakupa stolova u zelenoj pijaci u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu.

Grafikon broj 7-Ostvarenje prihoda od zakupa stolova u zelenoj pijaci

SEKTOR EKONOMSKO - FINANSIJSKIH, PRAVNIH I OPŠTIH POSLOVA

1. Služba za pravne, kadrovske i opšte poslove

U periodu od 01.01. - 31.12.2017. godine u Službi za pravne, kadrovske i opšte poslove bilo je zaposleno 8 radnika.

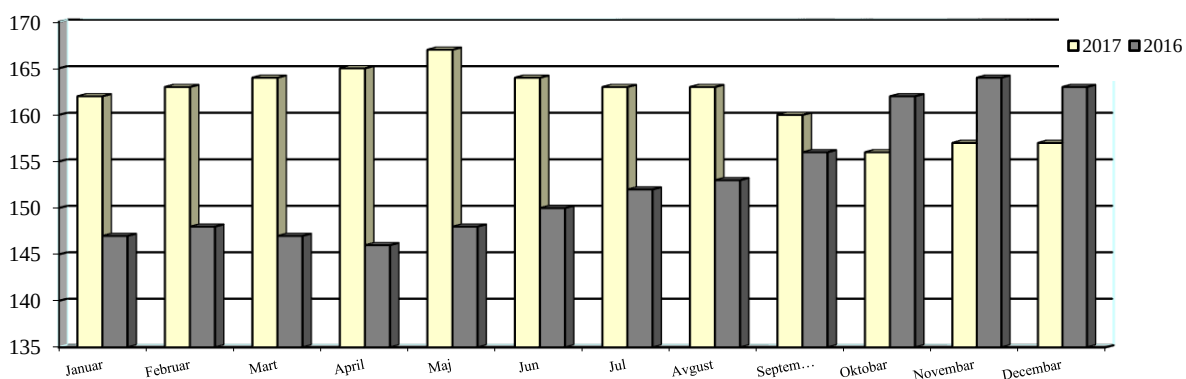
U saradnji sa Službom za finansijske i računovodstvene poslove, Služba za pravne, kadrovske i opšte poslove intenzivno radi na poboljšanju naplate potraživanja, kako od fizičkih tako i od pravnih lica.

Ova Služba svakodnevno je postupala po sudskim predmetima, izrađivala podneske, zastupala Društvo pred sudovima na ročištima u parničnim, izvršnim i prekršajnim postupcima.

Kao stručna Služba Društva, obavljala je i poslove stručne pomoći organima Društva (Skupština, Nadzorni odbor, Odbor za reviziju, Uprava), prateći zapisnički njihov rad i izrađujući donesene odluke navedenih organa.

Takođe je učestvovala u poslovima javnih nabavki, sačinjavanju raznih ugovora i drugih akata za potrebe Društva.

Akcionarsko društvo „Komunalac“ Bijeljina je u proteklom periodu obavljalo registrovanu djelatnost komunalnih usluga sa prosječno 162 zaposlena radnika, dok je prosjek u 2016. godini bio 153 radnika. Na početku 2017. godine u radnom odnosu se nalazilo 162 radnika. U toku godine, u skladu sa ukazanim potrebama, povremeno su angažovani određeni radnici, tako da je na kraju godine u radnom odnosu evidentirano 157 radnika.

Grafikon broj 8-Zaposleni radnici u 2017. i 2016. godini

U tabeli broj 7 prikazana je struktura zaposlenih sa stvarnom stručnom spremom, na dan 31.12.2017. godine.

Stručna sprema	NK	PK	KV	VKV	SSS	VŠS	VSS	Ukupno
Broj zaposlenih	40	4	51	5	29	4	24	157

Tabela broj 7- Struktura zaposlenih na dan 31.12.2017. godine

2. Služba ishrane radnika

U okviru Službe zaposleno je dva radnika kuvara i jedan pomoćni radnik u kuhinji, koji su vršili spremanje toplih obroka za sve radnike. Za period od 01.01.-31.12.2017. godine pripremljeno je ukupno 32.917 obroka, sa mjesečnim prosjekom od 2.743 obroka. Od prosječno 162 zaposlena radnika za dvanaest mjeseci 2017. godine, prosječno 125 radnika, odnosno 77,16% od ukupnog broja radnika je koristilo usluge restorana, dok je ostalih 22,84% bilo odsutno sa posla iz opravdanih razloga, kao što su: godišnji odmori, vjerski praznici, bolovanja, izostanci i slično. Ukupan trošak spremanja toplog obroka, uključujući sve direktne i indirektne troškove za dvanaest mjeseci 2017. godine iznosi 113.236,55 KM, odnosno prosječno za mjesec dana 9.436,38 KM, tako da je prosječna cijena jednog toplog obroka po zaposlenom, utvrđena na osnovu prosjeka za dvanaest mjeseci 3,43 KM. Prosječna cijena jednog toplog obroka za 2016. godinu iznosila je 3,51 KM. Rekapitulacija direktnih i indirektnih troškova toplog obroka sačinjava se na posebnom obrascu, koji je sačinjen u skladu sa odredbama člana 8. stav 1. tačka 11. Zakona o porezu na dohodak (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 60/15).

3. Služba za finansijske i računovodstvene poslove

3.1 Prihodi

U periodu od 01.01. - 31.12.2017. godine, AD „Komunalac“ Bijeljina ostvario je ukupan prihod od 4.631.053 KM.

U okviru **poslovnih prihoda** tekuće godine, koji su ostvareni u ukupnom iznosu od 4.318.985 KM, evidentirani su sljedeći prihodi:

- Prihodi od prodaje robe u iznosu od 7.778 KM;
- Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima u iznosu od 536.583 KM;
- Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu u iznosu od 3.070.772 KM;
- Povećanje vrijednosti zaliha učinaka u iznosu od 12.598 KM i
- Ostali poslovni prihodi u iznosu od 691.254 KM.

U okviru **finansijskih prihoda** tekuće godine, koji su ostvareni u ukupnom iznosu od 91.433 KM, evidentirani su sljedeći prihodi:

- Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica u iznosu od 3.767 KM i
- Prihodi od kamata u iznosu od 87.666 KM.

U okviru **ostalih prihoda** tekuće godine, koji su ostvareni u ukupnom iznosu od 209.740 KM, evidentirani su sljedeći prihodi:

- Naplaćena otpisana potraživanja u iznosu od 106.771 KM i
- Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi u iznosu od 102.969 KM.

U okviru **prihoda od usklađivanja vrijednosti imovine** tekuće godine, koji su ostvareni u ukupnom iznosu od 10.895 KM, evidentirani su prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine, koji se odnose na prihode od usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca.

U tabeli 21 dat je pregled ostvarenih prihoda tekuće godine, sa uporednim pokazateljima u odnosu na ostvarenje prethodne godine i u odnosu na planirane prihode tekuće godine.

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2017. GODINU

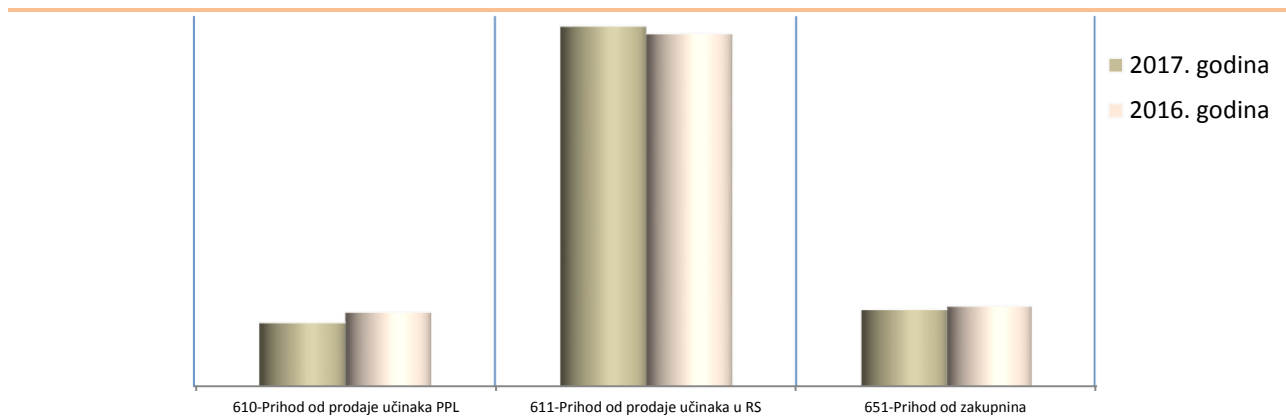
R B	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2016.	Plan za 2017. godinu	Ostvarenje 31.12.2017.	Ind. (6/4)	Ind. (6/5)	% učešće u ukupnim prihodima (6)	Razlika ostvarenja (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	60150	Prihod od prodaje kont.	11.885,68	10.000,00	7.179,48	60	72	0,16%	-4.706,20
	601	Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj	11.885,68	10.000,00	7.179,48	60	72	0,16%	-4.706,20
2	60250	Prihod od pr. kont.-FBiH	0,00	0,00	598,29	-	-	0,01%	598,29
	602	Pihodi od pr.robe-FBiH	0,00	0,00	598,29	-	-	0,01%	598,29
3	61010	Pr.od usl.javne hig.-BN	328.628,38	320.000,00	268.824,61	82	84	5,80%	-59.803,77
4	61011	Prihod od usl.odv.otp.-t.	12.010,50	13.000,00	1.162,44	10	9	0,03%	-10.848,06
5	61012	Pr.od usluga odv.otpada	13.745,18	15.000,00	15.199,92	111	101	0,33%	1.454,74
6	61013	Prihod od usl.zimske sl.	14.737,40	18.000,00	9.037,20	61	50	0,20%	-5.700,20
7	61014	Prihod od usl.gradskog z.	188.903,52	185.000,00	183.109,01	97	99	3,95%	-5.794,51
8	61018	Pr. od usl.PPL-pranje ul.	29.913,98	30.000,00	29.913,92	100	100	0,65%	-0,06
9	61019	Pr.od usl.javne hig.-Janja	37.105,84	35.000,00	29.335,70	79	84	0,63%	-7.770,14
	610	Prihod od prodaje učinaka povezanim pravnim licima	625.044,80	616.000,00	536.582,80	86	87	11,59%	-88.462,00
10	61106	Prihod od rasadnika	15.624,19	18.000,00	14.860,38	95	83	0,32%	-763,81
11	61121	Prihod odv.otpada građ.	2.022.835,93	2.088.000,00	2.153.033,23	106	103	46,49%	130.197,30
12	61122	Odvoz otpada pravn.subj.	790.022,49	790.000,00	776.434,06	98	98	16,77%	-13.588,43
13	61123	Pr.od odvoza.čvrst.otp.-d	24.187,27	25.000,00	29.524,02	122	118	0,64%	5.336,75
14	61124	Pr.od usl. kup. iz RS-gr.z.	4.000,00	0,00	320,00	8	-	0,01%	-3.680,00
15	61126	Prihod od pauka	54.582,10	58.000,00	37.557,14	69	65	0,81%	-17.024,96
16	61127	Usluge fekalne cisterne	2.400,00	2.000,00	1.800,00	75	90	0,04%	-600,00
17	61128	Usluge cisterne za vodu	2.712,31	2.000,00	4.536,35	167	227	0,10%	1.824,04
18	61129	Pr.od odvoza.kl.otp.-d	43.343,99	45.000,00	5.226,00	12	12	0,11%	-38.117,99
	611	Prihod od prodaje učinaka u Republici Srpskoj	2.959.708,28	3.028.000,00	3.023.291,18	102	100	65,28%	63.582,90
19	61206	Prihod od rasadnika	0,00	2.000,00	0,00	-	0	0,00%	0,00
20	61222	Odvoz otpada pravn.subj.	31.315,98	32.000,00	32.874,93	105	103	0,71%	1.558,95
21	61223	Pr.od odvoza.čvrst.otp.-d	3.485,93	3.500,00	4.110,25	118	117	0,09%	624,32
22	61227	Usluge fekalne cisterne	900,00	1.000,00	450,00	50	45	0,01%	-450,00
	612	Prihod od prodaje učinaka u Federaciji BiH	35.701,91	38.500,00	37.435,18	105	97	0,81%	1.733,27
23	61322	Odvoz otpada pravn.subj.	10.164,67	10.000,00	9.234,63	91	92	0,20%	-930,04
24	61323	Pr.od odvoza.čvrst.otp.-d	673,51	700,00	660,55	98	94	0,01%	-12,96
25	61326	Pr.od vr.usl. BD-pauk	30,00	0,00	0,00	0	-	0,00%	-30,00
26	61327	Pr.od vr.usl. BD-fekalna	0,00	0,00	150,00	-	-	0,00%	150,00
	613	Prihod od prodaje učinaka u Brčko Distriktu BiH	10.868,18	10.700,00	10.045,18	92	94	0,22%	-823,00
27	63000	Povećanje vrijed.zaliha	4.944,09	4.000,00	12.598,47	255	315	0,27%	7.654,38
	630	Povećanje vrijednosti zalihe učinaka	4.944,09	4.000,00	12.598,47	255	315	0,27%	7.654,38
28	65100	Pr.od zakupnina zemljišta	25.485,59	26.000,00	22.165,60	87	85	0,48%	-3.319,99
29	65110	Prihod od zakupnina	363.151,75	365.000,00	343.411,67	95	94	7,42%	-19.740,08
30	65130	Pr.od zakupa st.u pijaci	232.426,36	235.000,00	220.588,19	95	94	4,76%	-11.838,17
31	65131	Pr.od zakupa-dn.zak.st.	49.939,33	50.000,00	56.026,50	112	112	1,21%	6.087,17
32	65132	Pr.od zakupa st.-mali.b.	4.668,40	5.000,00	5.663,23	121	113	0,12%	994,83
	651	Prihodi od zakupnina	675.671,43	681.000,00	647.855,19	96	95	13,99%	-27.816,24

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2017. GODINU

33	65200	Prihodi od dona.-drž.org.	0,00	0,00	4.293,00	-	-	39,40%	4.293,00
34	65210	Prihodi od donacija-PPL	27.674,60	27.674,60	27.674,60	100	100	0,60%	0,00
	652	Prihodi od donacija	27.674,60	27.674,60	31.967,60	116	116	0,69%	4.293,00
35	65903	Pr.od prodaje papira	18.360,61	19.000,00	6.912,74	38	36	0,15%	-11.447,87
36	65904	Pr.od prodaje najlona	4.059,69	5.000,00	3.431,36	85	69	0,07%	-628,33
37	65905	Prihodi od grijanja	251,50	250,00	221,46	88	89	0,00%	-30,04
38	65900	Ostali poslovni prihodi	0,00	0,00	865,87	-	-	0,02%	865,87
	659	Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama	22.671,80	24.250,00	11.431,43	50	47	0,25%	-11.240,37
39	66010	Pr.od kamata od PPL	144.689,17	10.000,00	3.766,75	3	38	0,08%	-140.922,42
	660	Finans.prihodi od PPL	144.689,17	10.000,00	3.766,75	3	38	0,08%	-140.922,42
40	66130	Zat.kamate u zemlji-PL	19.917,54	20.000,00	15.926,27	80	80	0,34%	-3.991,27
41	66131	Zat.kamate u zemlji-FL	66.322,14	70.000,00	69.531,66	105	99	1,50%	3.209,52
42	66190	Ostale kamate	12.434,79	12.000,00	2.208,37	18	18	0,05%	-10.226,42
	661	Prihodi od kamata	98.674,47	102.000,00	87.666,30	89	86	1,89%	-11.008,17
43	66991	Ostali finansijski prihodi	45,00	50,00	0,00	0	0	0,00%	-45,00
	669	Ostali finansijski prihodi	45,00	50,00	0,00	0	0	0,00%	-45,00
44	67710	Pr.od napl.otp.potr.-ind.o.	18.644,35	22.000,00	53.101,42	285	241	1,15%	34.457,07
45	67711	Pr.od napl.otp.potr.-dom.	31.928,15	38.000,00	38.169,38	120	100	0,82%	6.241,23
46	67720	Pr.od napl.potr.PPL-dir.o	3.500,00	16.500,00	15.500,00	443	94	0,33%	12.000,00
	677	Napl. otpisana potraž.	54.072,50	76.500,00	106.770,80	197	140	2,31%	52.698,30
47	67910	Prihodi od otp.obaveza	255,98	250,00	238,75	93	96	0,01%	-17,23
48	67990	Ostali nepomenuti prihodi	35.157,97	40.000,00	102.730,45	292	257	2,22%	67.572,48
	679	Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja ...	35.413,95	40.250,00	102.969,20	291	256	2,22%	67.555,25
49	68900	Pr.od usklađivanja potr.	1.201,93	0,00	10.894,82	906	-	0,24%	9.692,89
	689	Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine	1.201,93	0,00	10.894,82	906	-	0,24%	9.692,89
UKUPNO			4.708.267,79	4.668.924,60	4.631.052,67	98	99	100,00%	-77.215,12

Tabela 21 – Ostvareni prihodi

Uporedni prikaz ostvarenih prihoda tekuće godine i ostvarenih prihoda prethodne godine, čije je pojedinačno učešće u ukupnim prihodima tekuće godine veće od 3%, dat je na grafikonu 1.

Grafikon 1 – Ostvareni prihodi u 2017. godini u odnosu na ostvarenje 2016. godine

Ostvareni prihodi tekuće godine su manji od ostvarenja prethodne godine za 77.215,12 KM, dok su u odnosu na planirane prihode manji za 37.871,93 KM.

Analiza ostvarenih prihoda, kao i poređenje prihoda tekuće godine sa prethodnom godinom, vrši se preko sintetičkih konta.

601 – Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj (0,16% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od prodaje robe u RS se ostvaruju prodajom kontejnera zapremine 1,1 m³, koji se prodaju po cijeni od 598,29 KM bez PDV-a. Prihodi od prodaje robe u RS, ostvareni u tekućoj godini, smanjeni su za 4.706,20 KM u odnosu na ostvarene prihode prethodne godine.

610 – Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima (11,59% učešća)

Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima se ostvaruju prodajom usluga povezanim pravnim licima u Republici Srpskoj. Svi prihodi u okviru konta 610 se najvećim dijelom ostvaruju po osnovu vršenja usluga za Grad Bijeljina.

U tekućoj godini ostvaren je prihod od 536.582,80 KM, koji je za 14% manji od ostvarenih prihoda iz prethodne godine. Planirani prihodi nisu u cijelosti realizovani, te je ostvareni prihod u odnosu na planirani prihod manji za 13 indeksnih poena.

611, 612 i 613 – Prihodi od prodaje učinaka u Republici Srpskoj, Federaciji BiH i Brčko Distriktu BiH (65,28% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od prodaje učinaka se ostvaruju po osnovu prodaje proizvoda na malo fizičkim i pravnim licima, vršenja usluga odvoza otpada od fizičkih i pravnih lica, usluga prevoza nepropisno parkiranih vozila specijalnim vozilom (pauk) i usluga izvršenih specijalnim vozilom za prevoz otpadnih voda.

Ukupni prihodi tekuće godine, evidentirani u okviru sintetičkih konta 611, 612 i 613, su ostvareni u iznosu od 3.070.771,54 KM. Ostvareni prihodi su manji od planiranih za 0,21%, dok su u odnosu na ostvarenje prethodne godine povećani za 2,15%.

Značajno povećanje prihoda od usluga u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu primjetno je na prihodima od usluga odvoza komunalnog otpada građanima, koji su veći za 6%, odnosno za 130.197,30 KM, prvenstveno zbog uvođenja u sistem naplate novih korisnika usluga odvoza komunalnog otpada. Na kraju 2017. godine u sistemu naplate i odvoza komunalnog otpada evidentirano je 30.534 korisnika, dok je u 2016. godini u sistemu bilo evidentirano 25.315 korisnika. Broj korisnika u 2017. godini se povećao za 20,61%, odnosno evidentirano je 5.219 novih korisnika, od kojih je i u prethodnom periodu vršen odvoz komunalnog otpada a koji nisu bili evidentirani u poslovnim knjigama AD „Komunalac“ Bijeljina.

Najveće smanjenje prihoda u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu, evidentirano je na prihodima ostvarenim od usluga odvoza klasičnog otpada na deponiju, koji su manji za 38.117,99 KM, odnosno za 88%.

630 – Povećanje vrijednosti zaliha učinaka (0,27% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od povećanja vrijednosti zaliha učinaka se ostvaruju povećanjem vrijednosti nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i gotovih proizvoda.

Prihodi od povećanja vrijednosti zaliha učinaka su u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu veći za 155%, dok su u odnosu na planirane prihode veći za 215%.

651 – Prihodi od zakupnina (13,99% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od zakupnina se ostvaruju po osnovu prihoda od zakupnina zemljišta, prihoda od zakupnina objekata i prihoda od zakupnina ostalih sredstava, odnosno zakupnina stolova u pijaci.

Prihodi od zakupnina su u tekućoj godini ostvareni u ukupnom iznosu od 647.855,19 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 675.671,43 KM.

U strukturi prihoda od zakupnina najznačajnije smanjenje je u okviru prihoda od zakupnina lokala, koji su u odnosu na prethodnu godinu manji za 5% odnosno za 19.740,08 KM, dok su u odnosu na planirane manji za 6%.

Prihodi od mjesečnog zakupa stolova u pijaci su manji u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu za 5%, odnosno za 11.838,17 KM.

652 – Prihodi od donacija (0,69% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od donacija se ostvaruju po osnovu prihoda od donacija povezanih pravnih lica i donacija primljenih od državnih organa.

Prihodi od donacija primljenih od državnih organa u iznosu od 4.293,00 KM se odnose na sredstva doznačena od Fonda solidarnosti Republike Srpske.

Prihodi od donacija od povezanih pravnih lica je ostvaren po osnovu godišnje amortizacije obračunate na nabavnu vrijednost specijalnog komunalnog vozila Iveco Stralis, registarske oznake M19-A-029, sa procjenjenim vijekom trajanja od sedam godina. Kamion je ustupljen na korištenje od strane Grada Bijeljina, po osnovu ugovora kojim su regulisana prava i obaveze dvije strane.

659 – Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama (0,25% učešća u ukupnim prihodima)

U okviru ostalih poslovnih prihoda po drugim osnovama evidentirani su prihodi za koje nije propisan poseban račun.

Ostali poslovni prihodi u tekućoj godini su manji za 50% u odnosu na prihode iz prethodne godine, odnosno za 60% u odnosu na planirane prihode, najviše zbog manje ostvarenih prihoda od prodaje ambalažnog otpada (papir, najlon i pet ambalaža).

660 i 661 – Prihodi od kamata (1,97% učešća u ukupnim prihodima)

U okviru prihoda od kamata evidentiraju se prihodi od obračunatih zakonskih zateznih kamata za dane kašnjenja po osnovu redovnih potraživanja od povezanih pravnih lica, pravnih lica i fizičkih lica i obračunatih zakonskih zateznih kamata po izvršenjima i izvršnim postupcima.

Prihodi od kamata u tekućoj godini su ostvareni u ukupnom iznosu od 91.433,05 KM, od čega je prihod od zateznih kamata obračunatih povezanim pravnim licima ostvaren u iznosu od

3.766,75 KM, zatim prihod od obračunatih kamata fizičkim i pravnim licima u iznosu od 85.457,93 KM i prihod od ostalih kamata, u okviru kojih se evidentiraju zatezne kamate po izvršenjima i izvršnim postupcima u iznosu od 2.208,37 KM.

669 – Ostali finansijski prihodi (0% učešća)

Ostali finansijski prihodi su prihodi ostvareni prodajom tenderske dokumentacije.

Navedeni prihod u tekućoj godini nisu ostvareni, te ne postoji mogućnost poređenja sa ostvarenjem prethodne godine.

677 – Naplaćena otpisana potraživanja (2,31% učešća)

Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja se ostvaruju od prihoda po osnovu naplaćenih potraživanja od kupaca (izuzev povezanih pravnih lica) za koja je izvršen indirektan otpis i od prihoda po osnovu naplaćenih potraživanja od povezanih pravnih lica za koja je izvršen direktan otpis.

Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja su u tekućoj godini znatno više ostvareni u odnosu na prethodnu godinu i u odnosu na plan. U odnosu na prethodnu godinu su veći za 97% odnosno za 52.698,30 KM, dok su u odnosu na planirane prihode veći za 40% odnosno za 30.270,80 KM. Procenat naplativosti od utuženih korisnika za prvih šest mjeseci tekuće godine iznosi 29,82%, dok je za isti period prethodne godine naplativost iznosila 19,59%. U 2015. godini naplativost je iznosila 11,45%. Navedeni pokazatelji pokazuju da se naplativost od utuženih korisnika znatno poboljšala u tekućoj godini u odnosu na prethodni period.

679 – Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi (2,22% učešća)

U okviru ostalih nepomenutih prihoda evidentirani su prihodi od naplaćenih potraživanja po osnovu troškova izvršenja i troškova parničnog postupka.

U tekućoj godini ostvaren je prihod od 102.969,20 KM, koji je veći od ostvarenja prethodne godine za 191% odnosno za 67.555,25 KM, dok je u odnosu na planirane prihode veći za 156%. U okviru ostalih nepomenutih prihoda evidentiran je prihod od povrata sredstava Preduzeća za poštanski sagrađaj RS a.d. u iznosu od 52.514,80 KM po osnovu revizije presude.

689 – Prihod od usklađivanja vrijednosti ostale imovine (0,24% učešća)

U okviru prihoda od usklađivanja vrijednosti ostale imovine evidentirani su prihodi od usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca u iznosu od 10.894,82 KM, koji su u tekućoj godini veći za 9.692,89 KM od ostvarenja prethodne godine. U 2017. godini naplata potraživanja od kupaca je poboljšana u odnosu na prethodnu godinu, što je uticalo na smanjenje zastarjelih potraživanja.

3.2 Rashodi

Ukupni rashodi Društva, za period od 01.01.-31.12.2017. godine, iznose 4.600.539 KM. Rashodi tekuće godine su u odnosu na rashode prethodne godine manji za 415.014 KM, odnosno za 8 indeksnih poena.

Pregled rashoda, koji su nastali u obračunskom periodu, a koji se porede sa ostvarenjem na dan 31.12.2016. godine i sa planom za period 01.01.- 31.12.2017. godine, prikazan je u sljedećem tabelarnom pregledu, dok je detaljno obrazloženje za određene rashode obračunskog perioda dato posle tabelarnog pregleda rashoda.

RB	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2016.	Plan za 2017. godinu	Ostvarenje 31.12.2017.	Ind. (6/4)	Ind. (6/5)	% učešće u ukupnim rashodima (plan)	Razlika ostvarenja (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	50100	Nab.vr.prod.robe na malo	3.084,20	3.000,00	2.933,75	95	98	0,06%	-150,45
2	50101	Nab.vr.pr.robe-bez faktura	3.442,51	4.000,00	5.572,48	162	139	0,12%	2.129,97
3	50102	Nab.vr.pr.robe-po fakt.	639,75	500,00	1.267,35	198	253	0,03%	627,60
	501	Nabavna vr.prodate robe	7.166,46	7.500,00	9.773,58	136	130	0,21%	2.607,12
4	50230	Nabavna vrij.prodate opr.	0,00	0,00	6.097,00	-	-	0,13%	6.097,00
	502	Nabavna vr.prodatih st.sr	0,00	0,00	6.097,00	-	-	0,13%	6.097,00
5	51100	Troškovi sirovina i mater.	83.702,38	60.000,00	53.089,87	63	88	1,15%	-30.612,51
	511	Tr.materijala za izradu	83.702,38	60.000,00	53.089,87	63	88	1,15%	-30.612,51
6	51210	Otpis auto-guma (nove)	17.675,36	20.000,00	15.005,15	85	75	0,33%	-2.670,21
7	51211	Otpis auto-guma-(protekt)	0,00	15.500,00	7.020,00	-	45	0,15%	7.020,00
8	51220	Otpis HTZ opreme	43.793,54	35.000,00	27.733,93	63	79	0,60%	-16.059,61
9	51240	Troškovi rez.dijelova-novi	51.604,99	50.000,00	36.467,58	71	73	0,79%	-15.137,41
10	51241	Troškovi rez.dijelova-pol.	0,00	5.000,00	3.429,77	-	69	0,07%	3.429,77
11	51250	Troškovi kanc. materijala	14.234,30	11.200,00	12.022,81	84	107	0,26%	-2.211,49
	512	Tr.režijskog materijala	127.308,19	136.700,00	101.679,24	80	74	2,21%	-25.628,95
12	51300	Tr.naft.derivata-dizel E4	192.465,09	200.000,00	197.054,87	102	99	4,28%	4.589,78
13	51301	Tr.naft.derivata-dizel E5	11.691,35	15.000,00	12.354,22	106	82	0,27%	662,87
14	51302	Tr.naft.derivata -benzin	3.122,98	4.000,00	2.577,99	83	64	0,06%	-544,99
15	51303	Tr.naft.derivata -autogas	396,10	1.000,00	437,92	111	44	0,01%	41,82
16	51304	Tr.naft.derivata (maziva)	12.644,97	16.000,00	8.896,03	70	56	0,19%	-3.748,94
17	51330	Troškovi el. energije	26.719,11	25.000,00	36.103,29	135	144	0,78%	9.384,18
18	51370	Troškovi vode	9.411,30	10.000,00	9.457,41	100	95	0,21%	46,11
	513	Troškovi goriva i energije	256.450,90	271.000,00	266.881,73	104	98	5,80%	10.430,83
19	52000	Troškovi bruto zarade	2.064.390,48	2.050.000,00	2.178.606,09	106	106	47,36%	114.215,61
	520	Troškovi bruto zarada	2.064.390,48	2.050.000,00	2.178.606,09	106	106	47,36%	114.215,61
20	52210	Tr.br.nakn.čl.Nadz.odb.	29.850,60	29.000,00	29.850,60	100	103	0,65%	0,00
	522	Tr.br.nak.čl.NO i Upr.od	29.850,60	29.000,00	29.850,60	100	103	0,65%	0,00
21	52300	Tr.br.nakn.čl.Odb.za rev.	22.484,23	29.850,00	29.850,60	133	100	0,65%	7.366,37
	523	Troškovi br.naknada čl.odb.za reviziju, kom.i sl	22.484,23	29.850,00	29.850,60	133	100	0,65%	7.366,37
22	52420	Nagrade zaposlenim	1.050,00	0,00	0,00	-	-	0,00%	-1.050,00
23	52430	Pomoć zaposl.u skl.sa pr.	7.487,00	5.000,00	4.974,00	66	99	0,11%	-2.513,00

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2017. GODINU

	524	Tr.otpr., nagrada i pomoći u skl sa propisima	8.537,00	5.000,00	4.974,00	58	99	0,11%	-3.563,00
24	52500	Tr.dnevnica na služb.putu	3.997,24	2.000,00	1.527,00	38	76	0,03%	-2.470,24
25	52510	Tr.smj.i ish.na služb.putu	2.955,93	2.000,00	0,00	-	-	0,00%	-2.955,93
26	52520	Tr.prevoza na služb.putu	751,42	500,00	161,10	21	32	0,00%	-590,32
27	52530	Nakn.za korišć.sopstv.voz.	1.987,40	12.000,00	12.939,49	651	108	0,28%	10.952,09
28	52540	Ostali tr.na službenom putu	16,00	0,00	0,00	-	-	0,00%	-16,00
	525	Troškovi zaposlenih na službenom putu	9.707,99	16.500,00	14.627,59	151	89	0,32%	4.919,60
29	52900	Nakn.tr.za prevoz radnika	52.425,12	53.000,00	54.828,91	105	103	1,19%	2.403,79
30	52990	Ost.nakn.tr.zaposl.(regres)	125.558,05	120.000,00	132.940,82	106	111	2,89%	7.382,77
31	52991	Ost.nakn.tr.zaposl.(Božić)	14.400,00	15.500,00	16.200,00	113	105	0,35%	1.800,00
32	52992	Ost.nakn.tr.zap.(topl.obrok)	66.105,98	70.000,00	57.734,89	87	82	1,25%	-8.371,09
	529	Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	258.489,15	258.500,00	261.704,62	101	101	5,69%	3.215,47
33	53130	Troškovi PTT usluga	25.908,33	25.000,00	18.693,15	72	75	0,41%	-7.215,18
34	53131	Tr.PTT usluga-got.pl.	3.579,10	4.000,00	3.355,20	94	84	0,07%	-223,90
35	53150	Tr.internet usluga i b.pren.	1.648,89	1.500,00	1.498,87	91	100	0,03%	-150,02
	531	Tr. transportnih usluga	31.136,32	30.500,00	23.547,22	76	77	0,51%	-7.589,10
36	53200	Tr.usl.na tek.odr.st.mat.sr.	56.631,05	45.000,00	19.129,93	34	43	0,42%	-37.501,12
	532	Tr. usluga održavanja	56.631,05	45.000,00	19.129,93	34	43	0,42%	-37.501,12
37	53390	Troškovi ostalih zakupa	4.185,00	4.000,00	3.280,50	78	82	0,07%	-904,50
	533	Troškovi zakupa	4.185,00	4.000,00	3.280,50	78	82	0,07%	-904,50
38	53500	Tr.oglasa u novinama,TV	31.290,00	16.000,00	10.884,50	35	68	0,24%	-20.405,50
39	53520	Troškovi ul.u pr.sa PP-olo.	5.198,31	6.000,00	5.051,67	97	84	0,11%	-146,64
40	53590	Ostali tr.za reklamu i pr.	2.199,60	0,00	1.105,03	50	-	0,02%	-1.094,57
	535	Troškovi reklame i propagande	38.687,91	22.000,00	17.041,20	44	77	0,37%	-21.646,71
41	53920	Troškovi za usl.zašt.na r.	10.853,76	10.000,00	5.407,70	50	54	0,12%	-5.446,06
42	53960	Privr.i povremeni poslovi	74.676,21	55.000,00	57.662,35	77	105	1,25%	-17.013,86
43	53981	Tr.deponovanja-otp.vode	1.208,00	4.000,00	870,12	72	22	0,02%	-337,88
44	53982	Tr.deponovanja-kl.otpad	45.158,00	50.000,00	5.226,00	12	10	0,11%	-39.932,00
45	53983	Tr.deponovanja-čvrsti otp.	888.004,92	900.000,00	909.537,09	102	101	19,77%	21.532,17
46	53990	Troškovi ost.proizv.usl.	28.840,08	20.000,00	4.808,20	17	24	0,10%	-24.031,88
	539	Troškovi ostalih usluga	1.048.740,97	1.039.000,00	983.511,46	94	95	21,38%	-65.229,51
47	54000	Troškovi amortizacije-PO	212.690,66	200.000,00	199.845,46	94	100	4,34%	-12.845,20
48	54020	Troškovi amort.-procjena	24.389,89	40.000,00	41.722,66	171	104	0,91%	17.332,77
	540	Troškovi amortizacije	237.080,55	240.000,00	241.568,12	102	101	5,25%	4.487,57
49	54140	Tr.rez. za otpremnine	5.643,54	7.000,00	10.249,70	182	146	0,22%	4.606,16
	541	Troškovi rezervisanja	5.643,54	7.000,00	10.249,70	182	146	0,22%	4.606,16
50	55010	Tr.revizije finans.izvj.	4.700,00	5.000,00	4.700,00	100	94	0,10%	0,00
51	55020	Tr.advokatskih usluga	4.675,00	5.000,00	12.612,23	270	252	0,27%	7.937,23
52	55030	Tr.zdravstvenih usluga	10.072,31	5.900,00	7.013,78	70	119	0,15%	-3.058,53
53	55050	Tr.str.usavršanja-seminari	1.501,65	1.500,00	1.031,64	69	69	0,02%	-470,01
54	55060	Tr.izmjena na post.progr.	3.600,00	4.300,00	3.600,00	100	84	0,08%	0,00
55	55090	Ostale neproizvodne usl.	10.057,82	10.000,00	6.940,62	69	69	0,15%	-3.117,20
	550	Tr. neproizvodnih usluga	34.606,78	31.700,00	35.898,27	104	113	0,78%	1.291,49
56	55100	Tr.repr.u posl.prost.	9.710,48	5.000,00	5.832,45	60	117	0,13%	-3.878,03
57	55120	Tr.ugostiteljskih usluga	8.776,55	12.000,00	9.184,90	105	77	0,20%	408,35

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2017. GODINU

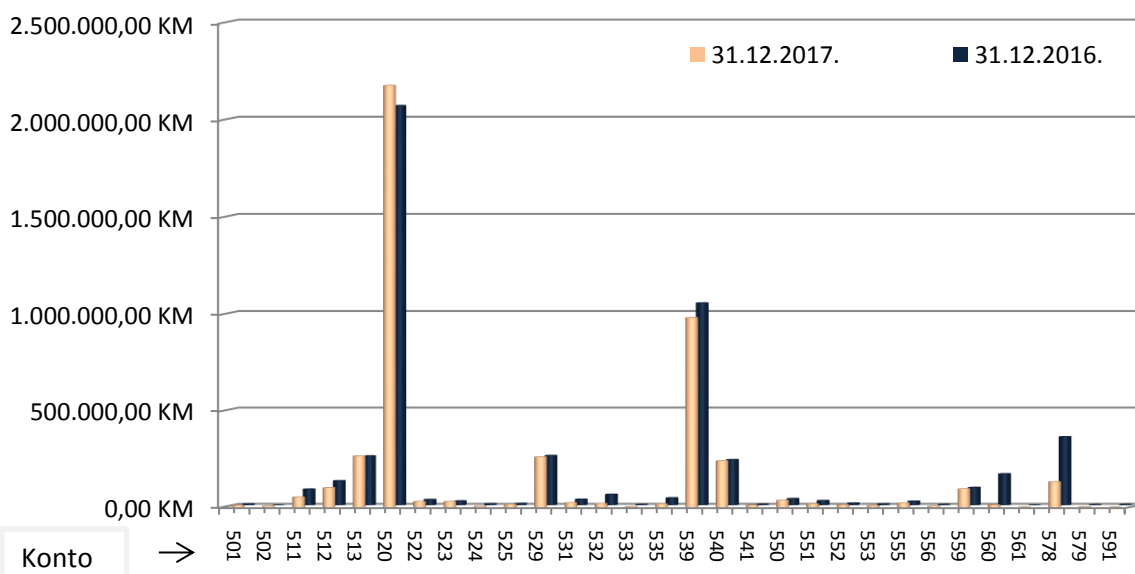
58	55140	Tr.ug.usluga prilikom prosl.	200,00	1.000,00	900,00	450	90	0,02%	700,00
59	55150	Troškovi za poklone	2.168,81	4.500,00	91,90	4	2	0,00%	-2.076,91
60	55190	Ostali tr.reprezentacije	3.457,69	3.000,00	1.149,41	33	38	0,02%	-2.308,28
	551	Troškovi reprezentacije	24.313,53	25.500,00	17.158,66	71	67	0,37%	-7.154,87
61	55200	Pr.osigur.nekr.,postr.i opr.	2.588,52	2.500,00	2.508,52	97	100	0,05%	-80,00
62	55240	Pr.os.od odg.prema tr.lic.	0,00	0,00	576,00	-	-	0,01%	576,00
63	55260	Pr.za obavezno osig.lica	8.656,80	9.500,00	9.185,75	106	97	0,20%	528,95
	552	Troškovi premija osiguranja	11.245,32	12.000,00	12.270,27	109	102	0,27%	1.024,95
64	55300	Tr.pl.prometa-Pavl.banka	1.604,29	2.000,00	1.713,01	107	86	0,04%	108,72
65	55301	Tr.pl.prometa-Sberbanka	2.526,90	2.300,00	2.356,40	93	102	0,05%	-170,50
66	55302	Tr.pl.prometa-Nova banka	1.377,50	1.500,00	2.065,75	150	138	0,04%	688,25
67	55303	Tr.pl.prometa-Komerc.b.	438,10	450,00	358,80	82	80	0,01%	-79,30
68	55306	Tr.pl.prometa-NLB RB	127,90	200,00	582,90	456	291	0,01%	455,00
69	55310	Tr.pl.prometa-garancije	1.611,35	1.500,00	1.273,24	79	85	0,03%	-338,11
	553	Troškovi platnog prometa	7.686,04	7.950,00	8.350,10	109	105	0,18%	664,06
70	55420	Članarine.poslovnim udr.	400,00	400,00	0,00	-	-	0,00%	-400,00
	554	Troškovi članarina	400,00	400,00	0,00	-	-	0,00%	-400,00
71	55500	Porez na imovinu	7.140,28	7.200,00	8.145,78	114	113	0,18%	1.005,50
72	55510	Naknada za o.k.d. šuma	3.295,79	3.300,00	3.241,74	98	98	0,07%	-54,05
73	55520	Naknada za protiv pož.z.	1.749,67	1.900,00	1.727,59	99	91	0,04%	-22,08
74	55540	Naknada za vode	1.836,00	1.800,00	1.944,00	106	108	0,04%	108,00
75	55570	Komunalna i rep. takse	1.150,00	1.150,00	1.150,00	100	100	0,02%	0,00
76	55571	Komunalna naknada-opš.	5.794,98	6.168,00	6.168,36	106	100	0,13%	373,38
	555	Troškovi poreza	20.966,72	21.518,00	22.377,47	107	104	0,49%	1.410,75
77	55600	Dopr.za prof.reh.invalida	4.436,37	4.500,00	4.731,46	107	105	0,10%	295,09
78	55691	Ost.dop.na ter.tr.-volonteri	0,00	0,00	989,03	-	-	0,02%	989,03
	556	Troškovi doprinosa	4.436,37	4.500,00	5.720,49	129	127	0,12%	1.284,12
79	55900	Troškovi oglasa u štampi	518,79	600,00	2.027,32	391	338	0,04%	1.508,53
80	55911	RTV taksa-porez na posj.	90,00	90,00	90,00	100	100	0,00%	0,00
81	55913	Sudske takse po izvr.post.	53.671,25	55.000,00	52.542,96	98	96	1,14%	-1.128,29
82	55915	Sudske takse-ostale	3.714,80	2.000,00	2.737,90	74	137	0,06%	-976,90
83	55920	Sudski tr.i tr.vještačenja	250,00	2.000,00	3.046,00	1.218	152	0,07%	2.796,00
84	55930	Tr.pretpl.na časopise i s.p.	1.365,38	1.500,00	1.171,06	86	78	0,03%	-194,32
85	55950	Tr.za registraciju vozila	32.851,25	30.000,00	33.937,76	103	113	0,74%	1.086,51
	559	Ostali nematerijalni tr.	92.461,47	91.190,00	95.553,00	103	105	2,08%	3.091,53
86	56000	Kamate iz odnosa sa PPL	163.434,53	40.000,00	11.645,47	7	29	0,25%	-151.789,06
	560	Finansijski rashodi	163.434,53	40.000,00	11.645,47	7	29	0,25%	-151.789,06
87	56100	Rashodi kamata po kred.	498,24	5.000,00	0,00	-	-	0,00%	-498,24
88	56190	Kamate po ost.fin.obavez.	0,00	0,00	798,73	-	-	0,02%	798,73
	561	Rashodi kamata	498,24	5.000,00	798,73	160	16	0,02%	300,49
89	57020	Otpis opreme po popisu	1.528,86	1.000,00	194,77	13	19	0,00%	-1.334,09
	570	Gubici po osn.prod. i ras. nem.sr.,nekr.,postr.i opr.	1.528,86	1.000,00	194,77	13	19	0,00%	-1.334,09
90	57800	Rash.po osn.isp.vr.potraž.	191.866,92	150.000,00	128.523,02	67	86	2,79%	-63.343,90
91	57810	Rash.po osn.isp.pot.PPL	135.757,62	0,00	0,00	-	-	0,00%	-135.757,62
92	57820	Rash.po osn.dir.otp.potr.	28.226,14	20.000,00	3.831,20	14	19	0,08%	-24.394,94
	578	Rashodi po osnovu ispr.vrijedn.i otpisa potr.	355.850,68	170.000,00	132.354,22	37	78	2,88%	-223.496,46

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2017. GODINU

93	57900	Kalo, rastur, kvar i lom	325,33	0,00	0,00	-	-	0,00%	-325,33
94	57920	Tr.sudskih i drugih sporova	791,04	0,00	1.760,00	222	-	0,04%	968,96
95	57970	PDV na kalo,rastur,kvar...	54,74	500,00	324,38	593	65	0,01%	269,64
96	57990	Nepomenuti ost.rashodi	2.116,91	800,00	7,09	0	1	0,00%	-2.109,82
579		Rash.po osn.rash.zaliha mater.i robe i ost.rashodi	3.288,02	1.300,00	2.091,47	64	161	0,05%	-1.196,55
97	59100	Rashodi po osnovu ispr.gr.	4.644,08	1.000,00	663,02	14	66	0,01%	-3.981,06
591		Rash.po osn.ispr.grešaka iz ranijih godina	4.644,08	1.000,00	663,02	14	66	0,01%	-3.981,06
UKUPNO			5.015.553,36	4.664.608,00	4.600.538,99	92	99	100,00%	-415.014,37

Tabela 22. Ostvareni rashodi AD „Komunalac“ Bijeljina na dan 31.12.2016. i 31.12.2017. godine

Uporedni prikaz ostvarenih rashoda tekuće i prethodne godine prikazan je na grafikonu 2.

Slika 2. Ostvareni rashodi na dan 31.12.2017. i 31.12.2016. godine.

Analiza ostvarenih rashoda, kao i poređenje rashoda tekuće godine sa prethodnom godinom, vrši se preko sintetičkih konta.

501 – Nabavna vrijednost prodate robe (0,21% učešća u ukupnim rashodima (UR))

Rashodi evidentirani u okviru konta 501, ostvareni su po osnovu nabavne vrijednosti prodate robe na malo.

Navedeni rashodi su u tekućoj godini uvećani za 2.607,12 KM u odnosu na ostvarenje prethodne godine, dok su u odnosu na planirane rashode uvećani za 30%, odnosno za 2.273,58 KM.

502 – Nabavna vrijednost prodatih stalnih sredstava pribavljenih radi prodaje (0,13% učešća u UR)

U okviru troškova nabavne vrijednosti prodatih stalnih sredstava pribavljenih radi prodaje evidentira se nabavna vrijednost prodate opreme, odnosno kontejnera, koji su nabavljeni radi dalje prodaje.

U tekućoj godini ostvareni su rashodi u iznosu od 6.097,00 KM, dok su u prethodnoj godini navedeni rashodi evidentirani u okviru sintetičkog konta 501 – Nabavna vrijednost prodane robe.

511 – Troškovi materijala za izradu učinaka (1,15% učešća u UR)

Troškovi materijala za izradu učinaka ostvaruju se evidentiranjem osnovnog materijala i sirovina za izradu učinaka.

Navedeni troškovi, ostvareni u tekućoj godini, manji su za 37% odnosno za 30.612,51 KM od ostvarenja prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove manji za 12%, odnosno za 6.910,13 KM.

512 – Troškovi režijskog materijala (2,21% učešća u UR)

U okviru troškova režijskog materijala evidentiraju se utrošene auto-gume, koje se u cjelini otpisuju u periodu nabavke, utrošena HTZ oprema, koja se u cjelini otpisuje u periodu nabavke, materijal i dijelovi utrošeni za tekuće održavanje osnovnih sredstava i utrošeni ostali režijski materijal, odnosno kancelarijski materijal.

Troškovi režijskog materijala, ostvareni u tekućoj godini, su manji za 20%, odnosno za 25.628,95 KM u odnosu na troškove ostvarene u prethodnoj godini, prvenstveno zbog značajnog smanjenja troškova otpisane HTZ opreme, koji su manji za 16.059,61 KM i troškova rezervnih dijelova, koji su manji za 22,69%, odnosno za 15.137,41 KM. Troškovi otpisa novih i troškovi otpisa protektiranih auto-guma su veći u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu za 4.349,79 KM.

Troškovi kancelarijskog materijala su manji u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu za 2.211,49 KM, odnosno za 16%, jer su troškove štampe računa u tekućoj godini finansirala preduzeća sa kojima imamo zaključen ugovor o reklamiranju.

513 – Troškovi goriva i energije (5,80% učešća u UR)

U okviru sintetičkog konta 513 analitički se evidentiraju troškovi goriva i maziva, troškovi električne energije i troškovi vode.

Troškovi goriva i energije u tekućoj godini su veći za 4% odnosno za 10.430,83 KM u odnosu na ostvarenje prethodne godine, odnosno za 2% su manji u odnosu na planirane troškove.

Smanjenje troškova primjetno je na troškovima maziva, koji su manji za 30%, odnosno za 3.748,94 KM, dok su troškovi goriva veći za 2,29%, odnosno za 4.749,48 KM.

Troškovi električne energije su veći za 9.384,18 KM, odnosno za 35% u odnosu na prethodnu godinu, dok su se troškovi vode zadržali na nivou ostvarenja prethodne godine.

520 – Troškovi bruto zarada (47,36% učešća u ukupnim rashodima)

Troškovi bruto zarada, ostvareni u 2017. godini, veći su za 6%, odnosno za 114.215,61 KM u odnosu na troškove ostvarene u istom periodu prošle godine, dok su u odnosu na planirane troškove veći za 6%. Prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca u tekućoj godini iznosi 161,75 radnika, dok je u 2016. godini iznosio 153 radnika.

522 i 523 – Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora, Članovima odbora za reviziju, drugih odbora, komisija i sl. (1,30% učešća u UR)

Troškovi evidentirani u okviru sintetičkih konta 522 i 523, su u tekućoj godini ostvareni u ukupnom iznosu od 59.701,20 KM, te su veći od troškova prethodne godine za 7.366,37 KM.

524 – Troškovi otpremnina, nagrada i pomoći u skladu sa propisima o radu (0,11% učešća u UR)

Troškovi evidentirani u okviru konta 524 se odnose na troškove pomoći zaposlenim u skladu sa propisima o radu.

Navedeni troškovi, ostvareni u tekućoj godini, manji su od ostvarenja prethodne godine za 42%, odnosno za 3.563,00 KM.

525 – Troškovi zaposlenih na službenom putu (0,32% učešća u UR)

U okviru troškova zaposlenih na službenom putu evidentiraju se troškovi dnevnica na službenom putu, troškovi smještaja i ishrane na službenom putu, troškovi prevoza na službenom putu i naknade za korišćenje sopstvenog vozila u poslovne svrhe.

Troškovi zaposlenih na službenom putu su u tekućoj godini veći za 51%, odnosno za 4.919,60 KM od ostvarenja prethodne godine, prvenstveno zbog naknada za korišćenje sopstvenog vozila u poslovne svrhe, koje se isplaćuju inkasantima i kontrolorima.

529 – Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda (5,69% učešća u UR)

U okviru troškova bruto ostalih ličnih rashoda evidentiraju se naknade troškova prevoza na radno mjesto i sa radnog mjesta i ostale naknade troškova zaposlenim, poslodavcima i drugim fizičkim licima.

Navedeni troškovi su u tekućoj godini uvećani za 1% u odnosu na ostvarenje prethodne godine, odnosno za 3.215,47 KM.

531 – Troškovi transportnih usluga (0,51% učešća u UR)

Troškove transportnih usluga čine troškovi PTT usluga i troškovi internet usluga i bežičnog prenosa podataka.

Troškovi transportnih usluga ostvareni u tekućoj godini su smanjeni u odnosu na troškove prethodne godine za 24%, odnosno za 7.589,10 KM, dok su u odnosu na planirane manji za 23%.

532 – Troškovi usluga održavanja (0,42% učešća u UR)

U okviru troškova usluga održavanja, evidentirani su troškovi za usluge na tekućem održavanju stalnih materijalnih sredstava.

Troškovi usluga održavanja u tekućoj godini su manji za 66%, odnosno za 37.501,12 KM u odnosu na troškove usluga održavanja iz prethodne godine.

533 – Troškovi zakupa (0,07% učešća u UR)

Troškovi zakupa se odnose na troškove ostalih zakupnina, koji su u tekućoj godini smanjeni za 22% u odnosu na prethodnu godinu.

535 – Troškovi reklame i propagande (0,37% učešća u UR)

Troškovi reklame i propagande ostvareni su evidentiranjem troškova oglasa u novinama, časopisima, na radiju, televiziji i sl. i troškova ulaganja u predmete na kojima se nalaze propagandne poruke, a koji se dijele besplatno (olovke, privjesci, kese, rokovnici i sl.)

Troškovi reklame i propagande u tekućoj godini su manji za 66%, odnosno za 21.646,71 KM u odnosu na isti period prethodne godine.

539 – Troškovi ostalih usluga (21,38% učešća u UR)

U okviru troškova ostalih usluga evidentirani su troškovi za usluge zaštite na radu, naknade za korišćenje auto-puta, naknade po osnovu povremenih i privremenih poslova, troškovi usluga deponovanja otpada (čvrsti komunalni otpad, klionički otpad i otpadne vode) i troškovi ostalih proizvodnih usluga.

Troškovi ostalih usluga su u tekućoj godini manji za 6%, odnosno za 65.229,51 KM u odnosu na prethodnu godinu, zbog smanjenih troškova privremenih i povremenih poslova, koji su manji za 17.013,86 KM, troškova deponovanja klioničkog otpada, koji su u tekućoj godini manji za 39.932,00 KM i troškova ostalih proizvodnih usluga, koji su manji za 83%, odnosno za 24.031,88 KM u odnosu na ostvarene troškove iz prethodne godine. Troškovi deponovanja čvrstog komunalnog otpada uvećani su za 2%, odnosno za 21.532,17 KM u odnosu na troškove ostvarene u prethodnoj godini.

540 – Troškovi amortizacije (5,25% učešća u UR)

Troškovi amortizacije, koji su ostvareni u tekućoj godini, su veći za 2% odnosno za 4.487,57 KM u odnosu na troškove amortizacije iz prethodne godine.

541 – Troškovi rezervisanja (0,22% učešća u UR)

U okviru troškova rezervisanja evidentirani su troškovi rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju u iznosu od 10.249,70 KM, dok su u prethodnoj godini iznosili 5.643,54 KM.

550 – Troškovi neproizvodnih usluga (0,78% učešća u UR)

Troškove neproizvodnih usluga čine troškovi revizije finansijskih izvještaja, troškovi advokatskih usluga, troškovi zdravstvenih usluga, troškovi stručnog usavršavanja (seminari, simpozijumi i sl.), troškovi izmjena koje se vrše na postojećim programima za računare i troškovi ostalih neproizvodnih usluga.

Troškovi neproizvodnih usluga u tekućoj godini su ostvareni u ukupnom iznosu od 35.898,27 KM, dok su u prethodnoj godini iznosili 34.606,78 KM. Troškovi advokatskih usluga su veći za 7.937,23 KM, zbog angažovanja advokata za zastupanje preduzeća u složenim predmetima.

551 – Troškovi reprezentacije (0,37% učešća u UR)

U okviru troškova reprezentacije, ostvareni su troškovi reprezentacije u poslovnim prostorijama, troškovi ugostiteljskih usluga u užem smislu, troškovi ishrane i prenoćišta poslovnih partnera, troškovi za poklone i ostali troškovi reprezentacije.

Troškovi reprezentacije u tekućoj godini su manji za 29%, odnosno za 7.154,80 KM od troškova iz prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove smanjeni za 33%.

552 – Troškovi premija osiguranja (0,27% učešća u UR)

Troškovi premija osiguranja se odnose na troškove premija osiguranja nekretnina, postrojenja i opreme, troškove premije osiguranja od odgovornosti prema trećim licima i troškove premije za obavezno osiguranje lica.

Troškovi premije osiguranja su u tekućoj godini veći za 9% od troškova iz prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove veći za 2%.

553 – Troškovi platnog prometa (0,18% učešća u ukupnim rashodima)

Troškovi platnog prometa se sastoje od troškova platnog prometa u zemlji i troškova bankarskih usluga (garancije i sl.).

Troškovi platnog prometa su u 2017. godini uvećani za 9% u odnosu na ostvarenje iz prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove veći za 5%.

555 – Troškovi poreza (0,49% učešća u ukupnim rashodima)

Troškovi poreza se sastoje od troškova poreza na imovinu, naknada za opštekorisna dejstva šuma, naknada za protivpožarnu zaštitu, naknada za korišćenje i zagađenje voda i komunalne i republičke takse na firmu.

Troškovi poreza tekuće godine su povećani u odnosu na ostvarenje prethodne godine za 1.410,75 KM, prvenstveno zbog većeg izdvajanja na ime poreza na imovinu i gradske komunalne naknade.

556 – Troškovi doprinosa (0,12% učešća u UR)

U okviru troškova doprinosa evidentiraju se troškovi doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida i ostali doprinosi na teret troškova perioda, koji se odnose na obračunate doprinose volonterima.

Troškovi doprinosa u tekućoj godini su u odnosu na prethodnu godinu veći za 29%, odnosno za 1.284,12 KM, zbog većih troškova bruto plata zaposlenih u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu i zbog troškova doprinosa volonterima, koji su obračunati u 2017. godini.

559 – Ostali nematerijalni troškovi (2,08% učešća u ukupnim rashodima)

Ostali nematerijalni troškovi se sastoje od troškova oglasa u štampi i drugim medijima, taksi (RTV, sudske i sl.), troškova pretplate na časopise i stručne publikacije, troškova registracije vozila i ostalih nematerijalnih troškova.

Ostali nematerijalni troškovi, ostvareni u tekućoj godini, su u odnosu na ostvarenje prethodne godine veći za 3% (3.091,53 KM), dok su u odnosu na plan veći za 5%. Navedeni troškovi u tekućoj godini su povećani zbog većih troškova registracije i većih sudskih troškova i troškova vještačenja.

560 – Finansijski rashodi po osnovu odnosa sa povezanim pravnim licima (0,25% učešća u UR)

Rashodi po osnovu kamata iz odnosa sa pravnim licima u tekućoj godini su ostvareni u iznosu od 11.645,47 KM, što je za 151.789,06 KM manje u odnosu na rashode iz prethodne godine. Navedene uštede su postignute blagovremenom uplatom obaveza prema povezanim pravnim licima.

578 – Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja (2,88% učešća)

Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja se odnose na rashode po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca i rashode po osnovu direktnog otpisa potraživanja od kupaca koji nisu povezana pravna lica.

Navedeni rashodi, ostvareni za prvih šest mjeseci tekuće godine, su manji za 223.496,46 KM, odnosno za 63% u odnosu na iste rashode iz prethodne godine, zbog manjih rashoda po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca, koji su manji za 63.343,90 KM, rashoda po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja od povezanih pravnih lica, koji su manji za 135.757,62 KM i rashoda po osnovu direktnog otpisa potraživanja, koji su manji za 24.394,94 KM.

579 – Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi (0,05% učešća u ukupnim rashodima)

U kviru rashoda po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostalih rashoda, evidentirani su kalo, rastur, kvar i lom zaliha materijala, troškovi sudskih i drugih sporova, porez na dodatu vrijednost na prekomjerni kalo, rastur, kvar i lom i ostali nepomenuti rashodi.

Troškovi sudskih i drugih sporova su u tekućoj godini ostvareni u iznosu od 1.760,00 KM, što je za 122% više od ostvarenja prethodne godine.

591 – Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina (0,01% učešća u UR)

U okviru rashoda po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina koji nisu materijalno značajni, evidentiran je iznos od 663,02 KM, koji se odnosi na uplate obaveza za porez na zarade i naknade zarada iz ranijih godina, utvrđene po savršenju sa Poreskom Upravom Republike Srpske.

3.3 Neto dobitak

U Bilansu uspjeha na AOP-u 294, u koloni “tekuća godina”, evidentiran je dobitak prije oporezivanja, kao rezultat razlike ukupnih prihoda i ukupnih rashoda tekuće godine, u iznosu od 30.514 KM. U Bilansu uspjeha na AOP-u 296, evidentiran je poreski rashod perioda u iznosu od 8.655 KM.

Ukupan neto dobitak tekuće godine, koji je utvrđen u glavnom obrascu Bilansa uspjeha i iskazan na AOP-u 299 u koloni broj 4, iznosi 21.859 KM, dok je prethodnoj godini ostvaren neto gubitak u iznosu od 307.285 KM i iskazan u Bilansu uspjeha na AOP-u 300 u koloni broj 5.

U Bilansu stanja na AOP-u 121 iskazan je neraspoređeni dobitak tekuće godine u iznosu od 88.233 KM, koji je nastao kao zbir neto dobitka tekuće godine i dobitka po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima u iznosu od 66.374 KM, koji se odnosi na umanjenje revalorizacionih rezervi za nepriznati dio amortizacije po procjeni fer vrijednosti stalnih sredstava.

Preneseni dio revalorizacionih rezervi u iznosu od 66.374 KM je razlika između troškova amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrijednost nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme i troškova amortizacije obračunate na početnu nabavnu vrijednost nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme prije revalorizacije.

Prenos revalorizacionih rezervi po ovom osnovu knjižen je stavom 330/341, u skladu sa odredbama MRS-16.

U „Izveštaju o ostalim dobicima i gubicima perioda“ na AOP-u 417 iskazan je ukupan neto dobitak u obračunskom periodu u iznosu od 88.233 KM.

3.4 *Neto dobitak u Poreskom bilansu*

U godišnjoj poreskoj prijavi za porez na dobit za 2017. godinu evidentirane su obaveze u iznosu od 8.655 KM.

U 2017. godini iskazan je dobitak prije oporezivanja u iznosu od 30.514 KM.

Poreska osnovica za tekuću godinu se uvećava za 83.414 KM, zbog sljedećih rashoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu:

- kamate zbog nebagovremeno plaćenih obaveza u iznosu od 1.244 KM;
- rashodi koji nisu u vezi sa djelatnošću koju poreski obveznik obavlja u iznosu od 26.317 KM;
- rashodi amortizacije koji se ne priznaju u iznosu od 17.225 KM;
- rashodi rezervisanja u iznosu od 6.438 KM;
- rashodi reprezentacije koji se ne priznaju u iznosu od 17.159 KM i
- rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja koja se ne priznaju u iznosu od 3.831 KM.

Poreski dobitak tekuće godine iznosi 113.298 KM i isti je umanjen za preneseni poreski gubitak u iznosu od 27.383 KM. Poreska osnovica za tekuću godinu iznosi 86.545 KM.

Za potrebe iskazivanja transakcija između povezanih pravnih lica sa poreskog aspekta, izrađena je Studija o transfernim cijenama na osnovu propisa koji važe u godini koja se završava na dan 31.12.2017. godine.

Studija je rezultat pripremljene dokumentacije kojom se dokazuju transakcije između povezanih društava i izrađena je sa ciljem određivanja tržišnih cijena u skladu s odredbama Zakona o porezu na dobit RS, Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dobit RS i druge referentne zakonske i profesionalne regulative.

Na osnovu člana 32 Zakona o porezu na dobit RS može se tvrditi da transakcije sa povezanim licem koje je imao obveznik AD “Komunalac” Bijeljina jesu tržišne, jer je ispunjen zakonom definisan uslov principa „van dohvata ruke“.

U skladu sa rezultatima standardizovane studije, može se zaključiti da prihodi i rashodi koje je iz odnosa sa povezanim licima ostvario obveznik AD “Komunalac” Bijeljina *jesu u skladu sa principom van dohvata ruke* i da je transakcija između povezanih lica rezultirala dovoljnim plaćanjem poreza od strane AD “Komunalac” Bijeljina u RS.

Dakle, nije potrebno izvršiti korekciju poreske osnovice poreza na dobit po osnovu transfernih cijena koje se iskazuju u poreskom bilansu za 2017. godinu.

3.5 Rezultat poslovanja po Službama Društva

RB	Konto	Naziv konta	Služba pijačnih usluga	Služba komunalnih usluga	Služba zajedničkih poslova	Služba održavanja gradskog zelenila	Ukupno ostvarenje 31.12.2017.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	50100	Nab.vr.prod.robe na malo				2.934,00	2.934,00
2	50101	Nab.vr.pr.robe-bez faktura				5.572,00	5.572,00
3	50102	Nab.vr.pr.robe-po fakt.		6.097,00		1.268,00	7.365,00
	501	Nabavna vrij.prodate robe	0,00	6.097,00	0,00	9.774,00	15.871,00
4	51100	Troškovi sirovina i mater.	1.941,00	18.939,00	6.615,00	25.595,00	53.090,00
	511	Tr.materijala za izradu	1.941,00	18.939,00	6.615,00	25.595,00	53.090,00
5	51210	Otpis auto guma		22.025,00			22.025,00
6	51220	Otpis HTZ opreme	1.471,00	22.112,00	647,00	3.505,00	27.735,00
7	51240	Troškovi rez. dijelova		36.253,00		3.644,00	39.897,00
8	51250	Troškovi kanc. materijala	579,00	837,00	10.306,00	300,00	12.022,00
	512	Tr.režijskog materijala	2.050,00	81.227,00	10.953,00	7.449,00	101.679,00
9	51300	Tr.naft.derivata-dizel E 4		191.505,00	2.846,00	2.704,00	197.055,00
10	51301	Tr.naft.derivata-dizel E 5		10.073,00	2.133,00	148,00	12.354,00
11	51302	Tr.naftnih derivata-benzin		1.416,00		1.162,00	2.578,00
12	51303	Tr.naftnih derivata-autogas		439,00			439,00
13	51304	Tr.naftnih derivata-maziva		8.057,00		839,00	8.896,00
14	51330	Troškovi el. energije	3.901,00	6.895,00	21.595,00	3.712,00	36.103,00
15	51370	Troškovi vode	5.101,00	2.495,00	1.309,00	552,00	9.457,00
	513	Troškovi goriva i energije	9.002,00	220.880,00	27.883,00	9.117,00	266.882,00
16	52000	Troškovi bruto zarade	142.292,00	1.064.289,00	778.854,00	193.171,00	2.178.606,00
	520	Troškovi bruto zarada	142.292,00	1.064.289,00	778.854,00	193.171,00	2.178.606,00
17	52210	Tr.br.nakn.čl.Nadz.odn.			29.850,00		29.850,00
	522	Tr.br.nakn.čl.NO i Upr.od	0,00	0,00	29.850,00	0,00	29.850,00
18	52300	Tr.br.nakn.čl.Odn.za rev.			29.850,00		29.850,00
	523	Troškovi br.naknada čl.odn.za reviziju, kom.i sl	0,00	0,00	29.850,00	0,00	29.850,00
19	52420	Nagrade zaposlenim					0,00
20	52430	Pomoć zaposl.u skl.sa pr.		2.490,00	2.484,00		4.974,00
	524	Tr.otpr., nagrada i pomoći u skladu sa propisima	0,00	2.490,00	2.484,00	0,00	4.974,00
21	52500	Tr.dnevnica na služb.putu		998,00	529,00		1.527,00
22	52510	Tr.smj.i ish.na služb.putu					0,00
23	52520	Tr.prevoza na služb.putu		126,00	35,00		161,00
24	52530	Nakn.za korišć.spostv.voz		12.939,00			12.939,00
	525	Troškovi zaposlenih na službenom putu	0,00	14.063,00	564,00	0,00	14.627,00
25	52900	Nakn.tr.za prevoz radnika	3.820,00	34.663,00	11.483,00	4.863,00	54.829,00
26	52990	Ost.nakn.tr.zaposl.(regres)	9.536,00	75.065,00	36.150,00	12.190,00	132.941,00
27	52991	Ost.nakn.tr.zaposl.(Božić)	1.300,00	8.300,00	5.000,00	1.600,00	16.200,00
28	52992	Ost.nakn.tr.zap.(topl.obrok)	4.630,00	29.578,00	17.817,00	5.710,00	57.735,00
	529	Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	19.286,00	147.606,00	70.450,00	24.363,00	261.705,00
29	53130	Troškovi PTT usluga	710,00	1.104,00	16.367,00	512,00	18.693,00
30	53131	Tr.PTT usluga-got.pl.			3.355,00		3.355,00
31	53150	Tr.internet usluga i b.pren.			1.499,00		1.499,00

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2017. GODINU

531	Troškovi transportnih usl.	710,00	1.104,00	21.221,00	512,00	23.547,00
32	53200 Tr.usl.na tek.odr.st.mat.sr.	1.220,00	8.762,00	7.628,00	1.520,00	19.130,00
532	Troškovi usluga održavanja	1.220,00	8.762,00	7.628,00	1.520,00	19.130,00
33	53390 Troškovi ostalih zakupa			3.280,00		3.280,00
533	Troškovi zakupa	0,00	0,00	3.280,00	0,00	3.280,00
34	53500 Tr.oglasa u novinama,TV			10.885,00		10.885,00
35	53520 Troškovi oglasa i reklame			5.052,00		5.052,00
36	53590 Ostali troškovi za rekl.i pr.			1.105,00		1.105,00
535	Troškovi reklame i propag.	0,00	0,00	17.042,00	0,00	17.042,00
37	53920 Troškovi za usl.zašt.na r.	433,00	2.771,00	1.669,00	535,00	5.408,00
38	53960 Privr.i povremeni poslovi	1.781,00	42.861,00	3.892,00	9.128,00	57.662,00
39	53981 Tr.deponovanja-otp.vode		870,00			870,00
40	53982 Tr.deponovanja-kl.otpad		5.226,00			5.226,00
41	53983 Tr.deponovanja-čvrsti otp.		909.537,00			909.537,00
42	53990 Troškovi ost.proizv.usl.		3.680,00	128,00	1.000,00	4.808,00
539	Troškovi ostalih usluga	2.214,00	964.945,00	5.689,00	10.663,00	983.511,00
43	54000 Troškovi amortizacije-p.s.	10.452,00	120.412,00	61.785,00	7.196,00	199.845,00
44	54020 Troškovi amort.-po procj.	4.619,00	12.099,00	24.299,00	706,00	41.723,00
540	Troškovi amortizacije	15.071,00	132.511,00	86.084,00	7.902,00	241.568,00
45	54140 Tr.rez. za otpremnine	822,00	5.251,00	3.163,00	1.014,00	10.250,00
541	Troškovi rezervisanja	822,00	5.251,00	3.163,00	1.014,00	10.250,00
46	55010 Tr.revizije finans.izvj.			4.700,00		4.700,00
47	55020 Tr.advokatskih usluga		12.612,00			12.612,00
48	55030 Tr.zdravstvenih usluga			7.014,00		7.014,00
49	55050 Tr.str.usavršanja-seminari			1.032,00		1.032,00
50	55060 Tr.izmjena na post.progr.			3.600,00		3.600,00
51	55090 Ostale neproizvodne usl.			6.549,00	392,00	6.941,00
550	Troškovi neproizvodnih usl.	0,00	12.612,00	22.895,00	392,00	35.899,00
52	55100 Tr.repr.u posl.prost.			5.832,00		5.832,00
53	55120 Tr.ugostiteljskih usluga			9.185,00		9.185,00
54	55130 Tr.pren.i ish.posl.partnera			900,00		900,00
55	55150 Troškovi za poklone			92,00		92,00
56	55190 Ostali tr.reprezentacije			1.149,00		1.149,00
551	Troškovi reprezentacije	0,00	0,00	17.158,00	0,00	17.158,00
57	55200 Pr.osigur.nekr.,postr.i opr.	350,00	211,00	2.511,00	13,00	3.085,00
58	55260 Pr.za obavezno osig.lica	412,00	2.895,00	5.372,00	507,00	9.186,00
552	Troškovi premija osiguranja	762,00	3.106,00	7.883,00	520,00	12.271,00
59	55300 Tr.pl.prometa-Pavl.banka			1.713,00		1.713,00
60	55301 Tr.pl.prometa-Sberbanka			2.356,00		2.356,00
61	55302 Tr.pl.prometa-Nova banka			2.066,00		2.066,00
62	55303 Tr.pl.prometa-Komerc.b.			359,00		359,00
63	55306 Tr.pl.prometa-NLB RB			583,00		583,00
64	55310 Tr.pl.prometa-garancije			1.273,00		1.273,00
553	Troškovi platnog prometa	0,00	0,00	8.350,00	0,00	8.350,00
65	55420 Članarine.poslovnim udr.					0,00
554	Troškovi članarina	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
66	55500 Porez na imovinu			8.146,00		8.146,00
67	55510 Naknada za o.k.d. šuma			3.242,00		3.242,00
68	55520 Naknada za protiv pož.z.			1.727,00		1.727,00
69	55540 Naknada za vode			1.944,00		1.944,00
70	55570 Komunalna i rep. takse			1.150,00		1.150,00
71	55571 Komunalna naknada-opš.			6.168,00		6.168,00
555	Troškovi poreza	0,00	0,00	22.377,00	0,00	22.377,00

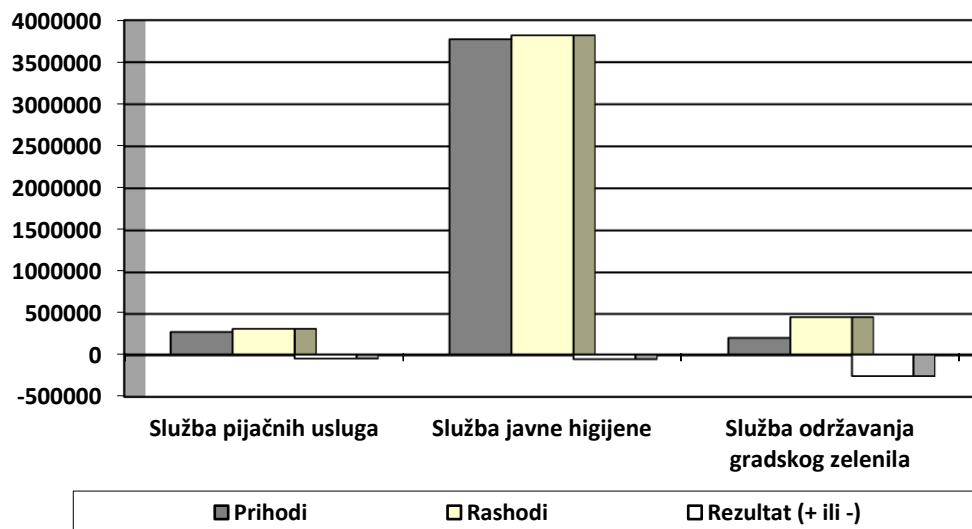
IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2017. GODINU

72	55600	Dopr.za prof.reh.invalida	459,00	2.930,00	1.765,00	566,00	5.720,00
	556	Troškovi doprinosa	459,00	2.930,00	1.765,00	566,00	5.720,00
73	55900	Troškovi oglasa u štampi			2.027,00		2.027,00
74	55911	RTV taksa-porez na posj.			90,00		90,00
75	55913	Sudske takse po izvr.post.		52.543,00			52.543,00
76	55915	Sudske takse-ostale		2.737,00			2.737,00
77	55920	Sudski tr.i troškovi vješt.		3.046,00			3.046,00
78	55930	Tr.pretpl.na časopise i s.p.			1.172,00		1.172,00
79	55950	Tr.za registraciju vozila		31.828,00	2.060,00	50,00	33.938,00
	559	Ostali nematerijalni troškovi	0,00	90.154,00	5.349,00	50,00	95.553,00
80	56000	Rash.po osn.kamata-PPL		11.645,00			11.645,00
	560	Finansijski rashodi	0,00	11.645,00	0,00	0,00	11.645,00
81	56100	Rashodi kamata po kredita		799,00			799,00
	561	Rashodi kamata	0,00	799,00	0,00	0,00	799,00
82	57020	Otpis opreme po popisu		195,00			195,00
	570	Gubici po osn.prod. i ras. nem.sr.,nekr.,postr.i opr.	0,00	195,00	0,00	0,00	195,00
83	57800	Rash.po osn.isp.vr.potraž.		128.523,00			128.523,00
84	57810	Rash.po osn.isp.pot.PPL					0,00
85	57820	Rash.po osn.dir.otp.potr.		3.831,00			3.831,00
	578	Rashodi po osnovu ispr.vrijedn.i otpisa potr.	0,00	132.354,00	0,00	0,00	132.354,00
86	57900	Kalo, rastur, kvar i lom					0,00
87	57920	Troškovi sudskih i dr.spor.		1.760,00			1.760,00
88	57970	PDV na kalo,rastur,kvar...		324,00			324,00
89	57990	Nepomenuti ost.rashodi		7,00			7,00
	579	Rash.po osn.rash.zaliha mater.i robe i ost.rashodi	0,00	2.092,00	0,00	0,00	2.092,00
90	59100	Rashodi po osnovu ispr.gr.		664,00			664,00
	591	Rash.po osn.ispr.grešaka iz ranijih godina	0,00	664,00	0,00	0,00	664,00
UKUPNO			195.829,00	2.924.715,00	1.187.387,00	292.608,00	4.600.539,00
ZAJEDNIČKI TROŠKOVI			124.557,00	894.221,00	-1.187.387,00	168.609,00	0,00
UKUPNI TROŠKOVI PO RJ			320.386,00	3.818.936,00	0,00	461.217,00	4.600.539,00
UKUPNI PRIHODI PO RJ			282.278,00	3.772.311,00	365.577,00	210.887,00	4.631.053,00
REZULTAT			-38.108,00	-46.625,00	365.577,00	-250.330,00	30.514,00

Tabela broj 10 - Pregled ostvarenog rezultata po radnim jedinicama

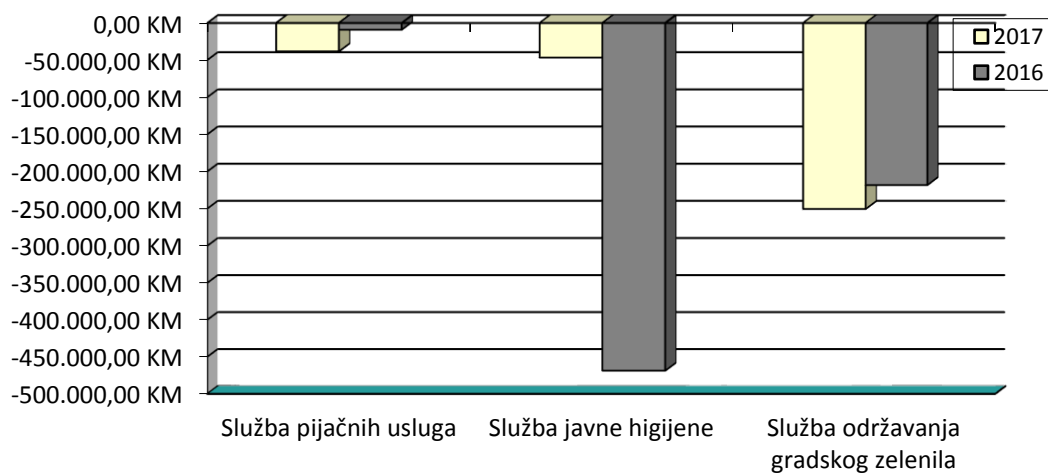
U tabeli broj 10 prikazana je struktura rashoda i prihoda po pojedinim službama, kao i ostvareni rezultat, zaključno sa 31.12.2017. godine. Sve službe su ostvarile negativan poslovni rezultat, od kojih je najveći gubitak iskazan u Službi održavanja gradskog zelenila, koja je iskazala gubitak od 250.330,00 KM. Služba komunalnih usluga, koja se isključivo bavi osnovnom djelatnošću Društva, iskazala je gubitak u iznosu od 46.625,00 KM. Služba pijačnih usluga iskazala je gubitak u iznosu od 38.108,00 KM. Iznos od 365.577,00 KM, koji je iskazan u okviru Službe zajedničkih poslova se odnosi na prihode od zakupa poslovnih prostora.

Na grafikonu broj 14 grafički je prikazan ostvareni rezultat poslovanja po pojedinim službama u 2017. godini.

Grafikon broj 14 – Ostvareni prihodi i rashodi po pojedinim službama

Na grafikonu broj 15 prikazani su rezultati poslovanja pojedinih službi u 2017. godini sa uporednim prikazom rezultata ostvarenih u 2016. godini.

Grafikon broj 15 – Rezultat poslovanja pojedinih službi u 2017. i 2016. godini

ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA DRUŠTVA

Finansijski položaj preduzeća primarno determiniše njegove mogućnosti finansiranja.

Finansijski položaj preduzeća izražava se obimom i strukturom sredstava i kapitala, kao i njihovim međudodnosima - koji se iskazuju u bilansu stanja preduzeća.

Finansijska politika, koju vodi finansijski menadžment preduzeća, kreira strategiju i taktiku finansijskog upravljanja na bazi načela i pravila finansiranja, kako bi se sa poslovno - finansijskog aspekta obezbijedili: stalnost, rast i razvoj društva i maksimalno iskoristili pozitivni konjunkturalni trendovi na finansijskom tržištu.

Opstanak, rast i razvoj društva, a samim tim i mogućnost finansiranja društva, određeni su prije svega finansijskim ugledom koje ono uživa, kao i njegovim finansijskim položajem.

Ocjena finansijskog položaja preduzeća zasniva se na analizi finansijske ravnoteže, analizi pasive sa aspekta vlasništva tj. analizi zaduženosti, analizi mogućnosti održavanja realne vrijednosti sopstvenog kapitala u uslovima inflacije i analizi reproduktivne sposobnosti.

Finansijski položaj preduzeća uslovljavaju brojni činioci koji međusobno mogu biti kontradiktorni, što dodatno otežava konačno sagledavanje finansijskog položaja preduzeća. Ovaj problem se rješava vremenskim i prostornim upoređivanjem finansijskog položaja preduzeća.

Vremensko upoređivanje omogućava sagledavanje dinamike, to jest kretanja ili razvoja finansijskog položaja preduzeća.

Prostorno upoređivanje omogućava upoređivanje finansijskog položaja preduzeća u odnosu na finansijski položaj konkurencije, što pruža solidnu osnovu za zaključivanje o izgledima preduzeća za opstanak, rast i razvoj.

Finansijski položaj preduzeća, posmatran sa aspekta predmetnih analiza kvalifikuje se kao: dobar, prihvatljiv i loš.

Dobar je onaj finansijski položaj preduzeća, ako njegova finansijska ravnoteža obezbjeđuje likvidnost na dugi rok, ako je njegova finansijska struktura takva da obezbjeđuje nezavisnost društva u vođenju vlastite poslovne politike i istovremeno pruža sigurnost povjericima i ako društvo može obezbijediti finansiranje dijela proširene reprodukcije iz sopstvenih izvora finansiranja.

Prihvatljiv je onaj finansijski položaj preduzeća u kom postoji ekvilibrijum ili apsolutna jednakost između dugoročno vezanih sredstava i kvalitetnih izvora (sopstveni kapital uvećan za dugoročni dug), čime se samo obezbjeđuje likvidnost ali se ne garantuje i sigurnost jer nedostaje likvidna rezerva.

Loš finansijski položaj preduzeća proističe iz narušene finansijske ravnoteže koja ne obezbjeđuje održavanje likvidnosti na dugi rok, loše finansijske strukture i nemogućnosti da društvo finansira prostu reprodukciju iz vlastitih izvora finansiranja.

1. ANALIZA FINANSIJSKE RAVNOTEŽE

Analiza finansijske ravnoteže je najvažnija karika u analizi finansijskog položaja preduzeća. Ona je direktno povezana sa načelom stabilnosti finansijske politike, a kroz postojanje ili nepostojanje finansijske ravnoteže, cijeni se kvalitet finansijskog upravljanja, posebno u domenu usklađivanja rokova između raspoloživosti izvora finansiranja i rokova vezivanja ili imobilizacije sredstava društva.

Kaže se, da preduzeće ima finansijsku ravnotežu, ako su njegova sredstva po obimu i rokovima vezivanja (neunovčivosti) jednaka obimu i vremenu raspoloživosti izvora finansiranja.

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2017. GODINU

Dakle, da bi se napravila kvalitetna analiza finansijske ravnoteže preduzeća nije dovoljno imati samo poslednji bilans stanja, već je u cilju sagledavanja dinamike ili razvoja ove pojave, potrebno obezbijediti vezane bilansne izvještaje za najmanje tri protekla perioda.

Na bazi podataka iz finansijskih izvještaja za 2015., 2016. i 2017. godinu, prikazanih u sljedećoj tabeli, vrši se sljedeća analiza:

Finansijska ravnoteža

Tabela br.11

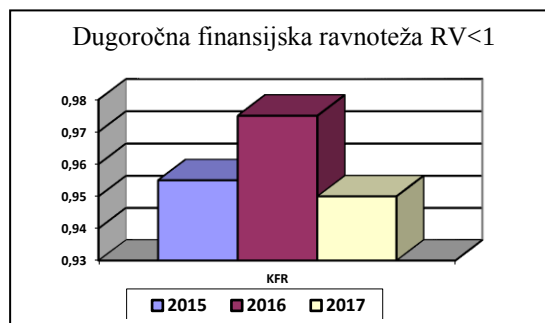
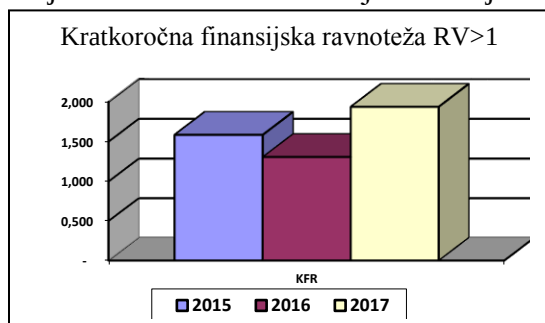
FINANSIJSKA RAVNOTEŽA						
u KM						
P O Z I C I J A	AOP			2017	2016	2015
	17	16	15			
1. Kratkoročna potraživanja	040	040	040	940.700	970.703	1.131.324
2. Kratkoročni finansijski plasmani	047	047	047	0	0	0
3. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	056	056	056	82.118	84.280	72.268
4. Aktivna vremenska razgraničenja	060	060	060	9.528	16.857	16.260
I. Kratkoročno vezana sredstva (1 do 4)				1.032.346	1.071.840	1.219.852
5. Kratkoročne obaveze	144	144	144	532.692	819.709	769.126
II. Kratkoročni izvori finansiranja (5)				532.692	819.709	769.126
KRATKOROČNA FIN. RAVNOTEŽA (I/II)				1,938	1,308	1,586
REFERENTNA VRIJEDNOST - Kratkor. fin. ravnoteža (Veće od ...)				1,000	1,000	1,000
6. Upisani neuplaćeni kapital	109	109	109	0	0	0
7. Stalna imovina	001	001	001	9.367.176	9.590.958	9.599.331
8. Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namenjena prodaji	032	032	032	72.403	68.569	70.643
III. DUGOROČNO VEZANA IMOVINA (6 do 8)				9.439.579	9.659.527	9.669.974
9. Kapital	101	101	101	9.890.074	9.868.938	10.079.717
10. Dugoročna rezervisanja	126	126	126	49.159	42.720	40.983
11. Dugoročne obaveze	136	136	136	0	0	0
IV. TRAJNI I DUGOROČNI KAPITAL (9 do 11)				9.939.233	9.911.658	10.120.700
DUGOROČNA FINANSIJSKA RAVNOTEŽA (III/IV)				0,950	0,975	0,955
REFERENTNA VRIJEDNOST - Dugor. fin. ravnoteža (Manje od ...)				1,000	1,000	1,000
12. Trajni i dugoročni kapital	101 126 136	101 126 136	101 126 136	9.890.074 49.159 0	9.868.938 42.720 0	10.079.717 40.983 0
13. Stalna imovina i upisani neuplaćeni kapital	001 109	001 109	001 109	9.367.176 0	9.590.958 0	9.599.331 0
14. Neto obrtni kapital (12–13)				572.057	320.700	521.369
15. Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namenjena prodaji	032	032	032	72.403	68.569	70.643
STOPA POKRIVENOSTI ZALIHA (14/15´ 100)%				790,10	467,70	738,03
REFERENTNA VRIJEDNOST - Stopa pokrivenosti zaliha (Veće od ...)				100,00%	100,00%	100,00%

U tabelarnom pregledu (tabela br.11) su prikazani koeficijenti kratkoročne finansijske ravnoteže, dugoročne finansijske ravnoteže i koeficijent pokrivenosti zaliha.

Koeficijent kratkoročne finansijske ravnoteže u 2017. godini iznosi 1,938, te je isti znatno veći od referentne vrijednosti 1. Društvo ima stabilnu kratkoročnu finansijsku ravnotežu, koja je znatno poboljšana u tekućoj godini u odnosu na 2016. godinu, zbog smanjenih kratkoročnih obaveza.

Dugoročna finansijska ravnoteža Društva u 2017. godini je poboljšana u odnosu na 2016. godinu, prvenstveno zbog povećanog kapitala u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu i smanjene stalne imovine. Društvo je u tekućoj godini iskazalo dobitak, koji je imao uticaj na povećanje kapitala. Koeficijent DFR u 2017. godini iznosi 0,950, dok je u 2016. godini iznosio 0,975, a u 2015. godini 0,955.

Stopa pokrivenosti zaliha (SPZ) u 2017. godini iznosi 790,10%, dok je u prethodnoj godini bila znatno manja i iznosila je 467,70%. Neto obrtni kapital u 2017. godini je veći od neto obrtnog kapitala prikazanog u prethodnoj godini, dok su se zalihe zadržane na nivou ostvarenja prethodne godine. Ovako visoka pokrivenost zaliha sa neto obrtnim kapitalom je zbog uslužne djelatnosti kojom se Društvo bavi i koja ne zahtjeva visok nivo zaliha.

Grafikon broj16 – Kratkoročna i dugoročna finansijska ravnoteža u posljednje tri godine

Uzimajući u obzir navedene pokazatelje može se zaključiti da je trenutna finansijska ravnoteža stabilna. Neophodno je da menadžment u narednom periodu obrati posebnu pažnju na finansijsku politiku, kako bi se postigla još povoljnija finansijska ravnoteža.

2. ANALIZA ZADUŽENOSTI

Zaduženost preduzeća ispituje se analizom pasive bilansa stanja, sa aspekta vlasništva nad izvorima finansiranja.

Izvori finansiranja (pasiva) preduzeća sa vlasničkog aspekta dijele se na sopstvene i pozajmljene izvore. Sopstvene izvore čini sopstveni kapital koji predstavlja garantnu supstancu preduzeća, jer štiti povjerioce od gubitka pozajmljenog kapitala i obezbjeđuje sigurnost u naplati potraživanja. Kaže se da je sopstveni kapital garant likvidnosti poslovanja preduzeća. Ovakva tvrdnja je dosta površna i više formalna nego što je prihvatljiva u praksi korporativnog upravljanja. Likvidnost preduzeća isključivo zavisi od priliva i odliva gotovine, dakle od cash flow toka.

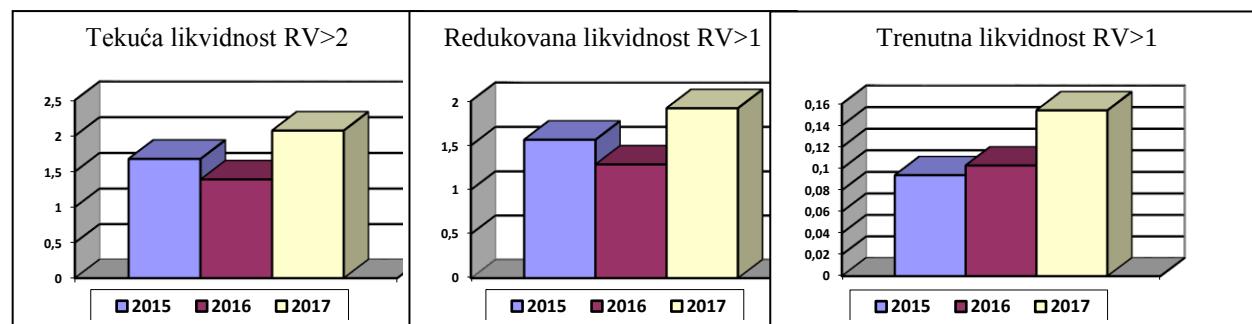
Neto sopstveni kapital preduzeća jednak je razlici između vrijednosti poslovne imovine iskazane u aktivi njegovog bilansa stanja i ukupnih obaveza preduzeća (pasiva bilansa stanja). Neto sopstveni kapital je formalno posmatrano garantna supstanca akcionarskog društva. Odnosno sve dok je neto sopstveni kapital društva pozitivan, preduzeće je solventno. Solventnost preduzeća može se posmatrati kao njegova likvidnost na dugi rok i očitava se sposobnošću društva da plati sve obaveze, bilo kada (ne o roku njihovog dospjeća), pa makar i iz likvidacione mase.

Likvidnost

Tabela br.12

LIKVIDNOST						
u KM						
P O Z I C I J A	AOP			2017.	2016.	2015.
	17	16	15			
Tekuća likvidnost:						
Tekuća imovina / Kratkoročne obaveze	031/ 144	031/ 144	031/ 144	2,074	1,391	1,678
REFERENTNA VRIJEDNOST - Tekuća likvidnost (Veće od ...)				2,000	2,000	2,000
Redukovana likvidnost:						
gotovina + kratkoročna potraživanja/kratkoročne obaveze	(056+040) /144	(056+040) /144	(056+040) /144	1,920	1,287	1,565
REFERENTNA VRIJEDNOST – Redukovana likvidnost (Veće od ...)				1,000	1,000	1,000
Trenutna likvidnost:						
gotovina / kratkoročne obaveze	056/144	056/144	056/144	0,154	0,103	0,094
REFERENTNA VRIJEDNOST – Trenutna likvidnost (Veće od ...)				1,000	1,000	1,000
Prosečan broj dana naplate potraživanja:						
Potraživanja x 365 / Prihodi od prodaje	(040*365)/ (202+206)	(040*365)/ (202+206)	(040*365)/ (202+206)	95	97	115

Prilikom analize u tabeli br.12 prikazani su koeficijenti tekuće, redukovane i trenutne likvidnosti, kao i prosječan broj dana naplate potraživanja.

Grafikon broj 17 – Tekuća, redukovana i trenutna likvidnost

Koeficijent tekuće likvidnosti Društva u 2017. godini iznosi 2,074 i neznatno je veći od referentne vrijednosti 2. Tekuća likvidnost Društva u 2017. godini je znatno bolja od likvidnosti iz prethodnih godina, prvenstveno zbog smanjenih kratkoročnih obaveza, koje su u tekućoj godini manje za 35% u odnosu na kratkoročne obaveze iz prethodne godine.

Koeficijent redukovane likvidnosti je poboljšán u 2017. godini u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog smanjenih kratkoročnih obaveza. Koeficijent redukovane likvidnosti u 2017. godini iznosi 1,920, dok je u 2016. godini iznosio 1,287. Potrebno je preduzeti određene mjere za poboljšanje naplate kratkoročnih potraživanja, te preduzeti dodatne mjere na smanjenju kratkoročnih obaveza.

Koeficijent trenutne likvidnosti je znatno ispod referentne vrijednosti 1 i iznosi 0,154, što ukazuje da je trenutna likvidnost Društva ugrožena i da svega 15% svojih kratkoročnih obaveza Društvo može izmiriti iz raspoloživih finansijskih sredstava.

Prosječan broj dana naplate potraživanja u 2017. godini iznosi 95 dana i znatno je poboljšán u odnosu na prethodnu godinu. U tekućoj godini period naplate potraživanja smanjen je za 2 dana u odnosu na prethodnu godinu.

Solventnost

Tabela br.13

SOLVENTNOST						
u KM						
P O Z I C I J A	AOP			2017.	2016.	2015.
	17	16	15			
1. Poslovna aktiva	062	062	062	10.471.925	10.731.367	10.889.826
2. Dugovi	126+ 135	126+ 135	126+ 135	581.851	862.429	810.109
KOEFICIJENT SOLVENTNOSTI (1/2)				17,998	12,443	13,442
REFERENTNA VRIJEDNOST – Koeficijent solventnosti (Veće od ...)				1,000	1,000	1,000

Koeficijent solventnosti Društva u 2017. godini je znatno iznad referentne vrijednosti 1 i iznosi 17,998. Imajući u vidu da Društvo ima dugove u iznosu od 581.851 KM i poslovnu aktivu u iznosu od 10.471.925 KM, dolazi se do zaključka da je Društvo u mogućnosti da izmiri sve svoje obaveze iz raspoložive poslovne aktive.

Zaduženost

Tabela br.14

ZADUŽENOST									
u KM									
P O Z I C I J A	AOP			2017.		2016.		2015.	
	17	16	15	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
1. Kapital	101	101	101	9.890.074	94,44	9.868.938	91,96	10.079.717	92,56
2. Dugovi	126+ 135	126+ 135	126+ 135	581.851	5,56	862.429	8,04	810.109	7,44
PASIVA (1 + 2)				10.471.925	100	10.731.367	100	10.889.826	100
REFERENTNA VRIJEDNOST - Kapital/Dugovi:									
Kapital:	50%								
Dugovi:	50%								

Prema referentnim vrijednostima zaduženosti, odnos kapitala i duga treba da bude 50:50, odnosno da je granica više pomjerena u korist kapitala. U analizi zaduženosti AD „Komunalac“ Bijeljina uočljivo je da je u okviru pasive kapital znatno više zastupljen u odnosu na dugove, odnosno da je taj odnos u 2017. godini 94,44:5,56 u korist kapitala. Primjetno je da je vrijednost kapitala u odnosu na dug u tekućoj godini poboljšana u odnosu na prethodnu godinu zbog smanjenih obaveza i dugoročnih rezervisanja Društva.

Adekvatnost kapitala

Tabela br.15

STRUKTURA KAPITALA									
u KM									
P O Z I C I J A	AOP			2017.		2016.		2015.	
	17	16	15	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
1. Akcijski kapital	103	103	103	3.748.014	37,90	3.748.014	37,98	3.748.014	37,18
Akcijski kapital - ukupno				3.748.014	37,90	3.748.014	37,98	3.748.014	37,18
2. Udeli društva sa ograničenom odgovornošću	104	104	104	0	0	0	0	0	0
3. Zadrugi udeli	105	105	105	0	0	0	0	0	0
4. Ulozi	106	106	106	0	0	0	0	0	0
5. Državni kapital	107	107	107	0	0	0	0	0	0
6. Ostali osnovni kapital	108	108	108	0	0	0	0	0	0
I OSNOVNI I OSTALI KAPITAL (1 do 6)	102	102	102	3.748.014	37,90	3.748.014	37,98	3.748.014	37,18
II EMISIONA PREMIJA	110	110	110	0	0	0	0	0	0
III REZERVE	112	112	111	157.289	1,59	342.410	3,47	340.128	3,38
IV REVALORIZACIONE REZERVE	116	116	115	5.896.538	59,62	5.963.634	60,43	5.945.947	58,99
V NERASPOREĐENI DOBITAK	119	119	118	88.233	0,89	43.347	0,44	45.628	0,45
VI GUBITAK DO VISINE KAPITALA	123	123	123	0	0	228.467	-2,32	0	0
UKUPNI KAPITAL (I do VI)	101	101	101	9.890.074	100	9.868.938	100	10.079.717	100

U strukturi ukupnog kapitala najveće učešće imaju revalorizacione rezerve sa 59,62%, zatim akcijski kapital sa 37,90%, te statutarne i zakonske rezerve sa 1,59%. U 2017. godini Društvo je iskazalo dobitak u iznosu od 88.233 KM, dok je u prethodnom periodu iskazalo gubitak u iznosu od 228.467 KM.

IMOVINSKI POLOŽAJ DRUŠTVA

U analizi imovinskog položaja preduzeća prikazana je struktura imovine u posljednje tri godine, efikasnost imovine i koeficijent obrta imovine.

Struktura imovine

Tabela br.16

BILANS STANJA						
u KM						
POZICIJA	2017.		2016.		2015.	
	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
A K T I V A						
A. STALNA IMOVINA	9.367.176	85,25	9.590.958	85,27	9.599.331	84,16
I Nematerijalna ulaganja	5.197	0,05	5.480	0,05	2.658	0,02
II Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine	9.361.189	85,19	9.582.545	85,19	9.592.317	84,10
III Dugoročni finansijski plasmani	790	0,01	2.933	0,03	4.356	0,04
B. TEKUĆA IMOVINA	1.104.749	10,05	1.140.409	10,14	1.290.495	11,31
I Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji	72.403	0,66	68.569	0,61	70.643	0,62
II Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina	1.032.346	9,39	1.071.840	9,53	1.219.852	10,69
1. Kratkoročna potraživanja	940.700	8,56	970.703	8,63	1.131.324	9,92
2. Kratkoročni finansijski plasmani	0	0	0	0	0	0
3. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	82.118	0,74	84.280	0,75	72.268	0,63
4. Aktivna vremenska razgraničenja	9.528	0,09	16.857	0,15	16.260	0,14
V. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0	0	0
G. POSLOVNA AKTIVA	10.471.925	95,30	10.731.367	95,41	10.889.826	95,47
D. VANBILANSNA AKTIVA	516.592	4,70	516.592	4,59	516.592	4,53
Đ. UKUPNA AKTIVA	10.988.517	100,00	11.247.959	100,00	11.406.418	100,00
P A S I V A						
A. KAPITAL	9.890.074	90,00	9.868.938	87,74	10.079.717	88,37
I OSNOVNI KAPITAL	3.748.014	34,11	3.748.014	33,32	3.748.014	32,86
1. Akcijski kapital	3.748.014	34,11	3.748.014	33,32	3.748.014	32,86
2. Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću	0	0	0	0	0	0
3. Zadržani udjeli	0	0	0	0	0	0
4. Ulozi	0	0	0	0	0	0
5. Državni kapital	0	0	0	0	0	0
6. Ostali osnovni kapital	0	0	0	0	0	0
II UPISANI NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0	0	0
III EMISIONA PREMIJA	0	0	0	0	0	0
IV REZERVE	157.289	1,43	342.410	3,04	340.128	2,98
V REVALORIZACIONE REZERVE	5.896.538	53,66	5.963.634	53,02	5.945.947	52,13
VI NERASPOREĐENI DOBITAK	88.233	0,80	43.347	0,39	45.628	0,40
VII GUBITAK DO VISINE KAPITALA	0	0	228.467	-2,03	0	0
B. DUGOROČNA REZERVISANJA	49.159	0,45	42.720	0,38	40.983	0,36
V. OBAVEZE	532.692	4,85	819.709	7,29	769.126	6,74
I.Dugoročne obaveze	0	0	0	0	0	0
II Kratkoročne obaveze	532.692	4,85	819.709	7,29	769.126	6,74
1. Pasivna vremenska razgraničenja	142.041	1,29	275.123	2,45	194.609	1,71
G. POSLOVNA PASIVA	10.471.925	95,30	10.731.367	95,41	10.889.826	95,47
D. VANBILANSNA PASIVA	516.592	4,70	516.592	4,59	516.592	4,53
Đ. UKUPNA PASIVA	10.988.517	100	11.247.959	100,00	11.406.418	100,00

Učešće stalne imovine Društva u ukupnoj aktivi iznosi 85,25%, dok je u prethodnoj godini iznosilo 85,27%. Procenat učešća stalne imovine u ukupnoj aktivi tekuće godine se smanjio u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog smanjenog učešća nekretnina, postrojenja i opreme u stalnoj imovini Društva.

U okviru aktive bilansa stanja, značajne promjene evidentne su na tekućoj imovini, koja je umanjena u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu za iznos od 35.660 KM. Procentualno učešće tekuće imovine u ukupnoj aktivi je značajno i iznosi 10,05%.

U strukturi tekuće imovine primjetno je smanjenje kratkoročnih potraživanja, zbog bolje naplativosti potraživanja u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu. Gotovinski ekvivalenti i gotovina u 2017. godini su manji za 2.162 KM u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

U okviru pasive bilansa stanja, ukupni kapital u 2017. godini uvećan je u odnosu na prethodnu godinu, zbog iskazanog dobitka tekuće godine.

Stanje i efikasnost imovine

Tabela br.17

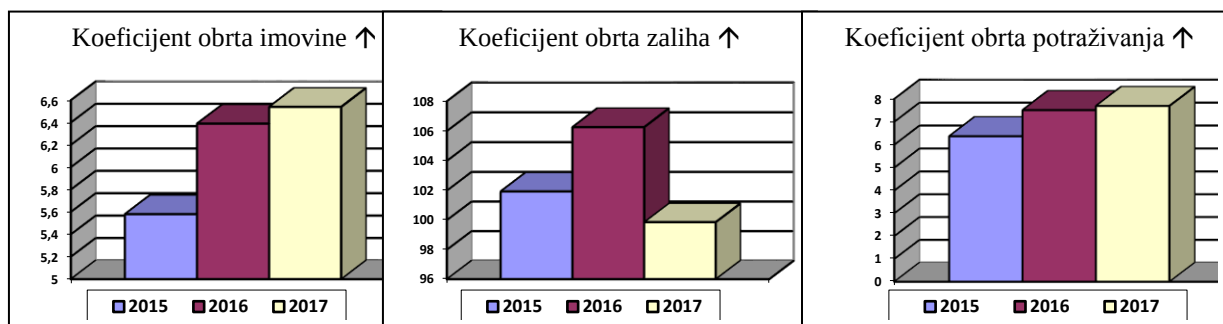
EFIKASNOST IMOVINE						
u KM						
P O Z I C I J A	A O P			2017.	2016.	2015.
	17	16	15			
1. Ukupan prihod	201+ 231+ 246+ 270+ 292	201+ 231+ 246+ 270+ 292	201+ 231+ 246+ 270+ 292	4.631.053	4.708.268	4.663.175
2. Prosječna poslovna imovina	062/2	062/2	062/2	5.235.963	5.365.684	5.444.913
3. EFIKASNOST IMOVINE (1/2)				0,884	0,877	0,856
REFERENTNA VRIJEDNOST - Efikasnost imovine (Veće od ...)				0,000	0,000	0,000

Koeficijent efikasnosti imovine pokazuje koliko se uspješno koristi ukupna stalna i tekuća imovina, te je minimalna referenta vrijednost veća od nule. U našem slučaju, koeficijent efikasnosti imovine AD „Komunalac“ Bijeljina je zadovoljavajući, posebno u 2017. godini (0,884), dok je u 2016. godini iznosio 0,877 a u 2015. godini 0,856.

Koeficijent obrta imovine

Tabela br.18

IMOVINSKI POLOŽAJ						
u KM						
P O Z I C I J A	A O P			2017.	2016.	2015.
	17	16	15			
1. Prihodi od prodaje	202+ 206	202+ 206	202+ 206	3.615.133	3.643.209	3.600.693
2. Prosječna obrtna imovina	031/2	031/2	031/2	552.375	570.205	645.248
3. Prosječne zalihe	032/2	032/2	032/2	36.202	34.285	35.322
4. Prosječna potraživanja	040/2	040/2	040/2	470.350	485.352	565.662
5a. Koeficijent obrta obrtne imovine (1/2)				6,54	6,39	5,58
5b. Dani vezivanja obrtne imovine (365/5a)				56	57	65
6a. Koeficijent obrta zaliha (1/3)				99,86	106,26	101,94
6b. Dani vezivanja zaliha (365/6a)				3,7	3,4	3,5
7a. Koeficijent obrta potraživanja (1/4)				7,69	7,51	6,37
7b. Dani vezivanja potraživanja (365/7a)				47,5	48,6	57

Grafikon broj 18 – Koeficijenti obrta imovine, obrta zaliha i obrta potraživanja

Koeficijent obrta obrtne imovine prikazuje učinkovitost upotrebe obrtne imovine u ostvarivanju prihoda od prodaje. Poželjno je da bude što veći. Prilikom analize AD “Komunalac” Bijeljina, utvrđeno je da je koeficijent obrta imovine u 2017. godini povećan u odnosu na 2016. godinu, što ukazuje da je obrtna imovina u 2017. godini više angažovana u ostvarivanju prihoda od prodaje od angažovanosti obrtne imovine u prethodnoj godini. Dani vezivanja obrtne imovine treba da budu što kraći. U 2017. godini potrebno je 56 dana da se obrne imovina, dok je u prethodnoj godini taj period neznatno duži i iznosio je 57 dana.

Koeficijent obrta zaliha treba da bude što veći, jer je to pokazatelj efikasnog angažovanja zaliha, odnosno njihovog učešća u ostvarivanju prihoda od prodaje. Veći koeficijent obrta zaliha znači manje troškove držanja istih. Analizom koeficijenta obrta zaliha u AD “Komunalac” Bijeljina došlo se do zaključka da se zalihe u tekućoj godini znatno sporije obrću u odnosu na prethodnu godinu.

Koeficijent obrta potraživanja treba da bude što veći, kako bi period naplate potraživanja bio što manji. U našem slučaju koeficijent obrta potraživanja u 2017. godini iznosi 7,69 te je isti povećan u odnosu na prethodnu godinu. Navedeni koeficijent pokazuje poboljšanje naplate potraživanja od kupaca u 2017. godini. Dani vezivanja potraživanja su dosta dugi, što znači da je potrebno prosječno 47,5 dana da bi se naplatilo potraživanje. Koeficijent obrta potraživanja pokazuje da je potrebno uvesti dodatne mjere za naplatu potraživanja, kako bi se ubrzala naplativost potraživanja.

PRINOSNI POLOŽAJ PREDUZEĆA

Struktura poslovnih prihoda i poslovnih rashoda

Tabela br.19

POSLOVNI PRIHODI I RASHODI						
u KM						
POZICIJA	2017.		2016.		2015.	
	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
Struktura poslovnih prihoda:						
1. Prihodi od prodaje robe	7.778	0,18	11.886	0,31	14.359	0,31
2. Prihodi od prodaje učinaka	3.607.355	83,52	3.631.323	78,19	3.586.334	78,19
3. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0	0	0	0	0
4. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	12.598	0,29	4.944	0,20	9.252	0,20
5. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0	0	0	0	0
6. Ostali poslovni prihodi	691.254	16,01	726.018	21,30	976.756	21,30
I Poslovni prihodi (1 do 6)	4.318.985	100,00	4.374.171	100,00	4.586.701	100,00
Struktura poslovnih rashoda:						
1. Nabavna vrijednost prodate robe	15.871	0,36	7.166	0,23	10.277	0,23
2. Troškovi materijala	421.651	9,47	467.461	10,99	497.070	10,99
3. Troš. zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2.519.614	56,59	2.393.459	53,17	2.405.257	53,17
4. Troškovi proizvodnih usluga	1.046.510	23,50	1.179.381	23,40	1.058.350	23,40
5. Troškovi amortizacije i rezervisanja	251.818	5,65	242.725	7,28	329.489	7,28
6. Nematerijalni troškovi	169.230	3,80	170.713	3,85	174.168	3,85
7. Troškovi poreza	22.377	0,50	20.967	0,47	21.436	0,47
8. Troškovi doprinosa	5.720	0,13	4.436	0,61	27.260	0,61
II Poslovni rashodi (1 do 8)	4.452.791	100,00	4.486.308	100,00	4.523.307	100,00
III REZULTAT POSLOVNIH AKTIVNOSTI (I - II)	(133.806)		(112.137)		63.394	
REFERENTNA VRIJEDNOST - Rezul. posl. aktivnosti (Veće od ...)	0,000		0,000		0,000	
IV ODNOS POSL. PRIHODA I RASHODA (I / II)*100	97,00%		97,50%		101,40%	
REFERENTNA VRIJEDNOST - Odnos posl. prihoda i rashoda (Veće od ...)	100,00%		100,00%		100,00%	
V RELATIVNA RAZLIKA POSL. PRIHODA I RASHODA (((I/II)*100)-100) %	-3,00%		-2,50%		1,40%	
REFERENTNA VRIJEDNOST - Relativna razlika posl. prihoda i rashoda (Veće od ...)	0,00%		0,00%		0,00%	

Analizom poslovnih prihoda i rashoda utvrđen je negativan rezultat poslovnih aktivnosti od 133.806 KM, koji je uslovljen značajnim smanjenjem poslovnih prihoda u okviru kojih su ostali poslovni prihodi manji za 34.764 KM.

Struktura prihoda i rashoda

Tabela br.20

BILANS USPJEHA									
u KM									
POZICIJA	AOP			2017.		2016.		2015.	
	17	16	15	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
1. Poslovni prihodi	201	201	201	4.318.985	91,94	4.374.171	91,37	4.586.701	97,44
2. Finansijski prihodi	231	231	231	91.433	1,95	243.408	5,08	1.335	0,03
3. Ostali prihodi	246	246	246	209.740	4,47	89.487	1,87	70.705	1,50
I PRIHODI REDOVNIH AKTIVNOSTI (1+2+3)				4.620.158	98,36	4.707.066	98,32	4.658.741	98,97
4. Vanredni prihodi	270	270	270	10.895	0,23	1.202	0,03	4.434	0,09
5. Revalorizacioni prihodi	401	401	401	66.374	1,41	78.818	1,65	44.141	0,94
II UKUPNI PRIHODI (I+4+5)				4.697.427	100,00	4.787.086	100,00	4.707.316	100,00
6. Poslovni rashodi	216	216	216	4.452.791	96,79	4.486.308	89,45	4.523.307	97,03
7. Finansijski rashodi	238	238	238	12.444	0,27	163.933	3,27	5.803	0,13
8. Ostali rashodi	257	257	257	134.641	2,93	360.668	7,19	84.040	1,80
9. Rashodi po osnovu promjena rač.politika i ispr.grešaka iz ran.god	293	293	293	663	0,01	4.644	0,09	48.538	1,04
III RASHODI REDOVNIH AKTIVNOSTI (6+7+8+9)				4.600.539	100,00	5.015.553	100,00	4.661.688	100,00
10. Vanredni rashodi	280	280	280	0	0	0	0	0	0
11. Rashodi revalorizacije i priznavanja imparitetnih gubitaka	408	408	408	0	0	0	0	0	0
IV UKUPNI RASHODI (III+10+11)				4.600.539	100,00	5.015.553	100,00	4.661.688	100,00

U tabeli br.20 prikazana je struktura prihoda i rashoda, kao i procentualno učešće pojedinih prihoda i rashoda u ukupnim. Najveće učešće u ukupnim prihodima imaju poslovni prihodi (sa 91,94%), koji se najvećim dijelom ostvaruju pružanjem usluga odvoza otpada, dok finansijski prihodi, ostali prihodi, vanredni prihodi i revalorizacioni učestvuju sa 8,06% u ukupnim prihodima. Najveće učešće u ukupnim rashodima imaju poslovni rashodi sa 96,79%, dok finansijski, ostali rashodi i rashodi po osnovu promjena računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina učestvuju sa 3,21%.

Profitabilnost preduzeća

Tabela br.21

PROFITABILNOST PREDUZEĆA						
u KM						
P O Z I C I J A	AOP			2017.	2016.	2015.
	17	16	15			
1. Dobitak/(Gubitak) prije oporezivanja	294/ 295	294/ 295	294/ 295	30.514	(307.285)	1.487
2. Tekući i odloženi porez na dobit	296	296	296	0	0	0
3. Ukupni neto dobitak (gubitak) u obračunskom periodu	417/ 418	417/ 418	417/ 418	88.233	(228.467)	45.628
4. Ukupan prihod	301	301	301	4.631.053	4.708.268	4.663.175
KOEFICIJENT PROFITABILNOSTI PREDUZEĆA (3/4)				0,019	-0,049	0,010
REFERENTNA VRIJEDNOST - Koef. profitabilnosti (Veće od ...)				0,000	0,000	0,000

Koeficijent profitabilnosti je jedan od najvažnijih finansijskih pokazatelja. Poželjno je da referenta vrijednost koeficijenta profitabilnosti bude znatno iznad vrijednosti 0. U analizi profitabilnosti AD „Komunalac“ Bijeljina primjetno je da je koeficijent profitabilnosti u 2017. godini neznatno iznad referentne vrijednosti, što pokazuje minimalnu profitabilnost poslovanja Društva. Potrebno je sačiniti program mjera za povećanje prihoda i smanjenje troškova, kako bi Društvo povećalo profitabilnost poslovanja.

Rizik ostvarenja finansijskog rezultata

Tabela br.22

RIZIK OSTVARENJA FINANSIJSKOG REZULTATA			
u KM			
P O Z I C I J A	2017.	2016.	2015.
1. Poslovni prihodi	4.318.985	4.374.171	4.586.701
2. Varijabilni rashodi	1.484.032	1.654.008	1.565.697
3. Marža pokrića (1 - 2)	2.834.953	2.720.163	3.021.004
4. Fiksni i pretežno fiksni rashodi	2.968.759	2.832.300	2.957.610
5. Rashodi kamata	799	498	5.803
6. Poslovni rezultat (3 - 4)	(133.806)	(112.137)	63.394
7. Bruto finansijski rezultat (6 - 5)	(134.605)	(112.635)	57.591
8. FAKTORI RIZIKA :			
8.1. Poslovnog (3/6)	(21,19)	(24,26)	47,65
8.2. Finansijskog (6/7)	0,99	1,00	1,10
8.3. Ukupnog (8.1. * 8.2.)	(20,98)	(24,50)	52,42
9. Koeficijent marže pokrića (3/1)	0,6564	0,6219	0,6586
10. Potreban poslovni prihod za ostvarenje neutralnog poslovnog dobitka (4/9)	4.522.789	4.554.269	4.490.753
11. Stopa elastičnosti ostvarenja neutralnog poslovnog dobitka ((1-10)/1)·100	(4,72)	(4,12)	2,09
12. Potreban prihod za ostvarenje neutralnog dobitka redovne aktivnosti (4+5)/9	4.524.006	4.555.070	4.499.564
13. Stopa elastičnosti ostvarenja neutralnog dobitka redovne aktivnosti ((1-12)/1)·100	(4,75)	(4,14)	1,90

U analizi izvršenoj u tabeli br.22 prikazani su faktori rizika finansijskog rezultata.

Suština **poslovnog leveridža** ogleda se u sljedećem: “Ako preduzeće ima više fiksne troškove onda je više izloženo riziku da u slučaju pada obima prodaje ne pokrije iz prihoda te fiksne troškove, odnosno postoji rizik da preduzeće posluje sa gubitkom”.

Analizirajući finansijski rezultat AD „Komunalac“ Bijeljina u 2017. godini, sa uporednim pokazateljima iz 2016. i 2015. godine, došlo se do zaključka da Društvo ima velike fiksne troškove, te da male fluktuacije u ostvarivanju prihoda mogu značajno ugroziti poslovni rezultat.

Suština **finansijskog leveridža** ogleda se u sljedećem: „Ako je pozajmljeni kapital veći i ako su fiksni rashodi koje on iziskuje visoki, onda postoji veći rizik da preduzeće svojim redovnim poslovanjem neće biti u stanju da pokriva te fiksne rashode finansiranja. Analogno tome, veličina finansijskog rizika (leveridža) zavisi od stepena kojim su fiksni rashodi na ime kamata pokriveni iz poslovnog dobitka“.

Posmatrajući finansijski rizik preduzeća sa aspekta pozajmljivanja, može se zaključiti da preduzeće nema finansijskog rizika, jer ne postoji veliki iznos pozajmljenih sredstava, odnosno nema velikih izdvajanja na ime kamata.

Kombinovani (složeni) leveridž – mjeri se pomoću faktora kombinovanog leveridža koji pokazuje dejstvo ukupnog rizika (poslovnog i finansijskog), i to u smislu sljedećeg: svako povećanje obima prodaje direktno utiče na povećanje neto-dobitka i stope prinosa na sopstvena poslovna sredstva. Pri tome, važi i obrnuto.

Rentabilnost

Tabela br.21

RENTABILNOST						
u KM						
P O Z I C I J A	AOP			2017.	2016.	2015.
	16	15	14			
1. Neto dobitak / (gubitak)	299 300	299 300	298 299	21.859	(307.285)	1.487
2. Rashodi kamata	240	240	240	799	498	5.803
3. NETO PRINOS NA UKUPAN KAPITAL (1+2)				22.658	(306.787)	7.290
4. Prosječan sopstveni kapital	102/2	102/2	102/2	1.874.007	1.874.007	1.874.007
5. Prosječan ukupan kapital	101/2	101/2	101/2	4.945.037	4.934.469	5.039.859
6. Prosječan investirani kapital	(102+ 116)/2	(102+ 115)/2	(102+ 114)/2	4.822.276	4.855.824	4.846.981
7. Rentabilnost sopstvenog kapitala (1/4)×100				1,17%	(16,40)%	0,08%
REFERENTNA VRIJEDNOST – Rentabilnost sopstvenog kapitala (Veće od ...)				0,00%	0,00%	0,00%
8. Rentabilnost ukupnog kapitala (1/5)×100				0,44%	(6,23)%	0,03%
REFERENTNA VRIJEDNOST – Rentabilnost ukupnog kapitala (Veće od ...)				0,00%	0,00%	0,00%
9. Rentabilnost investiranog kapitala (3/6)×100				0,47%	(6,32)%	0,15%
REFERENTNA VRIJEDNOST – Rentabilnost investiranog kapitala (Veće od ...)				0,00%	0,00%	0,00%

Rentabilnost kapitala pokazuje finansijsku djelotvornost ukupne aktive. Koeficijent rentabilnosti kapitala treba da bude što veći, odnosno ulaganje u kapital treba da obezbijedi što bolji prinos. Rentabilnost sopstvenog kapitala u 2017. godini je neznatno iznad referentne vrijednosti. Potrebno je preduzeti mjere pomoću kojih bi se obezbijedila bolja iskorištenost sopstvenog kapitala, odnosno pomoću kojih bi se ostvario bolji prinos na sopstveni kapital.

Analiza koeficijenta **rentabilnosti ukupnog kapitala** nam pokazuje koliki je neto dobitak/gubitak u odnosu na ukupni kapital. AD „Komunalac“ Bijeljina je u 2017. godini ostvarilo dobitak i iskazalo koeficijent rentabilnosti na ukupan kapital 0,44%. Navedeni koeficijent je neznatno iznad referentne vrijednosti, što pokazuje da se ukupno raspoloživi kapital ne koristi dovoljno rentabilno.

Rentabilnost investiranog kapitala (uloženih sredstava) - izračunava se kao odnos između godišnjeg finansijskog rezultata (dobitka, profita) i prosječne vrijednosti uloženih ili korištenih sredstava. Investirani kapital u 2017. godini je rentabilan, jer je procenat rentabilnosti investiranog kapitala iznad referentne vrijednosti.

ZAKLJUČAK

Na osnovu izvršene analize imovinskog i finansijskog položaja AD „Komunalac“ Bijeljina, može se zaključiti sljedeće:

- **Finansijska ravnoteža Društva** (kratkoročna i dugoročna) u 2017. godini je stabilna, i znatno je poboljšana u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu.
- **Koeficijent tekuće likvidnosti** u 2017. godini iznosi 2,074 i neznatno je veći od referentne vrijednosti 2. Pokazatelji tekuće likvidnosti u 2017. godini su znatno bolji od pokazatelja iz prethodnih godina, prvenstveno zbog smanjenih kratkoročnih obaveza, koje su u tekućoj godini manje za 35% od kratkoročnih obaveza iz prethodne godine.
- **Koeficijent redukovane likvidnosti** je poboljšan u 2017. godini u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog smanjenih kratkoročnih obaveza. Koeficijent redukovane likvidnosti u 2017. godini iznosi 1,920, dok je u 2016. godini iznosio 1,287. Potrebno je preduzeti određene mjere za poboljšanje naplate kratkoročnih potraživanja, te preduzeti dodatne mjere na smanjenju kratkoročnih obaveza.
- **Koeficijent trenutne likvidnosti** je znatno ispod referentne vrijednosti 1 i iznosi 0,154, što ukazuje da je trenutna likvidnost Društva ugrožena i da svega 15% svojih kratkoročnih obaveza Društvo može izmiriti iz raspoloživih finansijskih sredstava.
- **Prosječan broj dana naplate potraživanja** u tekućoj godini iznosi 95 dana, dok je u 2016. godini bilo potrebno 97 dana da se naplate potraživanja.
- **Koeficijent solventnosti** Društva u 2017. godini je znatno iznad referentne vrijednosti 1 i iznosi 17,998. Imajući u vidu da Društvo ima dugove u iznosu od 581.851 KM i poslovnu aktivu u iznosu od 10.471.925 KM, dolazi se do zaključka da je Društvo u mogućnosti da izmiri sve svoje obaveze iz raspoložive poslovne aktive.
- Menadžment Društva, po pitanju izmirenja obaveza, uspješno vodi poslovnu politiku, te je **referenta vrijednost zaduženosti** znatno pomjerena u korist kapitala.

- **Koeficijent efikasnosti imovine** u 2017. godini je poboljšán u odnosu na prethodne godine, te se može zaključiti da se imovina u tekućoj godini znatno efikasnije koristi u ostvarivanju prihoda.
- **Koeficijent obrta imovine** u 2017. godini je uvećán u odnosu na 2016. godinu, što pokazuje da je obrtna imovina u tekućoj godini više angažovana u ostvarivanju prihoda od prodaje od angažovanosti obrtne imovine u prethodne dvije godine.
- **Koeficijent obrta zaliha** je znatno manji u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu, te se s toga može zaključiti da se zalihe sporije obrću u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu.
- **Koeficijent obrta potraživanja** u tekućoj godini iznosi 7,69 i isti je povećán u odnosu na prethodnu godinu, što pokazuje da se naplativost potraživanja od kupaca u 2017. godini poboljšala u odnosu na prethodnu godinu, te da su dani vezivanja potraživanja sa 49 dana u prethodnoj godini smanjeni na 47,5 dana u tekućoj godini.
- **Iz analize prinospnog položaja** preduzeća može se utvrditi da je rezultat iz poslovnih aktivnosti, ostvaren u 2017. godini, negativan, te je znatno pogoršan u odnosu na prethodnu godinu, jer je u tekućoj godini ostvaren poslovni gubitak u iznosu od 133.806 KM, dok je u 2016. godini ostvaren poslovni gubitak u iznosu od 112.137 KM.
- **U analizi profitabilnosti** AD „Komunalac“ Bijeljina evidentno je poboljšanje koeficijenta profitabilnosti u 2017. godini u odnosu na prethodnu godinu. U tekućoj godini Društvo je profitabilno poslovalo, dok je u prethodnoj godini ostvaren gubitak, koji je prikazao nerentabilno poslovanje. Potrebno je sačiniti program mjera za povećanje prihoda i smanjenje troškova, kako bi Društvo poboljšalo profitabilnost poslovanja.
- **Iz analize koeficijenata rentabilnosti sopstvenog, investiranog i ukupnog kapitala**, utvrđen je pozitivan koeficijent, koji je znatno poboljšán u odnosu na prethodnu godinu, u kojoj je prikazano nerentabilno korištenje kapitala.

MJERE ZA UNAPREĐENJE POSLOVANJA

Izvršena analiza poslovanja i identifikovani problemi sa kojima se suočava AD „Komunalac“ Bijeljina, predstavljaju podlogu za donošenje mjera za poboljšanje poslovanja i ostvarenje pozitivnog finansijskog rezultata.

U tekućoj godini ostvaren je pozitivan finansijski rezultat i pokazatelji poslovanja su znatno poboljšani u odnosu na prethodnu godinu. Učinjene su značajne uštede na pojedinim troškovima, na koje je menadžment mogao uticati, tako da su rashodi tekuće godine manji za 415.014 KM u odnosu na rashode prethodne godine. Značajne uštede u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu postignute su na sljedećim rashodima:

- Troškovi materijala za izradu učinaka su manji za 30.613 KM;
- Troškovi režijskog materijala su manji za 25.629 KM;
- Trškovi ostalih usluga su manji za 65.230 KM;
- Finansijski rashodi su manji za 151.789 KM i
- Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja su manji za 223.496 KM.

Ukupni prihodi tekuće godine su manji za 77.215 KM od ostvarenja prethodne godine. U 2017. godini ostvaren je pozitivan rezultat u iznosu od 30.514 KM, koji predstavlja razliku ukupnih prihoda i ukupnih rashoda tekuće godine.

U Izvještaju o poslovanju za 2016. godinu, predložene su određene mjere za unapređenje poslovanja i ostvarenje pozitivnog finansijskog rezultata, koje su djelimično ili u potpunosti realizovane u toku 2017. godine, što je imalo pozitivan uticaj na ostvareni rezultat poslovanja.

U narednom periodu potrebno je preduzeti sljedeće mjere za poboljšanje poslovanja i ostvarenje pozitivnog finansijskog rezultata:

1. **Poboljšati naplatu potraživanja od kupaca** (povezana pravna lica i kupci u zemlji), sa posebnim akcentom na naplatu potraživanja od fizičkih lica. Za realizaciju navedenog potrebno je veće angažovanje svih zaposlenih a posebno je neophodno angažovanje lica zaduženih za praćenje naplate potraživanja, kako bi se naplativost u narednom periodu poboljšala i spriječila zastara potraživanja.
2. **Smanjiti kratkoročne obaveze**, kako bi se trenutna likvidnost Društva popravila i izbjeglo plaćanje zakonskih zateznih kamata za dane kašnjenja.
3. **Preispitati postojeće kapacitete raspoloživih ljudskih resursa i potencijale zaposlenih**, kao najvrijednijih sredstava organizacije, sa potrebama Društva, kako bi se postigla bolja efikasnost i ekonomičnost poslovanja.
4. **Analizirati kapacitete stalnih sredstava**, odnosno iskorištenost i angažovanost stalnih sredstava u skladu sa tehničkom opremljenosti i starosti, te preispitati mogućnost dodatnog angažovanja stalnih sredstava.
5. Izvršiti detaljnu analizu svih rashoda i **preispitati mogućnost smanjenja pojedinih rashoda**, posebno onih koji imaju značajno učešće u ukupnim rashodima.
6. Preko Fonda za zaštitu životne sredine i energetske efikasnost Republike Srpske, a na osnovu prijave na javni konkurs za dodjeljivanje sredstava za sufinansiranje programa i projekata iz oblasti zaštite životne sredine, energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije, **obezbjediti dodatna sredstva** za proširenje djelatnosti i ostvarenje dodatnih prihoda.
7. Kroz **projekat razdvajanja otpada na mjestu nastanka** uključiti što veći broj korisnika, jer se tako smanjuju troškovi upravljanja otpadom, transporta, jer ne morate transportovati posebno sekundarne sirovine, kasniji proces upravljanja otpadom je mnogo povoljniji i dobija se kvalitetnija sekundarna sirovina koju je kasnije lakše separirati.
8. Izraditi **studiju izvodljivosti** kojom će se procijeniti šanse za uspjeh ostvarivanja ciljeva projekta grijanja i hlađenja poslovnih prostorija pomoću toplotnih pumpi, čime bi se troškovi grijanja i hlađenja poslovnih prostorija smanjili i stvorili preduslovi za ostvarenje dodatnih prihoda pružanjem usluga grijanja i hlađenja objekata koji su pod zakupom, a koji su vlasništvo Društva.

9. U saradnji sa lokalnom zajednicom ***obezbijediti i druge poslove iz nadležnosti komunalne djelatnosti***, kao što su čišćenje divljih deponija, izgradnja depoa za kontejnere, košenje ambrozije, azil za pse, izrada horizontalne signalizacije i drugo.
10. ***Izvršiti analizu ostvarenih prihoda***, posebno prihoda od usluga odvoza čvrstog komunalnog otpada fizičkim licima, sa posebnim osvrtom na sljedeće:
- upoređivanje stvarnih i evidentiranih kvadratura stambenih površina,
 - ekonomska isplativost postojeće cijene odvoza čvrstog komunalnog otpada,
 - zastupljenost svih korisnika u evidenciji odvoza i
- razmotriti mogućnost ostvarenja dodatnih prihoda pružanjem novih usluga***, po osnovu postojećih raspoloživih ljudskih i materijalnih resursa.

U narednom periodu potrebno je obratiti pažnju na proces realizacije svake od predloženih mjera za poboljšanje poslovanja i težiti ka ostvarivanju planiranih ciljeva.

AD „Komunalac“ Bijeljina

Broj: 3607/2018

Datum: 08.05.2018. godine

MP

AD „KOMUNALAC“ BIJE LJINA

Milenko Vićanović